

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 5 DIN BROJ 216

**MRAČNOM
STAZOM**

LOUIS L'AMOUR

MRAČNOM STAZOM

»Laso« Nova serija 1977.

Louis L'Amour: MRAČNOM STAZOM

Naslov originala: RIDE THE DARK TRAIL

(Copyright: Bantam Books)

Recenzija: Gordana Mikulić, profesorica

Prijevod: Branimir Ježić

Urednik: Marcel Čukli

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja
NISIP »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i
odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR No-
vinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Za-
greb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1977.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA
PRESS AGENCIJA Zagreb

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 260 d ili 234 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 130 d, odnosno 117 d s popustom. Samo unaprijed uplaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-42, »Vjesnik«, s naznakom za LASO.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 10.00, SFRS 2.00, HFL 2.00.

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US \$ 15.00.

Uplata na devizni račun: 30101-620-37-32000-256 — Privredna banka Zagreb (za »Vjesnik«).

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata
za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRB broj 3936/7 — 1973. — od 26. XI 1973.

I

Stara je kuća stajala sama na brežuljku. Od nje pa do glavnog plaza na imanje moglo je biti kakvih trista metara. Nijedno stablo i grm nisu zaklanjali vidik iz kuće. Na pola milje uokolo nije bilo nikakvog zaklona.

Kuća je bila stara i zapuštena, prilično oštećena zubom vremena. Noću se na njoj nisu mogla vidjeti svjetla, a danju kretanja. To, međutim, nije moglo prevariti promatrače sa susjednog brežuljka koji je mogao biti udaljen kojih pola milje.

— Nema sumnje da je ona tamo. Dovoljno je dotaći ulazna vrata pa ćete se začas uvjeriti da je tako. Ne miče se iz kuće i ne ispušta pušku iz ruku.

Iza kuće strmo su se dizala brda prekrita sitnim raslinjem. Kuća je bila smještena tako da se odavde jedva i vidjelo kako se s one strane nalazi kanjon kojim se može ući u brda.

— Stari Talon je dobro sagradio svoju kuću. U ono vrijeme bila je to najljepša kuća podignuta između New Orleansa i Frisca. Zapošljavao je barem tridesetak ljudi ... bila je to čitava mala vojska.

— Koliko ih ona ima sada? — upita Matthew.

— Možda dvojicu ili trojicu. Najbolja zemlja i izvori nalaze se iza kuće, a drugog puta nema nego kroz imanje. No ta stara vještica ne pušta nikoga ni blizu.

— Pa mora i ona nekad spavati — reče Brewer.

— Najvjerojatnije spava, samo što nitko ne zna kada. Pokušaj se samo približiti vratima, pa ćeš osjetiti kako pali njena puška.

— Ljudi pričaju da se stari Talon tako opremio hranom i municijom da može odoljeti pravoj pravcatoj opsadi.

Njih su trojica još neko vrijeme šuteći promatrali kuću, a onda se prihvaćajući kave što su je pripremili na maloj vatri koja im je inače služila da se zagriju.

— Flanner je u pravu. Jedini je način da je stalno nadziremo, danju i noću. Prije ili kasnije zaspat će na dulje, a to će nam biti dovoljno da bez opasnosti uđemo u kuću. Kad budemo jednom tamo, bit će i naša sva ona zemlja iza kuće. Nije pravedno da jedna starica drži toliku zemlju za sebe, a da i ne govorimo o zemlji na koju polaže pravo ovdje u ravnici.

— Otkud im toliko zemlje?

— Talon je bio prvi bijelac koji se ovdje naselio. Kad je sa svojim kompanjonom došao ovamo, tu je bila divljina. Ničega osim Indijanaca i divljih životinja nije bilo. Njegov kompanjon zanimao se za krzno, dok se Talon oduševio zemljom. Kad je došlo proljeće, Talon je ostao sam, boreći se s Indijancima, hvatajući bizone i divlje konje.

Kad su nakon nekoliko godina ovuda počela prolaziti kola pionira na zapad, Talon je trgovao s njima. Davao im je hranu od onoga što je uspio uzgojiti, i to u zamjenu za njihovu izmo-

renu i istrošenu stoku. Tako je, malo-pomalo, držeći stoku na bogatim pašnjacima iza kuće, došao do priličnog stada. Tada se nekako odlučio da pode na Istok, gdje se i oženio ovom ženom iz Tennesseeja. Kako mi se čini, ona je bila nešto u rodu njegovu nekadašnjem kompanjonu.

— Kako je umro Talon?

— Našli su ga ubijenog. Nitko ne zna tko je to učinio.

— Je li točno da je ona napucala Flannera u koljena?

— Flanner se nadao da će ona otići odavde nakon Talonove smrti, a to njoj nije padalo ni na kraj pameti. Osim toga, ona je bila uvjerena da je Flanner ubio njezina muža.

Flanner je pošao da je otjera, a ona je pustila da joj se približi. Kad je bio kojih stotinjak metara od kuće, ona opali, a tane se zarije u zemlju, ispred njegovih nogu. Tada mu je rekla što je mislila o njemu, tj. da je ubojica njenog muža.

Rekla mu je da ga ne namjerava ubiti, jer bi mu to bila premala kazna, već želi da poživi i stotinu godina žaleći svaki dan zbog onoga što je učinio. Nakon toga mu je smrskala oba koljena. Jack Flanner nije otada napravio nijedan korak bez štaka.

Udar hladnog vjetra koji im prodre do kože podsjeti ih da je pred njima još jedna neugodna noć. Zašutjeli su, iako su još od vremena do vremena pogledavali prema mračnoj sjeni usamljene kuće koja je uspješno odolijevala naletima lošeg vremena, kao i žena koja se u njoj nalazila.

Emily Talon nasloni pušku na prozor, ustane iz sjedalice i zagleda se neko vrijeme u mračnu i kišovitu noć. Baš ih lijepo služi vrijeme — pomisli na one vani s nemalim zadovoljstvom. Kad se već bave tako prijavom radom, neka ispaštaju. Zatim se uputi do neke vrsti štednjaka pa pristavi vodu za čaj.

Ne bi joj bilo tako teško kad bi imala nekoga tko bi joj mogao pomoći. I posljednjeg pomoćnika je nedavno vlastitim rukama zakopala. Sada je bila sasvim sama. Osjećala je starost na **plećima** i golem umor od neprospavanih noći. Kad bi se barem odnekud

pojavili njeni sinovi! Podjednako je željela obojicu, iako je bila svjesna da bi joj bolje došao Milo. Milo je bio brz na revolveru i opasan, osoba kakvu je upravo sada trebala da se obračuna s bandom koja joj je čitavo vrijeme prijetila i koja joj i sada radi o glavi.

Milo je bio više na nju. Taloni nisu bili takvi. Taloni su bili hrabri, uporni, marljivi i neobično sposobni. Bili su i hrabri borci ako je zatrebalo, ali nisu bili kao Milo. On je bio nagao i opasan.

Tko god se zamjerio Milu Talonu, stavljao je glavu na kocku. On je bio njen najmlađi sin, ali nikad nije dovoljavao da se tako prema njemu i odnosi. Milo nije mnogo oklijevao da nespornu rješava revolverom.

Em Talon bila je visoka i vitka. Usprkos tome žalila je što je ipak bila nešto niža od svoje braće, koji su svi bili visoki i kršni momci. Haljina na njoj bila je otrcana i stara, na nogama je nosila muževljeve cipele, prevelike za njenu nogu ali zato udobne. Bilo joj je šezdeset sedam godina, od čega je na ranču »MI« provela četrdeset i sedam.

Prije toga živjela je u Cumberlands-kim brdima, kad se jednoga dana pojavio Talon. Finih crta lica, lijepog izgleda, u dućanskim hlačama sa sjajnim čizmama, jašeći na čistokrvnom ždrijepcu koji je pod njime poskakivao, ostavio je na nju priličan dojam.

Zaustavio se pored ograde gdje je ona brala cvijeće. — Ime mi je Talon — reče on. — Tražim Em Sackett.

— Šta će vam ona?

— Došao sam joj u prosce, i to izdaleka. Stanovito sam vrijeme jahao s njezinim rođakom.

Neko ga je vrijeme promatrala bez riječi, a onda se ipak odluči.

— Ja sam Emily Sackett — reče konačno. — U svakom slučaju, ako ste došli kao prosac, bolje bi bilo da sjašite s tog konja i uđete u kuću.

Bilo joj je tada dvadeset godina pa je po mišljenju nekih već odavno trebala da se uda. Dva tjedna kasnije udala se za Talona. Medeni mjesec proveli su u New Orleansu.

Zatim je pošla s Talonom u zemlju bizona i Indijanaca. Kad su stigli ova-
mo, nije mogla vjerovati svojim oči-
ma. Dočekala ju je kuća kakvu još
nikad u životu nije vidjela. Bila je
veća i ljepša nego li ijedna u New Or-
leansu, kao i na čitavom putu do ova-
mo.

Kako se ona zvala Em a Talonovo
ime počinjalo s T, uzeli su MT kao
svoj znak i znak za stoku te je danas
dobro poznato na čitavom Zapadu kao
Empty.

Muža više nije imala, pa ipak, prije
nego što je umro provela je s njime
lijep broj godina u zadovoljstvu i slo-
zi. Čovjek koji ga je ubio nije daleko —
šeće se i gospodari gradom, iako ne
kao prije, jer su mu za to potrebne
štake, pošto ga je osakatila.

Flanner je zamrzio Talona čim ga
je prvi put vidio. Mrzio ga je i zavi-
dio mu na svemu onome što je Talon
imao a Flanner želio. Flanner je shva-
tio kako je najlakši put da dođe do
toga ako jednostavno otme Talonu.

U početku ga je pokušavao zapla-
šiti, ali to nije uspijevalo jer Talona
nisu niti veće opasnosti natjerale na
odstupanje. Nakon toga odlučio je da
ga ubije, ili dade ubiti, računajući da
će Em, ostavši sama, otići s ranča.
Nije ni pomišljao da bi mu se ikad u
njegovim planovima mogla ispriječiti
neka žena i omesti njihovu provedbu,
pa ipak se upravo to dogodilo.

Hladno je bilo u velikoj staroj kući,
a sobe su bile mračne. Kuća je bila
puna prašine a zrak ustajao. Teško je
ženi održavati red u kući kad mora
čitav dan provesti na straži. Ona, koja
se nekad ponosila svojom kućom, mo-
rala se sada zadovoljiti da živi i pro-
vodi dane i noći u prljavoj kuhinji.

Talon je bio graditelj, kao, uosta-
lom, i svi u njegovoj obitelji. Došao je
iz francuske Kanade da sagradi parni
brod za riječnu plovidbu. Gradio je
brodove, mlinove, mostove i, napokon,
sagradio je ovu kuću. Često je najveći
dio posla obavio sam, misleći na bu-
dućnost, gradeći da traje. Tako je i u
ovoj kući sam iskopao podrum i posta-
vio kamene zidove učvrstivši ih da
budu sposobni zadržati napade i saču-
vati branitelje.

Gledajući van Em je mogla primije-
titi ljude, skutrene ispod šatora pod
naletima kiše i vjetrova. Svjetla munje
otkrivala su kamenje obojeno bijelom
bojom i pobodeno u zemlju s jedne i
druge strane kuće. Na bijeloj boji bile
su napisane neke brojke. Te su brojke
označavale udaljenost od vrata kuće
do pojedinog kamena. Talon je bio
dosjetljiv — htio je da bude precizan
u pucanju.

Bilo je to vrlo korisno, samo što je
vrijedilo kad je ostala sama. Njeni si-
novi, dakako, nisu imali pojma kako
su joj bili potrebni. Bila je iscrpljena.
Svaku je kost osjećala, a kad bi sjela,
s velikim bi se naporom dizala iz stoli-
ce. I čaj joj je bilo teško pristaviti.
Ponekad joj je dolazilo da sjedne i da
se više nikada ne digne.

No to bi bilo prejednostavno, a ona
usprkos svemu nije vodila jednota-
van život. Othranila je dvoje djece s
puškom preko koljena. Prvi čovjek
kojega je ubila bio je Kiowa a posljed-
nji jedan od Flannerovih koji je poku-
šavao da se domogne kuće. Bilo je tu
još drugih, ali tko bi ih sve pobrojio.

I na kraju će oni pobijediti. Ona
nije mogla ovako nastaviti vječno da
se bori, a Flanner je svaki puta mogao
iznajmiti nove ljude. Dovoljno je bilo
da ih drži tamo vani tako dugo dok
ona ne posustane. Dosad joj je bilo do-
voljno da malo zadrijema ali joj je bilo
jasno da će jednom ipak zadrijemati
malo predugo. Bit će to dovoljno da je
svladaju.

Najvjerojatnije će nakon toga spali-
ti kuću. Bilo bi im to najjednostavni-
je. Mogli bi reći da je došlo do požara
u kojem je i ona izgorjela. Svaka istra-
ga bila bi uzaludna. Osim toga, najbli-
ži je šerif bio udaljen na milje odav-
de.

Emily Talon preostala je jedino
nada da joj se sinovi vrate. To je bio
dovoljan razlog da ustraje u borbi i
smogne potrebnu snagu.

— Čuvaj mi ranč za sinove — govo-
rio bi joj stari Talon. Kad bi on znao
kako joj je težak zadatak ostavio!

Od šest sinova ostala su joj samo
dva. Najstariji je umro kad je konj
pao na nj, a drugog su ubili Indijanci
negdje u Nebraski. Treći je umro četi-

na jeuna nakon poroda, a četvrti u borbi s napadačima na samom Emptyju.

Dvojica koja su ostala prilično su se razlikovala. Barnabas je želio ići u školu u Kanadu pa je tako i učinio. Potkraj školovanja otišao je u Francusku gdje je živio kod nekih rodaka. Služio je i vojsku u Francuskoj.

Milo je bio mlađi od njega osam godina. Dok je Barnabas bio miran, odmjeran i pažljiv, Milo je bio nestrpjiv, energičan i nagao. S petnaest je godina uhvatio i ubio skitnicu od čije je ruke stradao njegov stariji brat. Sa sedamnaest godina pridružio se armiji Konfederacije, postao narednik i poručnik. Kad se rat završio, nisu više čuli za nj.

Nisu čuli ni za Barnabasa. Njegovo posljednje pismo iz Francuske stiglo je ovamo prije nekoliko godina.

Em ponovo ustane i stavi još poneko drvo na vatru pa se ponovo zagleda van. Ništa se nije moglo vidjeti. Bojala se kiše i nevremena, i to zato što joj je onda bilo teže moliti i čuti ako bi se netko usudio približiti.

Vrativši se u stolicu, duboko uzdahne. Nekad je i ona slobodno jahala tim krajem pored Talona osjećajući vjetar u kosi i sunce na leđima.

U početku je morala teže raditi. Osim ženskih obavljala je i sve muške poslove pri hvatanju stoke, postavljanju žice i ostalom.

Malo joj je od toga ostalo do danas. Osjećala se starom i umornom više nego ikad. Neprospavane noći ostavile su traga na njoj. Nije se bojala smrti, samo je željela da se probudi na vrijeme kako bi stigla opaliti iz svog revolvevera.

Polako su joj se mišići opuštali. Čula je još udarac groma. Trebalo je još jednom osmotriti okoliš prije nego li zadrijema. Zнала je da će zadrijemati. Koliko će joj san trajati?

Oči su joj otežale i same se zatvarale ... samo na minutu, pomisli, jednu blaženu minutu sna koji joj je bio toliko potreban.

II

Bilo mi je potpuno jasno kako je krajnje vrijeme da se sklonim s te proklete kiše i pojedem nešto toplo. Mogla bi mi dobro doći i poneka čašica. Moj konj nije bolje izgledao od mene. Blago rečeno — počeo je posrtaati od umora i iscrpljenosti. Zurili smo u posljednje vrijeme. Sve mi se nekako činilo da smo izbjegli najveću gužvu, ali se baš ne bih na to okladio.

Uto munja osvijetli mračno nebo, a meni se za vrat slije voda koja se od kiše skupila na šeširu. Opsujem kaput koji sam nosio iako nisam znao čiji je. Kakav bio da bio, pomislim, bolje da sam ga ponio sa sobom nego ostavio na onom tipu. Njemu i onako nekoliko idućih dana neće trebati jer će ga tako boljeti glava da će ih morati provesti u krevetu.

Tu je negdje morao biti taj grad, ili barem ono što su ljudi ovdje nazivali gradom.

Poredalo se tu šest ili osam zgrada u kojima su najvjerojatnije bili dućani i saluni, a odmah do njih hrpa skapljenih baraka u kojima su živjeli stanovnici toga mjesta. Na jednoj od zgrada dobro su se vidjela svjetla kao i natpis »Hotel«. Odlučio sam da se ovdje zaustavim pa sam skrenuo u staju da tamo ostavim konja. Kako tamo nisam nikoga našao, sâm sam otrljao umornu životinju slamom, skinuo sedlo i pušku i uputio se prema ulazu.

U tom trenutku, na kraju ulice pojavio se jureća kola koja me toliko iznenade da je malo trebalo pa bih završio pod kotačima. Sklonio sam se u posljednji čas.

Vozač ih zaustavi točno pred hotelom pa naglo iskoči. Bilo je to dovoljno da zapazim kako se radi o djevojci u potpuno mokroj haljini ispod koje se nazirao lijep mladenački lik. Ona priveže konje i uputi se unutra.

Kad sam stigao do vrata i ušao, ona je već na sebe skrenula pozornost svih prisutnih.

Nije tu bilo više od kakvih pet-šest momaka, među kojima sam posebno uočio velikog plavokosog u crvenoj

košulji s vrlo nesimpatičnim smiješkom na usnama.

— Nije li to ona ženskica koja odnedavno radi kod Spuda Tavis? — zapita podrugljivo. — Čini se kao da je pobjegla od dobrog starog Spuda, a on je toliko od nje očekivao.

— Htjela bih razgovarati s vlasnikom hotela — reče djevojka. — može li mi netko reći gdje bih ga mogla naći? Želim se zaposliti.

— Nije po mom ukusu, premršava je — javi se na to mršavi čovjek s tamnom kosom. — Volim kad su malo deblje da ih imaš za što uhvatiti.

To je bilo ono što sam vidio i čuo kad sam stupio unutra i polako zatvorio vrata za sobom. Nije mi se to svidjelo, ali se nisam htio upletati. Učinilo mi se da to barem još trojica nisu odobravala baš kao ni ja, ali su se pravila kao da ne obraćaju pažnju na ono što se zbiva.

Ne bi se baš moglo reći da je Logan Sackett bio na glasu kao neki junak. Točno je bilo da sam se kojekuda skitao, da sam tu i tamo dignuo ponekog konja i nešto stoke, da sam jahao tajnim putovima s prilično sumnjivim osobama koje su od vremena do vremena gonili u namjeri da ih objese, ali nikad nisam zadirkivao žene.

— Čuješ li me — javi se opet onaj veliki plavokosi pa mahne djevojci — dođi ovamo!

— Ne pada mi ni na pamet! — Bila je preplašena, ali je ipak imala dovoljno hrabrosti da mu tako odgovori. — Ja nisam takva vrst djevojke, Len Spivey, i ti to dobro znaš!

On se nasmije pa se odmakne od bara. — Hoćeš li sama doći ili moram ići po tebe?

— Pusti je na miru! — rekoh.

Na trenutak svi su bili iznenađeni. Zaprepastili su se kao da sam u najmanju ruku razbio prozor ili nešto slično i zagledali u mene.

Nisu baš imali što da vide na meni. Dosta sam krupan i težak više od sto kila, od čega je većina u prsima i ramenima. Imao sam brkove i neobrijanu bradu od nekoliko dana. Što se tiče kose, ne sjećam se kad sam je posljednji put šišao. Na glavi sam imao prilično ofucan šešir s rupom od tane-

ta otraga, kaput napola otvoren i moćkar od kiše te čizme izdubljene na peti od mamuza.

— Što si rekao? — Bio je to opet onaj plavokosi koji je buljio u mene ne vjerujući svojim ušima, kao da ga dotad nikad nitko nije spriječio u onome što je nakanio učiniti.

— Rekao sam da je ostaviš na miru. Zar ne vidiš da je gospođica sva mokra od kiše, da je umorna i da traži sobu u hotelu?

— Bolje bi vam bilo da se ne uplićete u to! Ako joj je potrebna soba, može dijeliti moju zajedno sa mnom.

Obratio sam se djevojci:

— Ne obraćajte pažnju na ono što kaže. Sjednite, a ja ću se već pobrinuti da vam daju nešto toplo za jelo i piće.

Plavokosom se moje ponašanje nije naročito svidjelo.

— Stranče — ponovo će on — bolje bi ti bilo da razmisliš što radiš. Nisi kod kuće da se tako ponašaš! Na tvom bih mjestu pokupio sve što imam i nestao odavde, i to prije nego što izgubim strpljenje.

Stvar je u tome da mi Sacketti iz Clinch Mountaina nismo baš poznati kao blagi i strpljivi. Uvijek sam smatrao da onaj čovjek koji je dovoljno hrabar koješta izbrbljati mora biti hrabar podnijeti i posljedice, a moram priznati da sam se već umorio od pričanja.

Ustao sam, pristupio prvom praznom stolu i odmaknuo stolicu.

— Gospođice, sjednite ovdje — rekoh. Zatim sam se uputio prema baru i rekao barmenu: — Donesi gospođici tanjur tople juhe i kavu!

— Čujte — počne on oslonjen obim rukama na šank — ja to neću učiniti...

Na kraju sam izgubio strpljenje. Dohvatio sam ga obim rukama preko šanka i napola izvukao iz njegova zaklona. Držao sam ga tako neko vrijeme čvrsto oko vrata povremeno ga drmajuci dok nije počeo plavjeti, a onda ga odbacio da je svom snagom tresnuo u police s pićima. Nekoliko je boca palo na pod i razbilo se.

— Pripremi mi tu juhu — zapovijedio sam mu — i pazi kako se ponašaš prema ovoj gospođici!

Len Spivey je stajao u mojoj blizini, iznenađen i zasad ne poduzimajući ništa. To ne znači da nisam pažljivo motrio na nj baš kao i na ostale. Ako sam išta naučio u svom životu, onda je to bilo da nikome ništa ne vjerujem.

— Čini mi se da ti ne shvaćaš — progovori plavokosi — ja sam Len Spivey!

Da poludiš, svaki i najmanji gradić mora imati svog revolveraša.

— Pusti sad to — rekoh — a ja ti obećavam da to neću nikome odati!

Nije znao što da radi. Imao je najbolju namjeru da se obračuna sa mnom, ali mu se sada to nekako nije činilo najpametnijim. Lako je njemu bilo s onima koje je poznavao i za koje je znao što mogu i jesu li opasni ili ne. Sa strancima je bilo drugačije. Nikad nisi mogao znati na koga ćeš naletjeti.

— Len Spivey — javi se sad onaj tamnokosi — najbrži je na revolveru u čitavom ovom kraju.

— Vjeruj mi, nije to nešto naročito! — odgovorih mu.

Uto dođe barmen s juhom i stavi je pažljivo na stol pa se udalji.

— Dobro je to, pojedite — rekoh djevojci, kojoj nije moglo biti više od šesnaest. — Ja ću popiti kavu.

Na to se ponovo ljudi raspricaju kao da se ništa nije desilo. Znao sam dobro da se pretvaraju i da i te kako pažljivo promatraju svaki moj pokret. Prije ili poslije već će netko pokušati da se osvjedoči jesam li ja tako opasan ili nisam.

— Ima li ovdje ikakvih poštenih žena ukolo — upitam djevojku — Mislim na neku žensku osobu kod koje bismo vas mogli skloniti od ovih nasrtljivaca ovdje?

— Samo se Em Talon ne boji nikoga i ničega.

— Kad pojedete, odvest ću vas do nje.

— To je neizvedivo. Ona bi vas ubila prije nego što biste se približili vratima. Napucala je tako i Jacka Flannera, vlasnika ovog hotela, i razbila mu oba koljena!

— Netko me tražio?

Flanner je stajao na vratima iza bara oslanjajući se na dvije štake. Bio je krupan, velik čovjek, ali nipošto debeo s mišićavim jakim rukama. Izvukao se spretno iza bara, koristeći se više jednom štakom nego drugom. Bio je to čovjek četrdesetih godina. Nosio je opasač s revolverom, ali bih se okladio da je još jednog imao negdje skrivenog, najvjerojatnije ispod pazuha pod kaputom.

— Ja sam Jack Flanner. Čini mi se da bismo morali porazgovarati.

Teško da je itko znao za ovaj drugi Flannerov revolver. Rijetko ih je tko koristio, a osim toga taj je mali revolver bio neprimjetljiv na krupnom čovjeku kakav je bio Flanner.

Netko tko je osakaćen kao Flanner, najpametnije radi ako ne nosi nikakav revolver jer je vrlo malo onih kojima bi palo na pamet da ga napadnu. Takvo što je vrlo nepopularno na Zapadu. Ako je ovaj čovjek usprkos tome tako dobro naoružan, onda za to postoje sigurno dobri razlozi.

Bilo je tu nešto što me smetalo kod njegovih štake, a naročito to kako se više oslanjao na jednu stranu. U svakom slučaju, štake mu je smetala pri potezanju revolvera. Morao bi je najprije odbaciti da ga dohvati, a to nije imalo nikakvog smisla.

— Mogu li sjesti?

— Samo naprijed — rekoh — jedino bi bilo preporučljivo da ne sjedate između mene i ostalih, za slučaj da se netko odluči pripucati. Ne bih htio da neudžni stradaju.

— Novi ste ovdje — upita on smještajući se u stolac. — Na prolazu?

— Uglavnom.

— Ako ste samo na prolazu, zaista je neobično vaše zauzimanje za ovu gospodicu. To je stvarno galantno.

— Ne znam je li to galantno ili ne — rekoh — ali smatram da gospodica ima pravo odabrati sebi društvo i da se prema njoj treba ponašati kao prema dami ako ona sam ne poželi nešto drugo.

— Naravno. Ne vjerujem da su momci imali na pameti nešto nečasno. — Zatim me pogleda dugim pogledom. — Čini se da dolazite izdaleka, a po

tome kako vam izgleda konj, mora da vam se prilično žurilo.

— Ne volim se dugo zadržavati u jednome mjestu. Osjećam se onda kao u zatvoru.

— Svakako. — On napuni svoju lulu. — Meni trebaju dobri ljudi ovdje, mislim na one koji znaju upotrebljavati revolver. Pretpostavljam da vam to ne bi bilo prvi put da se nađete u sličnoj situaciji?

— Prošao sam mnogo toga, ako ste na to mislili. Bio sam kojegdje i bavio se koječim. Krotio sam divlje konje, lovio bizone, živio i ratovao s Indijancima. Za mene bi se sve prije moglo reći nego da sam slučajni namjernik u ovim krajevima.

— Upravo takvog bih čovjeka trebao.

— Ne isključujem tu mogućnost. Vi ste svoje rekli, a sada se još ja moram odlučiti.

Ni po čemu nije mi se ovaj Flanner sviđao, ali kad se čovjek nađe u mnogim mjestima na potjernici, onda mu je bolje da ne istjeruje pravicu i da ne bude previše izbirljiv kad mu se nudi posao.

— Čuo sam da je gospodica spomenu-la Emily Talon. Ta mi je žena dužna popriličnu svotu novca, ali nema namjeru da mi je vrati. Zatvorila se na svom ranču i ne pušta nikoga blizu. Nije ona sama tamo — iznajmila je neke ljude, pa ne mogu nikako da naplatim dug. Htio bih da taj posao obavite za mene.

— Što ne tražite Spiveya da to učini? Čini mi se da bi on bio prava osoba koja bi se znala dobro obračunati s jednom staricom.

Spivey razbije bocu pa se s grlicem u ruci i sav crven od bijesa u licu okrene prema meni.

— Stranče, prevršio si mjeru!

— Polako Spivey — rekoh — doći ćeš i ti na red! Sada sam trenutno zabavljen kavom i odmaram se od napornog puta. Za tebe ću se pobrinuti kad za to dođe vrijeme.

— Tu je pedeset dolara — nastavi Flanner. — Ne trebaš pucati ako te nitko ne napadne. . A mogu ti dati i šerifsku značku. Ostavit ćeš bolji dojam ako nastupiš službeno.

— Najprije se moram ispavati — odgovorim. — Mislim da neću ništa poduzimati prije jutra. Koliko ima do tamo?

— Oko sedam milja. To je velika stara kuća, najveća i najstarija u ovom kraju. — Flannerove oči zasjaju tamnim sjajem. — Nećeš se namučiti da to obaviš. Usput kako da te zovem?

— Logan... mislim da je to dovoljno.

— Onda, Logane, vidimo se ujutro! Momci, ostavite Logana na miru! — Kad je to izgovorio, s velikim se naporom podigao sa stolca i osovio na štake. — Potreban mi je sutra ujutro.

Udaljio se lagano i spretno se krećući na štakama. Iako je bio vrlo krupan, kretao se s izuzetnom lakoćom. Sakat ili ne, moram priznati da nisam vidio opasnijeg čovjeka od njega.

— Nećete valjda to učiniti? — prošapće djevojka. — Nemojte im pomoći da otjeraju tu staricu!

— Mislio sam da je se vi bojite i da ne želite da vas odvedem do nje?

— Ona puca na svakog tko se približi ranču i njenoj kući. Ovi ovdje pokušavaju da joj ga otmu. Flanner i ostali doseljenici. Tko zna otkud su se sve dovukli ovamo, a sad bi htjeli imati i ranč i najbolju zemlju koje je ona vlasnik.

— Zar ste vi odavde?

— Nisam ni ja. Moj je otac također bio jedan od doseljenika, samo što je on bio poštenjak, iako mu ništa nije polazilo za rukom. Sve bi propadalo čega bi se latio. Novac nije znao štedjeti, a nije mu se previše ni radilo.

Otac i ja sami smo došli ovamo. On se odlučio da obrađuje zemlju, ali nije imao uspjeha. Tom je pridonijela i suša. Pogođen tim neuspjehom latio se pića, sve dok jednom u pijanstvu nije pao s konja i dobio upalu pluća.

Nakon njegove smrti zaposlila sam se k kod Spuda Tavis-a da mu održavam kuću i brinem o djeci. Pokazalo se, međutim, da njemu nije potrebna domaćica, nego žena. Postao je napastan, gotovo nemoguć. Večeras mi nije preostalo drugo nego da pobjegnem kolima u grad.

— Koliko vam je godina?

— Šesnaest — odvrati djevojka pa nastavi još tiše. — Možda nije lijepo

što ću vam sada reći, ali bolje je da je moj otac onda umro. Da se to nije dogodilo, bojim se da bi za dobru naknadu odao Flanneru nešto što bi ovaj vrlo dobro platio.

— Nešto u vezi s rančom MT?

— Otac je znao okolni put do ranča. To mu je ispričao kauboj koji je stanovito vrijeme radio na ranču, dok ga nisu otjerali Flannerovi ljudi.

Bio je to indijanski put koji je otkrio sasvim slučajno hvatajući odbjegli stoku. Iako nitko nije govorio o tom putu, on je primijetio da je svojevremeno netko njime prolazio. Najvjerovatnije onaj Talonov sin koji je ponekad bio prinuđen koristiti tajne staze... Milo.

— Zar je Milo Talon nešto u rodu tvoj starici?

— To joj je sin. Ima ona još jednog sina, no taj je odlutao nekamo daleko u inozemstvo. Čini se da su Talonovi imali rodbine u Kanadi i u Francuskoj. Sve nam je to ispričao onaj kauboj jer je mog oca poznavao još iz Zapadne Virginije.

— Je li vaš otac odao Flanneru svoju tajnu?

— Mislim da nije. Za tu je informaciju htio izvući od Flannera nešto para kako bismo se mogli izvući odatle i otputovati u Kaliforniju ili Oregon. No, — kao što rekoh, nije imao sreće sa svojim planovima, pao je s konja, obolio i umro.

— A što je bilo s kauboajem?

— Nestao je, ima tome već šest ili osam mjeseci.

— Kako ti je ime?

— Pennywell Farman.

— Pa dobro, Pennywell, nemam novaca da ti pomognem, ali jedno mjesto kamo te mogu odvesti da budeš na sigurnom, kako mi se čini, jest upravo kod Emy Talon. Možda bi joj mogla biti od koristi, i malo joj pomoći tu i tamo.

— Ne možemo do nje jer će pucati na nas baš kao što je i na ove pucala kad su joj se pokušali približiti.

Bacio sam pogled uokolo. Činilo se kao da nitko na nas ne obraća pažnju, no to nipošto nije značilo da su nas zaboravili. Što se mene tiče, bio sam litalica kojega ovdje ništa posebno

nije moglo zadržati. Imao sam namjeru da prezimim u Brownovu skloništu. Prije toga svakako sam se morao otarasiti ove djevojke i, po mogućnosti, smjestiti je na neko sigurno mjesto.

Nije mi padalo ni na kraj pameti da prihvatim Flannerovu ponudu. To mi je dobro došlo tek toliko da se malo odmorim i nahranim a da pri tome ne moram brinuti za ovu rulju ovdje. Razmišljajući zaključio sam da je jedino mjesto gdje bih mogao skloniti djevojku bilo na tom nesretnom ranču.

— Pennywell, što si radila kad je taj kauboj razgovarao s tvojim ocem?

— Spavala.

— Da se razumijemo, Penny, htio bih ti pomoći, ali i ti meni moraš pomoći. Ne bih baš želio da me vlasnica ubije, a čini mi se da bi jedino tamo bila na sigurnom. Zar se ne sjećaš što je kauboj rekao kako pronaći taj okolni put do ranča?

Ona me ozbiljno pogleda i reče:

— Čini mi se da bih mogla imati u vas povjerenja. Ako mi pomognete, možda bismo ga mogli pronaći.

Odjednom se naglo otvore vanjska vrata. Na njima je stajao krupan čovjek nervozno lutajući pogledom po prisutnima. Među ljudima nastane tajac, a Len Spivey počne se smješcati.

— Tražiš svoju žensku, Spud? Da ti pomognem, eno je tamo s onim strancem.

Čim su se otvorila vrata, znao sam da će biti gužve. Ovaj čovjek nije došao ovamo s najčišćim namjerama. Zapravo, prije bi se moglo reći da je naumio porazbijati sve oko sebe.

— Čuješ li ti mene — to se odnosilo na Penny — kako si se usudila pobjeći s mojim kolima? Želiš li da te dam zatvoriti zbog krađe? Smjesti da se gubiš odatle i da me sačekaš u kolima! Čim popijem piće, vraćamo se natrag. Kad dođemo kući, drugačije ćemo porazgovarati!

— Ja se više ne vraćam — čvrstim glasom odvrati Penny. — K tebi sam došla da se brinem za tvoju djecu, Spud Tavis, da ti kuham i perem i — ništa više! Sada nemoj reći da to nisi znao. Nisi valjda mislio da me možeš prisiliti da se vratim?

— Tako mi boga, pokazat ću ja tebi što mislim!

— Nadam se da ste čuli što vam je gospođica rekla — umješam se svjestan posljedica. — Ona više ne radi za vas! Niste joj ništa u rodu pa nemate prava da se miješate u njene poslove.

On je uhvati za ruku u namjeri da je povuče. Ja ga na to odgurnem tako da on zamalo izgubi ravnotežu.

Kad se sabrao sav crven od bijesa, ustremi se na mene. Imao je velike koštunjave šake kojima je namjeravao da me napadne. U trenutku kad je napravio korak prema meni, pomjerajući svoju težinu s jedne noge na drugu, udario sam ga iznenada nogom postrance, tako da je ovaj put zaista izgubio ravnotežu i stropoštao se na pod.

Začas se opet našao na nogama, što je bilo prilično brzo za čovjeka njegove težine, i ponovo navalio na mene.

Ja se nisam pomakao sa svog stolca, već sam nogom zakvačio slobodni stolac i kad je htio da se baci na mene, izbacih stolac svom snagom na nj. To ga je zanijelo pa je odletio natraške i ponovo se opnužio po podu.

— Još je nešto nejasno? — upitam smireno. — Ne valja biti previše nagao.

Ovoga se puta sporije digao, dohvativši čvrsto rukom jednu od slomljenih nogu stolca što sam ga bacio na nj.

— Bit će bolje da se skloniš oдавde i staneš tamo iza zid — rekoh Penny. — Od sada pa nadalje moglo bi biti opasnije.

Bio je sada mnogo oprezniji. Približavao mi se polako, čvrsto držeći batinu u ruci. Podigao ju je u zrak u namjeri da udari. No dočeka sam ga na nogama. On očito nije bio vješt borbi s batinama, pa mu je jedini cilj bio da što prije i što jače udari batinom po mojoj glavi. Kad je zamahnuo, zaustavio sam njegov udarac jednom rukom i istovremeno drugu provukao ispod njegove uhvativši ga za članak tako da je pod pritiskom morao otvoriti šaku da mu ne pukne kost. On zaurla od boli i ispusti palicu.

Oteturao je do zida. Netko slabiji izgubio bi volju za dalju borbu jer sam mu zamalo slomio ruku. No on nije odustajao. Sada mi je zaista bilo dosta tog natezanja. Zadao sam mu nekoliko udaraca u trbuh, što ga je prepolovilo, pa onda desnicom iza uha, nakon čega ga je oblila krv a on ostao sjediti na podu bez daha.

— Onaj tko se ne zna tući, ne bi smio započinjati — promrmljam. — Imaš sreću da ti nisam vrat slomio!

Poveo sam Penny prema vratima.

— Ovu ću djevojku odvesti tamo gdje će joj biti dobro — rekoh — a onda se vraćam.

Spud Travis se pomalo oporavljao.

— Tavis — upozorim ga — čini mi se da imaš djece. Poslušaj moj savjet i vrati se kući. Ako ti još ikada padne na pamet da dosađuješ ovoj djevojci, imat ćeš posla sa mnom, no idući put nećeš tako lako proći.

Vani je vjetar nosio kišu u lice, iako smo stajali ispod zaklona kuće. Morali smo prijeći ulicu da dođemo do staje gdje sam ostavio konja. Penny me čekala, vani a ja sam ušao s revolverom u ruci.

Tamo nije bilo nikoga, pa sam mogao mirno osedlati konja, kojemu to nije bilo nimalo drago. Uzjahao sam i izišao. Na izlazu sam povukao Penny na sedlo iza sebe i uputio se iz grada. Kad smo već bili izvan mjesta i nitko nas više nije mogao vidjeti niti čuti, skrenuli smo preko polja i uputili se prema planinama. Put je počinjao kod bora oborenog od munje i nastavio se strmo penjati između stijena, skliskih od kiše i brzaka koji povremeno tek u ovuda. Pošto smo se uspinjali gotovo pola milje, došli smo do stijene koja se nadvila nad nešto nalik na put. Trebalo nam je gotovo dva sata da prijedemo kojih milju i po puta, sve dok nismo došli do šume gdje je put bio mnogo bolji.

Popeli smo se prilično visoko iznad doline. Mokre grane udarale su nam u lice dok smo prolazili, a voda se slijevala niz vrat. Konj se nekoliko puta okliznuo na blatnjavom putu. Bila je to izuzetno jaka životinja, ali je i njoj bilo preteško nositi dvostruki teret bez gotovo ikakvog odmora. Zato sam

nakon stanovitog vremena sjašio i postavio pješice, vodeći konja za uzde.

— Logan Sackett — rekoh sebi — sve je to lijepo, samo je pitanje je li ti uopće trebalo da se u takvo nešto upuštaš.

Penjem se i provlačim kroz kojekakve šume i brda ne znajući s koje će mi strane metak razmrskati lubanju, a sve to zbog nekakve djevojke na koju sam sasvim slučajno naletio.

Kad sam prvi put opazio kuću, morao sam priznati da je zaista izgledala golemo čak i s ove udaljenosti s koje sam je ugledao. Izgledala je nestvarno, kao kuća koju ljudi mogu samo zamisliti, ali ne i posjedovati, na uzvisini kao neka tvrđava nadgledajući čitavu ravnicu pod sobom.

Iza nje bila je velika pomoćna zgrada, nekoliko staja, sjenika i drugih spremišta. Opazio sam i svjetlo koje se odražavalo iz bazena s vodom. Moralo je to nekada biti krasno imanje.

Pješice smo se spustili niz strmi brežuljak iza kuće. Ogledajući se iza sebe, bilo mi je jasno da nitko nije pokušavao doći s te strane jer se to zaista činilo nemoguće. Kuća je bila okružena strmim stijenama i kosim planinskim obroncima preko kojih se nije moglo proći.

Uveo sam konja u štagalj i skinuo sedlo. Unutra nije bilo ničega. Činilo se kao da je već odavno prazan i neupotrebljavan. Pažljivo smo se uputili do pomoćne zgrade. Otvorio sam vrata, zapalio šibicu i ušao. I ona je bila prazna, nigdje ničega, osim par starih prašnjavih čizama, nešto alata i užeta.

Konačno smo se uputili prema stražnjem ulazu u kuću. Vrata su se otvorila i mi smo ušli. Unutra je bilo mračno i tiho. Osjećao se zadah koji nastaje u dugo zatvorenim prostorijama. Bljesak munje osvijetli prostoriju. Nalazili smo se u prostranoj smočnici odmah pokraj kuhinje. Na vršcima prstiju uputili smo se u kuhinju.

Kuhinju je osvijetliavala vatra a čitava je prostorija bila ispunjena mirisom topline i kave.

Dok smo hodali pod zaškripa pod našom težinom. Naježio sam se od tog zvuka, pa ipak sam otvorio vrata. Bilo je to vrlo nerazumno, jer je jedino što

samo mogao očekivati iza tih vrata bio metak. No ništa se ne desi. Da nije stara vlasnica umrla?

Sada smo bili u velikoj sobi u kojoj je također vladao potpun mrak. Opet bljesne munja i osvijetli na trenutak unutrašnjost sobe. Osvrnuvši se oko sebe shvatio sam istog trenutka da se nalazim pred uperenom cijevi povećeg revolvera.

— Možda sam i stara, ali čujem još kao mačka — progovori starica mirnim glasom. — Ako pokušate napraviti još jedan korak, uvjeravam vas da ću pucati, a ja obično pogodim ono na što ciljам.

— Vjerujem vam, samo htio bih reći da je sa mnom ovdje i jedna gospođica.

— S desne strane vrata je svjetiljka. U njoj bi moralo biti još ulja. Na peći su šibice, pa je upalite, samo polako i bez naglih kretnji!

— Svakako. Mi smo ovamo banuli u najboljoj namjeri. Naime u gradu smo se malo porječkali, pa je bilo najbolje da ga što prije napustimo.

Pažljivo sam pripalio svjetiljku i soba je bila osvijetljena.

— Najbolje je da ostanete tu gdje jeste kako bih vas što bolje mogla vidjeti — reče ona mirno. — Ne znam hoćete li mi vjerovati, ali ovi su moji revolveri savršeni sa zemljom već nekoliko nepozvanih gostiju.

— Zovem se Logan Sackett, a ovo ovdje je Pennywell Farman.

— Jeste li u rodu s Dekom Farmantom?

— To mi je bio otac.

— Možda vam je i bio dobar otac. ali je bio slaba pomoć na ranču. Od njega nije bilo velike koristi.

— Točno je da je bio takav — reče Penny blago.

Njena je ruka još podjednako čvrsto držala revolver. To, međutim, nije bio običan revolver, već jedan od onih starinskih dragonskih koltova koji mogu napraviti u čovjeku rupu veličine šake.

— Što tražite ovdje? — bilo je slijedeće pitanje.

— Ova se gospođica zaposlila kod Tavis da mu kuha i redi kuću, no Tavis je to drugačije shvatio, pa joj

nije preostalo drugo nego da pobjegne od njega u grad. Htjela se zaposliti u hotelu »Bon Ton«, ali ju je tamo počeo napadati jedan od prisutnih po imenu Len Spivey. Njoj je potreban posao na nekom mirnom mjestu gdje bi od gazdarice mogla nešto i naučiti. Šesnaest joj je godina i poštena je djevojka.

— Zašto pravite budalu od mene? Da je ona dobra djevojka, to mi je jasno. No ne znam kakve veze imate vi s njom? Zar mislite da ste joj vi odgovarajuće društvo?

— Ne, to ja nipošto ne mislim. Ja sam nezgodan i loš i nikada mi takvo što ne bi palo na pamet. Nisam ja za nju. Ja sam je htio samo skloniti na neko sigurno mjesto. Čim mi se konj odmori, idem dalje.

— Dalje? Kamo dalje? — upita ona strogim glasom.

— Ne bih vam znao točno reći kamo. Namjeravao sam odjahati bilo kamo. To je, uostalom, svejedno. Nego je li Milo Talon vas sin?

Nije odmah odgovorila.

— Što znaš o Milu Talonu? — progori konačno.

— Stanovito vrijeme smo jahali zajedno putem za Chihuahu. Dobro smo se slagali, no ja sam shvatio da on nema roditelje.

— Pogrešno ste ga razumjeli, jer sam mu ja mati. Gdje je sada Milo?

— Lunja negdje, najvjerojatnije. Tko bi ga znao! Posljednji smo se put našli zajedno kad je došlo do pucnjava u Laredu.

— Milo je bio spretna i brz na revolveru.

— To svakako, jer ja inače sada ne bih bio ovdje. On je bio taj koji ih je prvi primijetio kad su nas napali. Milo nas je onaj put izvukao iz grдне gužve. Pa ipak, koliko se sjećam, rekao je da je njegov brat još brži.

— Barnabas? Možda kad je trebalo ciljati ili pucati puškom, ali nikad u izravnim sukobima revolverima.

Usljedila je stanka u razgovoru.

— Ovdje tako miriše kava — prekinem tišinu. — Bismo li se mogli poslužiti?

Ona ustane i zatakne revolver u iznošene korice koje su joj visile oko pasa.

— Nešto sam se zamislila, oprostite, mora da je to zato što mi već odavno nitko nije došao u goste. Dakako, samo se poslužite! — Ona pođe prema vratima, pa zastane. — Mladiću, biste li htjeli malo pogledati kroz prozor umjesto mene? Ako slučajno opazite nekoga kako se nepozvan približava, udesite ga bez razmišljanja.

Ona upali još jednu svjetiljku, a ovu ponese u kuhinju.

— Čini mi se da tamo nema nikog. Mora da su se negdje zavukli pred kišom.

— Budale! Mogli su me udesiti. Zaspala sam malo prije. Probudila sam se tek kad sam čula da je pod zaškrupao. To su obične lijenčine. Ni revolveraši više nisu što su bili. Nekad si mogao unajmiti prave borce, a ne tako bijedno društvo koje Flanner plaća.

Ona se okrene, visoka u svojoj izbljedjeloj staroj haljini i iznošenom smeđem džemperu. Pogledala me, pa promrmljala:

— Mogla sam to i pretpostavljati, i ti si iz Clinch Mountaina, zar ne?

— Nešto ste rekli — upitam iznenađeno jer mi se činilo da je nisam dobro razumio.

— Rekoh da si ti Sackett iz Clinch Mountaina. Morala sam te prije prepoznati, momče! Ti si sigurno jedan od nebrojenih sinova Tarbila Sacketta.

— Njegov unuk.

— Mogla sam to i misliti. Poznavala sam sve tvoje. Fino je to bilo društvo: Jedino što su dobro znali bilo je ispijati viski do besvjesti i tući se.

— I vi ste iz Tennesseeja?

— Dakako da jesam. I ja sam od Sacketta iz Clinch Mountaina. Udala sam se za Talona i pošla s njim ovamo. Zapravo, bio je tu s Talonom najprije moj rođak, koji je otišao nekamo u planine i nikad se više nije vratio.

Lunjao je uokolo baš kao i ti. Vjerovao je da tu negdje postoji zlato. U Tennesseeju su mu ostala djeca i

žena. I bolje je tako, nije on bio za njih.

Hajde, sinko, sjedi i osjećaj se kao da si kod kuće!

III

Ugodno je bilo u toj njenoj kuhinji. Iako je kuća bila stara, sve je bilo uredno koliko je najviše moglo biti — podovi su bili oribani a posuđe očišćeno.

Kava je zaista dobro mirisala i bila mnogo bolja nego ona koju sam popio u »Bon Tonu«.

— Kažu dolje u gradu da niste sami — rekoh Emi.

— To je ono što ja želim da oni misle — nasmije se ona. — Inače, već će biti i godinu dana kako sam potpuno sama. Posljednji moj pomoćnik Bill Brock poginuo je u jednom okršaju s Flannerovim momcima. Pokopala sam ga vlastitim rukama.

Ulila nam je kavu a zatim i sama popila šalicu. Lice joj je bilo staro i izborano kao da je živjela nekoliko života, ali u očima joj je još bilo vatre.

— Čime se baviš, Logan Sackett? Jesi li stočar?

— Sve sam što se isplati — rekoh. Nisam naročit gonič jer mi je milije lutati uokolo i poigravati se revolverom. Tako ni taj konj što ga jašim nije moj. Morao sam pod hitno otići, a nisam imao novca da ga kupim, pa sam uzeo prvog na kojeg sam naišao i bacio mu se u sedlo.

— Nije mi to nepoznato — promrmlja ona. — Pusti toga konja ujutro, on će već naći put do svoje kuće. Ovdje na Emptyju imaš dovoljno dobrih konja, pa možeš izabrati kojeg hoćeš.

— Nisam to mislio...

— Ništa ne brini! U ovoj kući ima mjesta za čitavu Grantovu vojsku, a tu je i pomoćna zgrada. Hrane ima također dovoljno; iako bi nam od vremena do vremena dobro došlo nešto svježeg mesa. Nema razloga da se ne skloniš

ovdje, barem dok se vrijeme ne popravi.

— Hvala na pozivu, no ja sam namjeravao u Kaliforniju. Bio sam tamo dva puta, i to obično kad bi ovdje zazimilo. Mislio sam da odem u Los Angeles ili Frisco.

— Platit ću ti — reče na to tetka Em. — Ništa ti ne brini!

— Neću uzimati novac od rodbine, to ne dolazi u obzir! No ne radi se o tome, nego...

— Logan Sackett, dosta je priče! Ne ideš ti nikamo dok se vrijeme ne popravi. Što se tiče ovih ljudi vani, ne trebaš također ništa brinuti. Mogu i ja sama s njima. Sredit ću ih jednog po jednog ili sve odjedanput ako treba!

— Ma ne radi se o tome, nego...

— Onda u redu! Dogovorili smo se. Spremit ću ti postelju.

Sve mi se nekako činilo da neću tako skoro vidjeti Kaliforniju. S tetkom Em nije se baš moglo lako objašnjavati. Ona je o svemu dobro unaprijed razmislila. Kako bilo da bilo, činilo se da ću još dobro upoznati ovaj ranč.

— Ako već ostajem — rekoh — onda vas dvije podite odmah na spavanje.

Kad su one otišle, smjestio sam se pokraj prozora promatrajući što se vani dešava. Usprkos munjama koje su povremeno osvijetljavale sve uokolo, ništa se nije moglo vidjeti. Kiša je učinila svoje — natjerala je one što su čekali pred ulazom da se sklone i za borave na neko vrijeme zbog čega su ovdje.

Svjetiljku sam ostavio u kuhinji jer nisam želio da mi svjetli iza leđa dok sam promatrao ulaz. Nakon nekog vremena, budući da se vani ništa nije dešavalo, odšetam do kuhinje i pojačam malo vatru te stavih lonac s kavom da se grije.

Iz dnevne sobe bila su otvorena vrata prema prostoriji koja je morala nekada biti Talonova radna soba. U njoj je bilo više knjiga nego što sam ja u životu vidio, kao i crteža zgrada i mostova s naznačenim mjerama i brojkama. Razgledavajući te skice i planove razmišljao sam kako se mora osjećati čovjek koji je sagradio most,

brod, crkvu ili nešto slično. Mora da je u tome nešto posebno, nešto što čovjeku daje posebnu snagu, svakako nešto što ima više smisla nego cijeli život provoditi lutajući iz jednog kraja u drugi.

Od vremena do vremena zadrijemao bih, ali samo na trenutak, da bih onda ponovo ustao i izašao malo van. Talon je okružio kuću zidom u kojem je ostavio prostore za pučanje.

Kad sam ponovo ušao i latio se kave, začuo sam poznate korake Ćme Talon.

— Logane, lijepo je to kad se probudiš ujutro pa vidiš Sacketta uza se. Odavno mi se to nije desilo.

— Čuo sam da su se neki od njih preselili u Shalako u zapadnom Koloradu — rekoh. — Ima ih tamo dosta, Cumberland Sacketta.

— Čovjek koji je pomogao Talonu imao je sinove u Tennesseeju. Tko zna što je bilo s njima? — upita ona pa natoči i sebi kavu.

— Znao sam ih, dobri momci. Opasni na revolveru, kod njih nije bilo dvoumljenja.

— Koliko ja znam, toga nije bilo ni kod jednog Sacketta. Dođuše, tko zna, u svakoj se porodici nađe poneka crna ovca!

Ona je bila mudra stara žena. Sjedili smo tako uz kavu povremeno bacajući pogled kroz prozor da nas netko ne bi iznenadio. Razgovarali smo o starom kraju i ljudima koje smo poznavali.

— Talon je bio dobar čovjek — reče ona. — Dobro sam se udala, ako mogu tako reći. Kad je prvi put došao k meni, znala sam da je on čovjek za me.

Svi su Taloni voljeli raditi. Imali su zaista smisla za gradnju a znali su i što je dobro drvo i iz čega se što može napraviti.

To je kao kod vas Sacketta s revolverima.

— Po onome što pričaju ni vi niste iznevjerili porodičnu tradiciju!

— Nisam ni smjela. Talon nije bio uvijek u kući, a oko nas svuda su bili Indijanci. Mnogo je ljudi stradalo od njih i mrzilo ih zbog toga iz dna duše. Ja ih nisam mrzila. Suprotstav-

ljala sam im se na jednak način kao što se čovjek mora braniti od oluja, pobješnjelih stada, suše i ili skakavaca. Doživjela sam i to da su skakavci zatamnili sunce i oborili se na zemlju kao kuga. Iza njih nije ostalo ništa. — Na trenutak je zastala kao da se i suviše zaniжела pričanjim.

— Jesam li pucala? Još i te kako! Nije to nešto što sam ovdje naučila. Tu sam se samo usavršila. — Ponovo mi je napunila šalicu kavom. — Logane, morala bih pronaći Mila. Ovo ovdje pripada njima, Milu i Barnabasu. Nisam više mlada i moglo bi mi se vrlo lako desiti da jednom samo malo dulje zaspim, pa da me ovi vani uhvate i svrše sa mnom. Hitno mi je potrebna pomoć!

Osjetio sam se odjednom neugodno, kao da sam i sam kriv zbog toga. Ne znam zašto, jer ovdje nisam imao nekih obaveza, i sve što sam želio bilo je da odem u Kaliforniju. Onda sam se upetljao u ono u gradu i našao se ovdje.

— Mogao bih ostati nekoliko dana — rekoh. — Nitko me ne čeka. Zapravo, otkad su mi umrli roditelji, nitko nije brinuo što se dešava sa mnom.

— Taj Flanner — rekoh nosi sigurno revolver ispod pazuha.

— Ah, tako? Onda nije ni čudno da mu je već uspjelo ubiti nekoliko njih. — Tada me oštro pogleda i upita: — Jesi li vidio Johannesu?

— Ne poznajem ga. U »Bon Tonu« ih je bilo nekoliko...

— Sigurno nije tamo bio i Johannes Duckett. On je nešto u rodu s Flannerom, a mislim da i nije baš sasvim normalan. No on je ipak vrlo opasan i precizan strijelac, a bez razmišljanja puca i u leđa.

— Mislim da bih zamijetio nekoga njemu nalik.

— Znači da nije bio tamo. No on niti ne dozvoljava da ga primijetiš, ako je naumio da te prati.

Uskoro se pojavila i Pennywell. Bila je to prilika da se malo ispružim.

Odavno je svanulo kad sam se probudio. Žene su bile u kuhinji. Ustao sam i ponovo se zagledao prema rijestu gdje su se oni momci smjestili ne dajući staroj Ćmi da predahne, niti da

sklopi oči. To me odjednom razljutilo. Tako se ponašati prema starici! Držati je kao u zatvoru na njezinoj zemlji!

Razmišljajući tako odlučio sam da navečer nešto poduzmem na svoju ruku. I suviše mi se išlo u Kaliforniju da bih se ovdje dulje zadržavao, a ipak nisam mogao ostaviti tetku Em s tim gangsterima pred njezinim vratima.

Em Talon bila je u pravu. Iza kuće bilo je lijepih konja na paši. Pohvatao sam pola tuceta i odveo ih u obor. Tamo sam ih jednog po jednog pregledao, a onda skinuo sedlo s mog posuđenog konja i pustio ga. On je još neko vrijeme pasao, a onda kao da se sjetio, podigao glavu i otkasao smjerom koji je najvjerojatnije vodio njegovoj kući.

Konji koje sam odabrao bili su izuzetno lijepi primjerci, uzgojeni ovdje, na Emptyju. Jedina im je mana bila da nisu već prilično dugo bili jahani. Zato sam odlučio da ih malo pojašem, vjerujući da im malo vježbe neće ni malo škoditi.

Istovremeno sam razmišljao gdje bi mogao biti Milo Talon. Milo je bio čovjek koji se nigdje nije dugo zadržavao. Možda bi o njemu nešto mogli znati u Brownovu skloništu. Po mom mišljenju najbolje bi bilo pronijeti glas uokolo da je Milova mati i Milovo nasljeđe ugroženo, te da bi najbolje bilo da se Milo što hitnije vrati kući. Možda to nije najbrži način da ga se dozove, ali je iskušan i dosad je uvijek bio uspješan.

U međuvremenu trebalo je mnogo toga obaviti: pripremiti konje za slučaj nužde, popraviti vrata i još neke druge sitnije poslove do kojih mi baš nije bilo stalo, ali ih nisam mogao izbjeći.

Muvajući se okolo i opet sam morao priznati da je stari Talon vješto sagrađio svoje obitavalište za obranu. Sva-ka je zgrada bila sagrađena kao mala tvrđava. Iz jedne u drugu moglo se lako, bez opasnosti od pucnjave izvana. U planinama iza ranča bilo je dovoljno prostora za pašu. Talon je, međutim, sagrađio kuću tako da je u potpunosti zagradio prolaz prema gore. Jedini je put bio preko njegova ranča.

Na taj je način mogao lako kontrolirati ispašu svoje stoke gore, u planinama.

Ako je i bilo putova, on ih je na umjetan način zatvorio, rušenjem kamenja i stabala, tako da su preostali samo strmi kanjoni i prolazi za brzake koji su se povremeno rušili s planina.

Točno je, doduše, da ne postoji takvo mjesto kojem se ne bi našao prilaz i s druge strane, ali je to bio vrlo nezahvalan i težak posao koji je malo obećavao a istovremeno značio neprekidno izlaganje tuđim puškama.

Talon je sasvim sigurno želio da se zaštiti od Indijanaca, ali, tko zna, možda je mislio i na one divljake koji nose na sebi fina odijela. No da nije bio tako oprezan i dobro sagrađio kuću, njegova bi udovica već odavno bila pod zemljom, kuća uništena i opljačkana ili u vlasti Flannerovoj.

U međuvremenu spuštala se noć. U želji da vidim što će se desiti, privežem jednu ponjavu za štap, podignem je visoko i mahnem njome stojeći do bro zaštićen.

Nije trebalo dugo čekati na prasak puške. Bio je to dobar pogodak. Od tamo otkuda je pucano nije se moglo razaznati o kome ili čemu se radi ali moglo se vidjeti da se nešto miče.

Kad se smračilo, uzeo sam svoju vinčesterku i izišao kroz kuhinju.

— Kamo ćeš? — upita me Pennywell.

— Baš sam pristavila večeru — reče Em.

— Podgrijte je malo, uskoro se vraćam — rekoah na vratima. — Idem malo pogledati što ti momci vani rade.

Vani sam se držao sjena dok sam išao. Nema smisla da netko kaže da mi iz Clinch Mauntaina Sacketti nismo vješti i lukavi, a što je najgore — da se damo zaplašiti od kojekakvih skorojevića. Ja i moj brat Nolan bili smo nadaleko poznati po tome da je bolje ne iskušavati nas, jer bismo mogli postati vrlo opasni i neugodni. Koliko se sjećam, nikad nisam ni od koga tražio milost niti sam ja bio milosrdan prema drugima kad je došlo do borbe.

Mi smo Sacketti odrasli među Indijancima i mnogo smo naučili od njih.

Morali smo znati sve što znaju i oni da bismo im se mogli ravnopravno suprotstaviti.

Trojica ih je bilo oko vatre kad sam se odjednom pojavio među njima. Uspio sam ih iznenaditi, nisu me prije primijetili. Najprije sam nogom bacio kipuću vodu s vatre u krilo onome koji mi je bio najbliži.

Onaj koji mi je bio leđima okrenut pokušao se dignuti. Prije nego što mu je to uspjelo, gurnuo sam ga u vatru. Zatim sam zamahnuo puškom i trećega pogodio ravno u želudac. Sada kad sam već bio među njima, nisam im pružio priliku da se oporave.

Kao što sam rekao, ja sam prilično krupan čovjek, a ojačao sam od kročenja konja i hvatanja divljači, gonjenja stoke i sječe stabala na Mississipiju, tako da zaista nisam imao milosti prema bandi nitkova koji su napadali jednu staricu.

Onaj kojega sam gurnuo u vatru, otkotrljao se i uhvatio za revolver. Što sam mogao kad je sam izabrao oružje. Usmjario sam svoju pušku prema njemu. Držao sam je spremnu u desnoj ruci, i opalio, pogodivši točno treće dugme na njegovoj košulji. Kad bi ikada želio da sašije to dugme morao bi ga potražiti na svojim leđima, ali ne vjerujem niti da se tamo zadržalo.

Onaj na kojega sam bacio kipuću vodu imao je sasvim dovoljno aprilika sa samim sobom. Skakao je okolo kao lud, pa mi je bilo jasno da sam uništio njegov privatni život za duže vrijeme. On je bio potpuno bezopasan.

Preostali je bio na koljenima stenjući i hvatajući zrak. Prevrnuo sam ga na leđa i gurnuo mu pušku pod nos.

— Jesi li ikada bio u Wyomingu — upitao sam ga — ili možda u Montani?

Buljio je u mene bolesnog izraza na licu, kako se morao i čitav osjećati.

— Ako nisi, kad budeš mogao stati na noge, uputi se ili na jedno ili drugo mjesto i nemoj se zaustaviti dok ne stigneš tamo. Ako te još ikad vidim u blizini, možeš mi vjerovati da mi se to nimalo neće svidjeti.

Pokupio sam zatim njihove puške i polomio ih o obližnji kamen pa zajed-

no s municijom i ostalim bacio u vatru.

Nakon toga sam se udaljio i vratio u kuću.

Tetka Em i Penny stajale su pred vratima i promatrale vatru koja se i ovdje lijepo vidjela. Prvo što sam ih upitao bilo je — što je s večerom.

— Večera je topla — reče tetka Em pa naredi Penny da me podvori.

Kad smo bili za stolom Em Talon ne upita ništa. No Penny je bila premalada i preznatiželjna da odoli tom iskušenju.

— Što se tamo dogodilo?

— Nisu me lijepo dočekali, pa smo se porječkali. Kako je to završilo, vidjele ste i same — nasmijem se i popijem dobar gutljaj kave.

IV

Kiša je konačno prestala i pojavilo se sunce. Kad sam pogledao prema ulazu, tamo više nikoga nije bilo. Flannerovi momci su se povukli. Nisam ni očekivao da će se ponovo pojaviti.

Ovdje u kući i na ranču bilo je mnogo posla. Nijedan Seckett iz Clinch Mountain nije baš sklon takvim poslovima. Naše su kuće uvijek izgledale kao da će se svakog časa raspasti, no to se nikad nije dogodilo. Ipak, bilo mi je teško gledati kako tako lijepi ranč propada. A morao sam biti ovdje još neko vrijeme ako se netko od Flannerovih vrati.

Nakon dan-dva kako se ništa nije zbilo, uputio sam se na pašnjake da dopremim svježeg mesa.

Pašnjaci su se stepenasto dizali jedan iznad drugog i, kratko rečeno, bilo je tu mnogo dobre plodne zemlje navodnjavane mnogobrojinim potocima. S ruhova pašnjaka naginjala su se stabla koja su ovdje pravila ugodnu sienу. Ovaj me kraj malo podsjećao na Hermosa Cliffs uz dolinu Animas blizu Duranga.

Stari je Talon vrlo dobro znao zašto se ovdje zadržao i odabrao to mjesto za svoj boravak i ispašu svoje stoke.

Bilo je tu vode, trave, i hlada, a također i dobrog drva za sječu. Ove su livade bile tako dobro okružene stijenama da mu je bilo potrebno tek nekoliko pomoćnika, a imao je i gdje skloniti sijeno za zimu.

Ispod ranča bila je zemlja koja je isključivo ovisila o navodnjavanju iz tih planina. Onaj koji je držao u svojim rukama Empty, odlučivao je i o tome što će se zbiti s tom zemljom.

U početku nisam mnogo obraćao pažnju na divljač, već sam gledao ne bih li pronašao kakve tragove ljudi ili konja koji su na neki način dopri ovamo. Flanner je, naime, pokušavao dosad da se domogne ranča na najjednostavniji način. Kako mu to nije polazilo za rukom, on je morao izmisliti nešto novo. Bio sam gotovo siguran da se bavi nekom novom idejom i zato sam još pažljivije pretraživao okoliš.

Jašući tako počeo sam opet misliti o Milu Talonu. Kako doći do čovjeka koji je stalno mijenjao svoje boravište, koristeći se uglavnom tajnim stazama. On je bio spretniji od mene i vitkiji, podjednako vješt u jahanju kao i baratanju užetom ili revolverom, a uz to vrlo lijepe vanjštine.

Stalno mi je bilo na pameti Brownovo sklonište, koje nije bilo tako daleko odavde. Ako ga tamo i ne nađem, onda je to sigurno mjesto gdje bih mogao proširiti glas da je potreban na Emptyju. Sve sam više bio uvjeren u to da je krajnji trenutak da ga se obavijesti. Prije nego što on dođe ovamo, sada mi je to već bilo jasno, ja se neću moći izvući.

Barnabas? On je najvjerojatnije u Francuskoj. O Francuskoj nisam ništa znao, kao niti o bilo kojoj zemlji do koje se ne može doći konjem.

Flanner je želio ovo imanje i uvijek mogao platiti dovoljno ljudi da ga otmu. Čovjek koji nije oklijevao da ubije jednu staru ženu, mogao je još mnogo toga učiniti što bi rijetko kome palo na pamet. Ako tako nastavi, mogao bi me grđno razbjesniti, a to nipošto nisam želio. U takvom raspoloženju znam počniti stvari za koje mnogi smatraju da se mogu jedino riješiti

potjerama, a njih sam imao sasvim dovoljno na vratu.

Gledajući uokolo morao sam se diviti tom kraju. Bilo je tu svega u izobilju. Kad čovjek živi u divljini, počne se ponašati kao i divlje životinje oko njega. Ide svojim putem, ubija samo da preživi, ne dira druge ako ga ne tjeraju na to. Nikad nisam nikoga ubio ako nisam bio natjeran na to ... tu mislim i na ljude.

U Clinch Mountainu, tamo u Tennesseeu, bila je prilično škrtta zemlja, barem gdje smo mi Sacketti živjeli. Koliko nas je zakidala svojom škrtošću, toliko nam je s druge strane davala ljepotom. Moja je majka znala govoriti da tamo ima više hrane za pogled nego za želudac, pa smo mi momci bili prisiljeni da provodimo život u lovu s puškom ili zamkom. Ipak, nikad nismo uzimali više nego što nam je trebalo. Bilo je mnogo toga što nismo znali jer nismo nikad išli ni u kakve škole, pa ipak smo nekako shvatili prirodne zakone, kao i to da rijeke teku u more, iako to more nikad nismo vidjeli.

Otac nam je govorio da je zemlja na kojoj živimo uzeta u najam i da je možemo zadržati tako dugo dok je budemo obrađivali, bilo mi, bilo naši sinovi, ili njihovi sinovi.

Nije to bila naročita zemlja. Činilo se kao da ju je netko nagurao u pukotinu između stijena. Dugo je trebalo dok smo naučili pronalaziti sve moguće kotline i klance koji su se sve više penjali prema šumi i visokim sivim vrhuncima.

Pa ipak moram priznati da je to bila prekrasna zemlja!

Stoka koju sam našao ovdje bila je u dobrom stanju, iako ju je najvjerojatnije Talon u ovo doba vodio na niže livade gdje je sada bilo sasvim dovoljno trave, a to nije bilo uvijek tako. A bilo je bolje da je stoka što dalje od ranča i zbog sukoba s Flannerovim momcima.

Na povratku sam ubio divljač i dobio je na ranč.

— 0 —

Kad sam se vratio, tetka Em mi se učinila kao da se već odmorila. Pennywell se prilično nestašno ponašala i

smješkala mi se svaki put kad bi me pogledala. Grizla je usnice kad bi se okrenula da joj budu crvenije, a i štivala obraze da dobiju ljepšu boju, što sam se ja pravio kao da ne vidim.

Ako je to ona pokušavala da me uhvati u svoju zamku, onda se prevarila, jer sam ja bio prestar da se uhvatim na prvu udicu koja mi je bačena. S druge strane, progutao sam ih već dovoljno da mogu raspoznati o kakvim se znakovima radi.

Sjeli smo za stol, na kojem je bilo poslužno izvrsno jelo. Morao sam pohvaliti kuharicu, na što je tetka Em rekla da je to skuhala Penny. Sada sam znao da su one obje u istoj igri. Obično se, naime, dešava kad djevojka pozove muškarca na ručak ili večeru da to priredi ili njena starija sestra, ili majka, a kad čovjek pohvali jelo, zasluga se isključivo pripisuje mladoj.

Ponekad sam naprosto bio ljut što još ovdje sjedim, a mogao sam već biti u Arizoni ili još dalje — na putu za Kaliforniju. Htio sam konačno doći do mora i dobro ga razgledati. Kad sam posljednji put bio tamo, nije mi to uspjelo. Ovoga je puta moralo biti drugačije.

Ovdje je bilo previše mirno i tiho, svuda uokolo prerije pa zatim planine i — ništa više! Htio sam da već jednom dođu, da riješimo što imamo riješiti, pa da mogu ići dalje.

Nikad nisam bio baš naročito strpljiv, osim možda pri kartama. Od čekanja se u meni sve više skupljao bijes i srdžba. Nisam volio da budem zatvoren, nisam se u kući dobro osjećao.

Tako sam opet pomišljao na Brownovo sklonište, sjajno mjesto između planina, pravu golemu rupu u njima u koju su vodili mnogi putovi. Najprije je ona bila sastajalište lovaca na krzna, da bi kasnije postala sklonište za različite ljude koje je gonio zakon, iako su u njoj znali prezimiti i stočari.

Bilo je tamo i kradljivaca stoke. Jedan je od njih bio i Tip Gault. Iako je bio odmetnik, ja sam ga cijenio i poštovao. To isto ne bih mogao reći npr. za Meksikanca Joea. Nadao sam

se obično slagao s Meksikancima, s onim što je on učinio i zbog čega je morao pobjeći iz Meksika — ne bih se nikako mogao složiti. Bio je podjednako opasan s revolverom i nožem, a naročito s ovim posljednjim.

Najbolje bi bilo da što brže odjašim do skloništa i vratim se natrag, a da Flanner prije za to ne sazna. Tamo je netko morao znati gdje se nalazi Milo. Najvjerojatnije su to znali Tip Gault ili Isom Dart.

Dart je također bio konjokradica, no mnogo oprezniji od Gaulta. Jednom je jedva izbjegao vješala, pa je otada vrlo pažljiv. On je bio rob oslobođen nakon rata, koji je došao na Zapad pod novim imenom i koji je poznavao sve odmetnike na tajnim putovima i u tajnim skloništima, pa mu nije bilo teško da proturi vijest do Mila Talona. Zapravo, nadao sam se da Milo ponekad prezimi u Brownovu skloništu pa da će Dart biti bolje upoznat s njegovim putovima.

— Tetka Em — progovorih nakon večere — morao bih odjahati na neko vrijeme.

— Odlaziš?

— Ne, samo bih morao nekako obavijestiti vašeg sina. Jedini način da to učinim jest ako odjašim i potražim čovjeka koji bi mogao obavijestiti Mila.

Ona me pogleda kao da čita moje misli. Em Talon je vrlo dobro znala o čemu se radi. Dovoljno je dugo i sama živjela na rubu onoga što se zove dozvoljeno i onoga što nije dozvoljeno te poznavala ljude i skrovišta.

— Ideš u sklonište?

— Zapravo ... nisam htio lagati pa nastavim — mislim da je tamo odlično vino.

— Ideš do Isoma Darta? Reci mu da si moj prijatelj. Dobro me pozna jer smo ga jednom izvukli kad je bio teško ranjen.

— Flanner nešto kuha, pa mi nije drago da vas ostavljam, ali mislim da nema drugog izbora.

Nastavili smo pričati uz kavu. Tetka Em bila je s Talonom u Brownovu skloništu kad su prvi put došli na Zapad.

Pennywell je bila šutljiva. Sjedila je za stolom nasuprot meni i gledala me velikim očima, a to me je prilično uznemirivalo. Kad brbljava žena sjedi šutke, muškarcu je najbolje da shvati o čemu se radi i da ima u pripremi osedlanog konja.

U staroj kući bilo je toplo i tiho. Uzeo sam pušku, izišao na stražnja vrata i prošetao uokolo držeći se blizu zida. Ništa sumnjivog nisam mogao primijetiti, iako sam znao da će se oni prije ili poslije pojaviti.

Učinilo mi se da je sve u redu, pa sam obišao konje u staji, a zatim iz pomoćne zgrade uzeo par prastarih muških čizama i ponio ih u kuću.

— Gospodice — obratih se Pennywell — htio bih da ih obučete.

Najprije je pogledala čizme a zatim mene.

— Prevelike su — reče — i stare, a ja imam cipele.

— Da, ali ne takve koje ostavljaju muške tragove, a ja bih upravo to želio.

Obukla je čizme i pošla sa mnom do ulaza i sve do tamo gdje su još doneдавно bili Flannerovi revolveraši. Prošetali smo ostavljajući vidljive tragove. Kad ih nađu, vidjet će da su jedni moji, a kad vide one druge, morat će pomisliti kako se na ranču nalazi svakako još jedan muškarac.

Kasnije sam obukao mokasine iz svoje torbe i također s njima prošetao da i te tragove nađu.

Kako je vrijeme prolazilo, uđem u kuću da odspavam barem malo. Nakon sat-dva, probudim se, obučem i uđem u kuhinju.

Tamo je tetka Em već priredila toplu kavu.

— Pretpostavljam da ti predstoji priličan put a ništa kao dobra kava ne može čovjeka održati na pravom tragu.

— Hvala — rekoh i sjedoh za stol. — Tetko Em, ti si sila od žene.

— Uvijek sam htjela da budem kao moja braća, ali nisam u tome baš uspijevala. Nisam čak bila ni visoka kao oni.

— Ti si dovoljno visoka i snažna da gospodariš bilo kojim imanjem — re-

koh — samo mi je žao što nisam upoznao tvoga muža.

— Talon je bio pravi muškarac. Imao je čvrsto držanje i uvijek pravilno rasuđivao. S njegovih vrata nikad nitko nije otišao gladan, bilo da se radilo o Indijancu, Crncu, ili bijelcu. S druge strane, on nikad nikome nije podilazio.

— Čini mi se da je osim toga znao dobro procijeniti vrijednost zemlje, a također i žene.

— Dobro smo se slagali — reče na to Em. — Mnogo smo vremena proveli zajedno a da jedno drugom nismo imali išta predbaciti. — Nakon kraće stanke ona nastavi. — Dovoljno je bilo da se pogledamo i odmah smo znali što hoćemo.

Nekoliko sati poslije, jašući prema Brownovu skloništu, prisjetio sam se njenih riječi. Mora da su bili sretni. Ne vjerujem da ću ja ikad naći takvu ženu. Bez obzira što ljudi kažu, mislim da nema boljeg nego kad se nađu dvoje koji se slažu. Ako idu uspravno kroz život, nijedan im put nije predug, nijedna noć preduga.

V

Željeznička pruga Union Pacifika ležala je nešto sjevernije a iza nje bio je put za Kaliforniju. S pacifičke strane South Passa taj se put dijelio u dva kraka, od kojih je jedan bio put za Oregon. Kradljivci stoke koji su se skrivali u Brownovu skloništu razvili su ovdje zanimljiv posao. Oni su krali stoku od doseljenika s jednog puta i preprodavali je onima na drugom putu. Ponekad bi se dešavalo da bi stoku dotjerali i u Brownovo sklonište, gdje je prezimila, pa bi je onda prodavali iduće godine.

Uostalom, čitav je ovaj kraj bio prepun odmetnika i najrazličitijih skitnica koji su se skrivali u sličnim skrovitim mjestima kao što je bilo Brownovo sklonište.

Na tom su putu rančeri i farmeri bili skloni skitnicama i nisu ih ništa

pitali niti ikome davali objašnjenja Usamljeni jahač mogao je tako biti siguran da će na svom putu od Meksika do Kanade naći sklonište, svježe konje i hranu.

Nisu svi koji su lutali ovim putovima bili razbojnici na zlu glasu za kojima su izdane potjernice, već slučajne skitnice ili sitni lopovi koji su ovdje imali poznanike i rođake pa su se sklanjali od potjera na neko vrijeme.

Tu su morali znati i za Mila Talona, a kako je promet tim putovima stalno tekao u oba smjera, najjednostavnije ga je bilo obavijestiti tako da se proširi glas u skloništu, koji će prije ili poslije svakako doći do njega.

I jutro me zateklo u sedlu, a još se nije bilo potpuno smračilo kad sam napustio ranč. Dugo mi je trebalo dok sam se probio dovde. Bilo je krajnje vrijeme da se odmorim, a i konju je trebalo da predahne. Zaustavio sam ga na neko vrijeme promatrajući dolinu. Tamo daleko opazio sam tamnu mrlju. To je sigurno bilo krdo bizona kojih doduše, ima sve manje jer su ih dobrim dijelom poubijali, pa ipak je to krdo moglo brojati barem dvjesta grla.

Napravio sam još nekoliko koraka, a onda se zaustavio na rubu padine koja je ovdje prelazila u malu kotlinu. Privezavši konja tako da je mogao mirno pasti, pokupio sam nešto granja da napravim vatru.

Bilo je to usko mjesto i skriveno pred pogledom znatiželjnika, a dim vatre uzdizao se tako da se gubio među granjem stabala pa ga je bilo teško primijetiti.

Koliko sam želio da se što prije vratim na ranč, toliko sam opet morao biti oprezan da u međuvremenu ne doživim neke neugodnosti. To što sam se zaustavio bilo je, bez sumnje, korisno jer je trebalo odmoriti i nahraniti konja a i preda mnom je bio naporan dan, no ipak najvažnije je bilo provjeriti trag što sam ga ostavio za sobom.

Bio sam gotovo siguran da nitko nije mogao primijetiti moj odlazak s Emptyja, no mnogo je ljudi već poginulo je je bilo i previše uvjereno u nešto što nije bilo nimalo sigurno. Ako mi je netko bio za petama,

morao sam to znati da me ne bi mogao iznenaditi.

U međuvremenu je bilo sasvim ugodno promatrati jutarnje sunce oče-kujući da voda za kavu zakipi na vatri. Nikad mi nije bilo stalo da pojurim a da se ne osvrnem na okolicu. Volim kad mi se ne žuri pa mogu udisati svježi zrak i osjetiti ga.

Trebalo bi uvijek misliti na to kako nije sve u tome da se što prije stigne, nego i u samom putu. Ne valja putovati prebrzo, jer se onda najčešće propusti ono što je najljepše.

Nakon nekog vremena nastavio sam put koji je uskoro izgubio onu draž koju je za mene imao. Okolica se promijenila, i ja sam se sada penjao strmim stjenovitim putem prema vrhu ispod kojeg se morao nalaziti stari indijanski put do Brownova skloništa.

Dvapat sam vidio divljač, a bilo je tu i lešinara, pa ipak patnja na putu bio mi je orao koji me nije puštao iz vida čitavo dopodne. Nisam znao je li od mene očekivao da podijeli plijen ili me pratio zato što je naprosto bio usamljen.

Bila je to vrst puta kakvim sam već mnogo puta jahao, no to ne znači da nisam bio i te kako pažljiv i oprezan. Iako je to bio napušten put od vremena kad su ga napravili Indijanci, trebalo je pripaziti jer su ovuda povremeno još lutali pojedinci.

Jednom sam primijetio tragove grizlija, a drugi put planinskog lava. Te su zvijeri poznate po tome da uvijek odabiru najlakši i najkraći put. Znao sam da ih ovdje ima možda su neki bili vrlo blizu mene, ali su se dobro skrivali jer su miris čovjeka mogli osjetiti nadaleko.

Dva dana poslije stigao sam do Brownova skloništa s istočne strane. Ono se prostiralo u doljinu možda i 34 milje, a u širinu blizu šest. Kroza nj je protjecao Green River kao i nekoliko brzaka koji su se rušili s planine Diamond.

Čovjek kojega sam tražio zvao se Isom Dart... ili je barem upotrebljavao to ime. Zvao se zapravo Huddleston Ned, ako se ne varam. Crnac koji je jašio neko vrijeme za Tipa Gaulta,

dok im posao nisu pokvarili jahači s Hata.

Namjeravao sam se zaustaviti kod Meksikanca Josea Herrare na Vermilion Creeku. Jašući, raspitao sam se kod nekog čovjeka za Darta, na što me on pažljivo pogledao pa onda rekao da bih ga mogao naći kod Herrare. Morao sam u svakom slučaju biti pažljiv, jer bi se lako moglo dogoditi da se Joe razbjesni i navalj na me nožem.

Ja sam se ionako stalno nalazio u nekoj opasnosti, pa me ova najnovija nije osobito uzbuđivala. Znao sam kako treba s Herrarom, pa i nisam toliko brinuo.

Činilo se kao da tamo nema nikoga kad sam stigao do Meksikančeve kolibe. Zaustavio sam konja i sjašio.

VI

Dok sam privezivao konja, nisam prestao motriti na kolibu. Ljudi unutra morali su me već primijetiti, pa je sigurno da su s nestrpljenjem očekivali što želim.

U to doba nikakav zakon nije dosizao do Brownova skloništa. Za čuvare zakona to je sklonište bilo nepoznati. Nisu znali nikako da dođu do tamo, a da su to i pokušali, pitanje je na kakvu bi dobrodošlicu njihov posjet naišao.

Namjestivši svoj opasač za svaki slučaj, uputio sam se prema vratima.

Nisam ih stigao ni dotaći kad se ona naglo otvore a na njima se pojavi Meksikanac. Nije to bio Herrara, već netko mnogo niži i manje opasnog izgleda od njega.

— Dobar dan, prijatelju — rekoh. — Ima li kave?

Neko je vrijeme oklijevao, a onda me pustio da uđem. U kolibi su bila još trojica. Odmah sam prepoznao Herraru, visokog Meksikanca, bristog pogleda. S njim je za stolom sjedio čovjek koji je očito previše uživao alkohol. On je izgledao nekako drugačije,

kao da ne pripada ovamo. U kutu je sjedio još jedan Meksikanac.

— Prolazeći ovuda — promrmljam — pomislio sam da možda imate kave.

Najprije nitko ne reče ni riječ. Herrara je buljio u me ne trepnuvši očima. Konačno progovori onaj bijelac:

— Ima kave i graha, pa se posluži ako želiš.

Prihvatio sam ponudu i najprije sjeo za stol. Kad sam namjeravao da uzmem hranu, onaj treći me preduhitri i posluži me sam.

— Poznajesh ovo mjesto? — upita bez okolišanja.

— Bio sam ovdje već dva-tri puta.

Prvi sam se put obreo još kao mladić, kad sam radio na pruzi. Tamo sam se porječkao s nekim momkom. Svađa je završila loše po njega. Njegovi prijatelji nisu mislili da je tako najpravednije, pa su me neko vrijeme tražili. Tada mi je prvi put ovo sklonište poslužilo.

— Jesi li na potjernici? — pitao me dalje.

— Ima jedna potjera iz Nebraske koja bi me se rado domogla, ali vjerujem da je dosada odustala od dalje potrage. Ovamo sam došao ponajviše zato jer sam se nadao da ću sresti Isoma Darta. Htio sam da mi pomogne razglasiti neke stvari u ovim krajevima...

— Što da razglasi? — javi se odjednom Herrara.

Meksikanac je pio vino i kao i drugi. Bio je prilično neraspoložen, a najviše ga je ljutilo što me se njegova prisutnost nije nimalo dojmila. Zbog nekih Meksikanaca u Sonori i Chihuahui, koji se također nisu dali zaplašiti, sada se on nalazio ovdje.

— Milo Talon je moj dobar prijatelj — rekoh — pa bih ga htio nekako obavijestiti da je hitno potreban na Emptyju. To je ranč istočno odavde. A kad dođe na nj neka bude vrlo oprezan.

— Reći ću Dartu kad ga vidim — prihvati odmah čovjek koji me poslužio.

Herrara nije skidao očiju s mene. Znao sam da je on vrlo opasan, kao i to da je već nekoliko ljudi sasjekao nožem. On bi obično izvadio svoj ka-

men za brušenje i počeo trljati nož, o nj, a onda bi iznenada skočio na žrtvu i sasjekao je. Bio je to dobar način da se čovjeka najprije zaplaši i oslabi mu pozornost. Taj bi mu trik obično uvijek uspijevao.

Tako je i sada izvadio kamen, ali prije nego što je potegao i nož, i ja sam već imao svoj u rukama.

— Ne trebam ništa dugo osim te poruke — rekoš sa smiješkom. Prije nego se snašao, dohvatio sam njegov kamen i počeo oštriti vlastiti nož pred njim.

Trebalo je to vidjeti. Najprije nije mogao doći k sebi od iznenađenja, a onda od bijesa. Gledao me bespomoćno praznih ruku dok sam oštrio nož koji je ionako bio oštar kao britva. Kad sam završio, vratio sam mu mirno kamen.

— Hvala — rekoš naoko prijateljski — čovjek nikad ne zna kad mu može zatrebati dobro naoštren nož.

Moj je nož bio neka vrst »bowieja« što ga je izradio Tinker. To su bili najbolji noževi koji su se u to vrijeme radili na Zapadu. Izrađivao ih je neki skitnica i lutalica Tinker. Bilo je tu neke tajne u izradi tih noževa, jer nitko nije znao otkud takva kvaliteta Tinkerovih noževa.

Zatakao sam ga ponovo za pojas i ustao rekavši:

— Hvala na hrani, idem još malo prolunjati uokolo!

Nitko nije rekao ni riječi kad sam izašao. Htio sam uzjahati kad se pojavio onaj čovjek za stolom.

— Prekrasno ste to izveli — reče odmah. — Joe mi je dobar prijatelj, ali takvo što mu se moralo prije ili kasnije dogoditi. Još mu nije jasno što se to desilo.

— Vi ste izobražen čovjek — rekoš.

— Da, studirao sam pravo.

— Svakog je dana sve veća potreba za pravnicima — odgovorih. — Bojim se da će i meni jednoga dana zatrebati.

On se nasmije i reče:

— Morat ću se nekako izvući jednog dana. Otkad sam ovamo zalutao, ne mičem se nikamo. Mislim da to nema mnogo smisla.

— Kad bih ja bio pravnik — rekoš — objesio bih o klin revolver. Ovo je nova zemlja, tko zna do kuda bih dogurao!

— Mislim da imate pravo. Koliko sam puta o tome razmišljao, pa ipak, nisam se maknuo. Ponekad čovjeka uhvati neko opasno mrtvilo.

Uzjahao sam pogledavši još jednom kolibu. Tamo se nije ništa dešavalo.

— Idite samo dalje ovim putem pa ćete doći do kolibe u kojoj živi Isom Dart — upozori me Herrarin prijatelj. — On je Crnac, vrlo pametan i lukav čovjek.

— Već smo se sreli — odgovorim.

— Ljude će ovdje zanimati tko ste, jer se vrlo rijetko dešava da se netko suprotstavi Joeu Herrari.

— Zovem se Sackett... Logan Sackett — rekoš pa podbodem konja. Kad sam se osvrnuo, on je još neko vrijeme gledao za mnom prije nego što se uputio natrag u kolibu.

Svidio mi se i ja sam mu vjerovao. Čuo sam već prije za nj. Neobično je bilo da tako obrazovan čovjek sjedi u toj rupi i ne mari ni za što osim za piće i prazne razgovore s prolaznicima.

U mislima sam se vratio na Empty. Emily Talon je također bila Sackett kao i ja i zaslužila je moju pomoć i brigu. Mi smo bili vrlo stara porodica s duboko usađenim osjećajem za svoj rod. Naši su došli ovamo iz Engleske, zapravo iz Walesa. Koliko god znam, oduvijek smo držali zajedno. Mislim da je to bio dobar osjećaj i da bi ga trebale njegovati i druge porodice.

Ljudi koji jašu divljinom i često su osamljeni kao ja, kadikad razmišljaju o mnogo čemu, no to ne znači da istovremeno ne promatraju okolicu i nisu spremni na opasnosti koje ih okružuju.

Brinulo me što sam ostavio Em Talon samu s djevojkom, koja joj nije mogla biti od neke naročite pomoći, barem ne u obrani ranča od Flannera. Mogao bih se okladiti da on pažljivo razrađuje plan kako da nađe put do ranča. Nadao sam se da nije saznao za moj odlazak.

Morao sam svakako pronaći Mila Talona ili mu barem dojaviti glas. To

je bila jedina šansa i za ranč i za Em Talon, a i za mene, jer sam tek tada mogao razmišljati o svom daljem putu prema Kaliforniji.

Teško da ću ga ovdje naći, jer ova rupa nije bila mjesto gdje bi se moglo dulje zadržavati. Tu se moglo skloniti na neko vrijeme, ali je onda valjalo ići dalje.

Od vremena do vremena zastajkivao bih da se osvrnem iza sebe i provjerim trag. Koliko sam se nadao da ću naći Darta, tolike nisam želio da se sretnem s još nekim kao što je bio Meksikanac Joe.

Odjednom sam začuo topot konja. Sklonio sam se s puta očekujući da vidim jahača. Bio je to Dart.

Vidio me kad i ja njega.

— Zdravo, Logane, što ćeš ti ovdje?

— Tražim tebe. Htio bih da nekako proturiš glas do Mila Talona. Trebalo bi da se on što prije vrati na Empty. Mati mu je živa i u velikoj je neprilici. Trebalo bi da bude vrlo pažljiv kad dolazi, jer su u gradu gotovo svi protiv Talonovih.

Dart kimne glavom.

— Učinit ću što mogu, samo ne znam kada će ta vijest stići do njega. Tko zna gdje je on sada! Možda je i tisuću milja udaljen odavde. No sigurno ću nastojati da ga obavijestim.

Vjerovao sam Dartu da će učiniti što je rekao. Nije bilo potrebe da se duže ovdje zadržavam. Znao sam da sam mnogo potrebniji na Emptyju, pa sam upro sve snage da se što prije tamo vratim. Neki neugodan osjećaj gonio me da zaboravim na odmor, na hranu i sve ostalo te da žurim natrag na ranč. Ne znam ni koliko mi je trebalo da se vratim.

Bilo je rano jutro kad sam ugledao ranč. I konj i ja na rubu naših snaga išli smo dalje jer smo znali da nas tamo čeka odmor.

Ušli smo ponovo stražnjim putom. Kad sam sjašao s konja, ostao sam neko vrijeme naslonjen na vrata staje mrtvo umoran.

Prvo me opazila Penny, koja se zabrinula kad me opazila onako naslonjenog.

— Logane, jesi li ranjen? — prvo je što je rekla kad je dotrčala do mene i primila me pod ruku. Bilo mi je malo neugodno kad nas je tako opazila tetka Em, koja se također ubrzo pojavila.

— Nije mi ništa. — Možda je moj glas namjerno bio malo grublji. — Samo sam umoran od dalekog puta.

— Kava je spremna — reče Em, koja je znala šta mi je u tom trenutku bilo najpotrebnije.

Kad sam ušao u kuću, najprije sam pošao do prozora i zagledao se van.

Nigdje nikoga.

To je bilo ono čega sam se najviše bojao, jer Jack Flanner nije bio čovjek koji lako zaboravlja.

VII

Tri su dana vrlo brzo prošla. Imao sam pune ruke posla na ranču. Morao sam se baviti i onim što sam htio pa i onim što nisam htio. Netko je to ipak morao obaviti. Popravio sam što se moralo popraviti, zatim sam uredio vrt i zasadio povrće. Ne znam kako mi je to uspjelo, jer o farmerstvu nisam imao pojma.

Takvo što nisam radio otkad sam otišao iz Clinch Mountain. Tamo ima više kamenja nego zemlje, pa se raslinje mora probijati do hrane i vode. Mi smo naše bundeve morali podupirati kamenjem da se ne otkotrljaju niz padinu. Poznata je i ona priča o dvojici braće koji su svaki imali po jednu nogu dužu a drugu kraću. To im, međutim, nije ništa smetalo kad su orali. Jedan je orao uz brdo a drugi niz brdo.

Em i Penny su dobro kuhale, pa se nisam imao na što potužiti. Navečer bismo sjedili i pričali o starim danima u Tennesseeju. Bili smo siromašni, ali kad čovjek pomisli, dobro smo se provodili. Osobito je bilo veselo ovako navečer, kad bismo se našli uz vatru i prepričavali svakojake zgode. Došlo bi ponekad i do tuče, ali je i to bio dio zabave. Svirača nismo imali, pa bismo

sami zapjevali neke naše stare pjesme.

S mojim radom na ranču nisam baš bio zadovoljan, ali nikad nisam ni tvrdio da sam za takav posao. Osim toga, bilo je još nešto što me neobično smetalo, a to je čekanje i neizvjesnost. U takvom sam se položaju nalazio upravo sada. Znam da neki ljudi sjede i razmišljaju što da poduzmu, no ja sam drugačiji. Dosad sam sve rješavao tako da sam se izravno suprotstavljao — hvatao bika za rogove. Nisam bio za sjedenje i iščekivanje. Rješavao sam probleme kojima sam se mogao suprotstavljati šakama, ako ničim drugim. Meni je trebala akcija. Moj brat Nolan bio je sasvim drugačiji od mene. On je imao strpljenja za razmišljanje, nikad nije srljao i u tome smo se bitno razlikovali.

Neprilike su se okupljale oko nas a da mi nismo ništa podzimali. Kako god o tome razmišljao, jasno mi je bilo da se obruč oko nas steže a da mi sjedimo skrštenih ruku. Jack Flanner je dosad već sigurno skovao solidan plan.

Tada mi je postalo sasvim jasno kako je krajnji trenutak da nešto poduzmem umjesto da ovdje sjedim i čekam dok nas sve ne pohvataju.

Neki se ljudi odlučuju na bijeg, a neki misle ako uporno izbjegavaju sukob da će nešto postići. I jedni i drugi varaju se. U to me uvjerilo i ono što sam vidio kad sam prošao Rio Grande, Mogollon, Mimbres, La Platu i Mesu Verde.

Tamo su najprije živjeli miroljubivi Indijanci koji nisu nikoga dirali, već se bavili svojim poslom. Tada su se pojavila plemena Navajo Apaša koja su došla s istočne strane Rockie Mountainsa. Njima je uspjelo pronaći put na zapad, tako da se nisu morali penjati preko planina. Kad su se oni pojavili, miroljubiva plemena s obala Rio Grande izbrisana su s karte. Jedan ih je dio odmah bio pobijen, dok su preostali pobjegli još više na zapad i tamo u stijenama sagradili svoje nastambe. No ta se nevolja nije mogla izbjeći bijegom. Navajo Indijanci pošli su za njima, ubijajući i uništava-

jući sve oko sebe. Da su se oni tada ujedinili i zajednički pokušali oduprijeti Navajosima, možda bi im uspjelo da ih odbiju, no tako su bili osuđeni na propast i istrebljenje.

Nešto se slično zbivalo i ovdje. Jednoga dana netko je ubio starog Talona. Njegovi su pomoćnici pobijeni ili se razbježali. I tako se stara Em Talon našla sama nasuprot vojsci plaćenika u svojoj golemoj zgradurini, očekujući očajnički dan kada će se otpor i u njoj slomiti ili će naprosto zaspati i tako omogućiti neprijatelju da se mirno ušeta u kuću.

Ja sam sasvim slučajno dolutao ovamo. Moja reputacija nije bila baš najbolja, prije bi se reklo da sam jedan od onih divljih Indijanaca nego od onih pitomih. Živio sam od revolvera, i to se znalo. Pa ipak sam se ovdje postavio i, štoviše, dozvolio da se ukopam i ništa ne poduzimam. Mislim da je bilo krajnje vrijeme da se situacija izmijeni.

Zaista mi je bilo dosta čekanja. Nisam imao namjeru da i dalje sjedim i pustim one vani da udese i ovu stariću i mene. Čvrsto sam nakanio da ih napadnem, da ih barem pokušam izbaciti iz njihova mira, otjerati, pobiti. Možda ću i ja stradati u tim pokušajima. Nije mi drugo preostalo jer nisam bio čovjek koji može sjediti i čekati.

Mora da sam zaspao razmišljajući kako da uđem u grad i obavim ono što sam namjeravao, a zatim kako da se izvučem odande ako mi uspije izvući živu glavu.

Za doručkom je Em bila razgovorljivija nego inače. Ustala je toga dana rano i dugo promatrala okolicu kroz prozor.

— Trebao si vidjeti kako je to izgledalo kad smo došli Talon i ja. U ovim krajevima nije bilo nikoga. Talon je jednom ili dvaput išao parnim brodom po Missouriju, ubio pokojeg bizona i grizlija, i to je bilo sve. Tada je upoznao i Indijance, pa je čak pomalo i trgovao s njima.

Mnogo mi je pričao o tom kraju prije nego što smo došli. Bila sam spremna da pođem s njim kamo me odvede, iako sam se bojala ravnice.

Najprije su Indijanci dolazili samo razgledati golemu zgradu koju smo podigli. Nisu mogli vjerovati da se takvo što može napraviti, smatrali su to čuđom prvog reda.

Kad su došli Cheyenni, Talon ih je pozvao da razgledaju kuću. Dakako, uvodio ih je četvoricu po četvoricu. Pokazao im je sve što je smatrao da je potrebno. Učinio je to namjerno, jer je znao da će to oni ispričati drugima, a htio je da shvate kako bi bilo uzaludno i nepotrebno da nas napadaju. Pokazao im je sistem obrane i zaštite, a i brisani prostor ispred zgrade gdje se i te kako dobro mogu vidjeti napadači, i to već izdaleka.

— Otkud vam toliko namještaja? — upita odjednom Penny.

— Nešto je od toga napravio sam Talon. Kao što sam vam već rekla, on je bio vrlo spretan čovjek. Ostalo smo dopremili ovamo. Nešto je Talon dobio u zamjenu za krzna, a nešto za zlato koje je našao u planinskim potocima. Tako smo dopremili cijela kola puna stvari s Istoka, jer je Talon želio da udobno živi, a vjerujte mi, na takav se način života čovjek vrlo brzo privikne.

Sjedio sam i slušao je dok je pričao. Zamišljao sam u sebi kako je to izgledalo. Bilo je sigurno vrlo neobično, a pogotovu za Indijance koji su ovuda prolazili kad bi išli u lov na bizone. Pojava goleme zgrade mora da im je bila nedokučiva zagonetka.

Najvjerojatnije ju je Talon vrlo brzo sagradio, jer nije imao mnogo vremena za oklijevanje, a u gradnji su mu pomogli ljudi koje je ovdje ostavio kad je pošao u prosce Emi. Po svoj prilici plan za gradnju morao je već prije stvoriti u svojoj glavi a materijal imati pripremljen.

Takvo što ni bilo što slično ja sigurno neću nikada sagraditi. Lutalica kakav sam ja bio ne ostavlja za sobom mnogo traga. Šteta, mislim da bi ipak svatko trebao ostaviti nešto za sobom. Možda nisam bio sposoban da gradim, ali sam znao i te kako dobro da treba sačuvati tuđi rad od propasti i uništenja.

Otići ću svakako u Siwash da malo raščistim račune. Kako rekoх, krajnje je vrijeme da otjeram odavde Lena Spiveya i njemu slične. Otići ću još očas.

VIII

Nikad nisam tvrdio da sam pokupio sve znanje koje sam mogao skupiti, ali ono što sam skupio bilo je dobro pohranjeno u mojoj glavi. Uglavnom, naučio sam sve što mi je koristilo da preživim.

Iako sam se najbolje razumio u revolvere, konje, tuče i jahanje, ponekad sam shvaćao kako je ipak korisno prije razmisliti, procijeniti neprijatelja i ocijeniti situaciju. Premda nikad nisam bio naročito sklon knjizi i čitanju, rado sam slušao druge kako pričaju.

Ljudi koji su se školovali i sve znanje stekli iz knjiga nemaju pojma koliko su izgubili što nisu polagali dovoljno pažnje razgovoru. Neke vrlo mudre misli čuo sam baš uz logorsku vatru i u salunima. Mislim da nije jedino znanje ono koje nam nude učitelji i škole.

Mnogi se ljudi ne školuju, već radije lutaju i znanje stječu sami. Čovjek koji luta sam uokolo vidi mnogo toga i njegovo se znanje gradi na usporedbama. Među takvima uvijek se nađu i oni koji su završili najviše škole, kao i oni koji su sve što znaju stekli tako što su zbrojili dva i dva.

Siwash nije bio velik grad. Čovjek bi ga mogao obići za pet minuta. To, međutim, nije sramota, jer ni mnogi drugi znamenitiji gradovi u prošlosti nisu bili veći. I oni su nastali pokraj izvora dobre pitke vode i na raskrsnicima trgovačkih putova.

Stari kockar bio je ujedno prvi stanovnik toga grada. Dugo je on svoj imetak gradiо na kocki. Danas njegove reumatične ruke nisu više sposobne da vješto prevrću karte i zakidaju nespretne kartaše. No on više nije bio sposoban ni da barata revolverom,

zato od njega, po mom mišljenju, nije prijetila nikakva opasnost.

Kad se pojavio Jack Flanner i počeo mu pomalo preuzimati svu vlast iz ruku, kockar ga je namjeravao ubiti, sve dok nije vidio što se desilo nekima koji su imali slične namjere. Zato je promijenio taktiku i ljubazno se smiješkao Flanneru, a revolver držao u pripremi samo za svaki slučaj.

To, međutim, nije značilo da je prestat mrziti Flannera i da mu nije jedina želja bila da ga se otarasi. Nije jedini razlog bio u tome da bi tada opet on postao gazda već i zato što mu je bio potreban mir za posao, a tamo gdje je bio Flanner — mira nije moglo biti. Kockar koji se zvao Con Wellington, morao je čekati ponovo svoj trenutak jer mu drugo nije preostalo. Stoga ga je sigurno obradovala vijest da su Flannera u njegovim planovima spriječili Emily Talon i Logan Sackett.

Loganovo ime nije mu bilo nepoznato. Jednom su čak i kartali zajedno. Bilo je to onda kad je morao i te kako paziti kako igra i dijeli, jer s Loganom nije bilo šale,

Upravo je razmišljao kako je, po svojoj prilici, dolaskom Logana ovamo počelo loše razdoblje za Flannera, kad netko pokuca na njegov prozor.

Con je grozničavo razmišljao tko bi to mogao biti. Flanner ili njegovi ljudi došli bi na ulazna vrata. Ako pak netko kuca na prozor, znači da je Flannerov neprijatelj, a takvi su uvijek bili dobro došli... dakako — ako Flanner nije bio obaviješten o njihovu dolasku.

On odškrine prozor i zapita:

— Tko je? — Dok je to pitao, pažljivo je pogledao ne promatra li ga odnekud netko od njegovih neprijatelja. Teško je bilo povjerovati da bi ga tako pažljivo uhodili da bi i stražnji dio njegove kuće stavili pod prismotru, pa ipak ga je iskustvo naučilo da ničemu ne vjeruje.

— Otvori vrata — oglasim se iz mraka. Konja sam ostavio podalje uz potok i pješice došao do Wellingtonova dućana.

Čuo sam unutra neko kretanje, a onda se vrata sasvim malo otvore.

— Uđi, samo brzo!

Kad sam ušao, Con Wellington otkrije svjetiljku.

— Mislio sam da bi to mogao biti ti, jer tko bi inače došao k meni u to doba noći.

On sjedne na krevet, a meni ponudi stolicu.

— Došao si zbog Flannera — počne iznenada. — Moraš me razumjeti. Ne volim tog čovjeka, ali se ne smijem buniti dok me ostavlja na miru. Posao mi je smanjio napola, ali još sam živ, a mnogi to nisu.

Otvori kutiju cigara pa uzme jednu, a onda ponudi meni. Zatim podigne ruke koje su mu stradale od reumatizma.

— Još mogu povući obarač, samo ako imam za to dosta vremena. Mogao bih loviti i bizone, ali se s uspjehom suprotstavljati nekome, za to ne bih imao nikakvih izgleda.

— Nije mi potreban tvoj revolver, htio bih ti nešto drugo reći.

Wellington me oštro pogleda i reče:

— Povezao si se s Em Talon, to znam, samo ne znam zbog čega si to učinio.

— U rodu smo. Ona je prije nego što se udala za Talona bila Sackett iz Clinch Mountain.

— Možda ti to nešto znači, ali, vjeruj mi, meni vrlo malo.

— Rijetko tko to razumije osim nas — objasnim mu. — Mi smo jedni s drugima vrlo povezani. Kad se netko od nas nađe u neprilici, drugi će mu sigurno pomoći.

Wellington zapali cigaretu i reče:

— Da su i moji barem takvi! Oni bi bili sretni kad bi me se riješili. Iako su imali novac i bili obrazovani, kad sam ja bankrotirao i našao se u neprilici — naprosto su me otjerali.

— I to se dešava — rekoh pa upalim cigaretu. — Čini mi se da ti baš nije naročito stalo do Flannera, pa bih htio da se držiš po strani.

— I to je sve?

— Zamara me pomalo to nadmudrivanje s njime, i Em također. Njeni će se sinovi uskoro ovdje pojaviti, no nitko ne zna točno kada. Kako mi je dosta čekanja, odlučio sam da ih rastjeram.

— Ne misliš valjda sam?

— Ne treba mi nitko! Nego, pretpostavljam da ti dobro poznaješ njegove prijatelje. Ne bih htio da se nešto desi nekome tko nije ni u što umiješan, ako se to može spriječiti.

Dugo me promatrao razmišljajući prije nego što je ponovo progovorio:

— Znaš li da bi ti to čak moglo i uspjeti? — Zagledao se zatim u pepeo na cigari i rekao: — Većina ga ljudi ovdje ne voli, pa ipak ima kojih dvadesetak koji su na njegovoj strani. Zatim mi ih je nabrojio i opisao dodavši: — Većina se njegovih momaka nalazi u salunu, oko hotela, u konjušnici, a Flanner se gotovo isključivo drži hotela.

— A što je s onim drugima?

— Misliš na Johannesu Duckatta? On bi mogao biti svugdje. Možda je i ovog trenutka pred vratima. On se šunja uokolo poput duha. — Nakon kraće stanke on nastavi: — Nemoj kriviti ljude ovdje. Jack im se nametnuo i oni ga ne vole, ali se ne bune dok ih ostavlja na miru. On se pojavljuje na plesovima, zajedničkim večerama i daje svoje priloge za grad. Tako se oni i ne mogu mnogo potužiti na nj.

Oni misle da je rat s Emptyjem njegovu stvar. Većina ni ne zna za Talone. Oni su se oduvijek držali odvojeno, a nakon smrti starog Talona, Em je još rjeđe dolazila u grad, da se nakon nekog vremena više uopće nije pojavljivala.

Neki su svakako i ljubomorni. Talonovo je imanje zaista veliko. To su uglavnom oni koji su ovamo došli kasnije i koji nemaju pojma šta znači stvoriti tako veliko imanje.

— Hoće li se i oni držati po strani?

— Vjerujem da hoće. Dakako, jamčiti mogu samo za se.

Ni sâm nisam znao što ću dalje učiniti. Kao što sam rekao, nemam mnogo smisla za planiranje. Conu Wellingtonu došao sam da se raspitam o ljudima jer nisam htio da netko ni kriv ni dužan strada kad dođe do obračuna.

Odljednom, kad da sam imao neki predosjećaj, odlučio sam da ne izađem istim putem kojim sam ušao u kuću. Ako je onaj Johannes Duckett otkrio

moj dolazak, onda me čeka otraga, pa će biti bolje da izađem na prednja vrata.

To se Wellingtonu baš nije naročito svidjelo, ali se složio s mogućnošću da me Duckett očekuje otraga.

— Ako me primijete i upitaju te što sam tražio, reci da sam došao po duhan i odmah pobjegao dalje. Ja, doduše, nisam velik pušač, ali to oni ne moraju znati. Poznato je da su mnogi pušači riskirali i glavu da bi se domogli duhana.

Wellington na to skine s police nekoliko vrećica duhana, za svaki slučaj.

Vrata su bila dobro podmazana pa sam izašao bez buke. U četiri velika koraka prešao sam ulicu, zastavši na trenutak između dviju zgrada. Pažljivo sam se vraćao do mjesta gdje sam ostavio konja.

Kad sam se našao već dovoljno blizu skrivajući se iza nekakvog grmlja, opazim kako se pojavio neki čovjek koji je provjerio lijevu i desnu stranu, a zatim se uputio do mog konja. Još se jednom ogledao, a onda odvezao konja. Baš kad ga je htio zajahati, začujem hitac.

Konj se propne, a neobični se jahač stropošta na tlo.

Iza sebe začujem neko kretanje. Neko sam vrijeme čekao tako skriven. Uskoro se pojavio visok mršav čovjek i uputi do onoga što je nepomično ležao u prašini. On zapali šibicu pa opsuje.

— Opet pogrešan čovjek, Duckett? — doviknem mu u mraku.

On se istog trenutka okrene i opali. No to sam učinio i ja. Opalio je prema zvuku moga glasa i zamalo promašio. Moje tane pogodi u nešto metalno i nestane u noći.

Nakon toga nisam više oklijevao, nego sam se hitro uputio prema mjestu gdje sam se nadao da ću naći svoga konja, koji je preplašen pucnjavom pobjegao.

Nitko nije pucao za mnom, niti se čuo ikakav glas. Na nebu se pokazao mjesec.

Išao sam koristeći sjenovitu stranu puta, napregnutog sluha, tražeći u mraku konja. Nakon kojih četvrt milie uspio sam ga konačno pronaći. Do-

šao je na moj poziv. Morao sam ga malo umiriti prije nego što sam uzjahao.

Već je bilo jutro kad sam se vratio na ranč.

IX

Dočekala me Pennywell zabrinutog pogleda. Čim sam ušao, ponudila me šalicom tople kave.

— Em spava — reče ona. — Pokušava nadoknaditi što je izgubila u posljednje vrijeme.

Tek me je sada pažljivo pogledala. Izgledao sam prilično loše, a to nije ni čudno, budući da sam se provlačio kojekuda dok nisam našao konja. Nisam smio ostaviti tragove za sobom, pa sam odlučio da se vratim na prednji ulaz.

— Kao da ste bili u gradu među njima — progovori opet ona. — To mi baš nije drago, a što bi tek tetka Em rekla!

Pokušao sam joj objasniti što se desilo. — Čini mi se da me Duckett primijetio kad sam došao, pa se sakrio čekajući me nedaleko od mog konja. U međuvremenu me je još netko od Flannerovih ljudi opazio pa se požurio da mi uzme najprije konja, a onda da se pozabavi sa mnom.

— Pucali ste na Ducketta? — upita ona.

— Pucao jesam, ali ga najvjerojatnije nisam pogodio. Čini mi se da je moj metak pogodio njegovu pušku ili možda drvo pored njega. Njemu sigurno nije bilo ništa. On je pak mene zamalo pogodio. Taj čovjek zna pucaati, a zbilja je izuzetno brz.

— To vam može biti pouka kako je pametno ići noću među njih. Zar nije bolje čekati da oni dođu ovamo?

— Sa mnom će to teško ići. Ja obično radije prenesem borbu na neprijateljski teren.

— Mislite da to ima nekog smisla?

— Nije loše malo ih zaplašiti. Sada će i oni morati razmišljati ne krijem li se ja negdje iza njih u mraku, ili

možda netko drugi. Bit će pažljiviji jer znaju da ako oni mene love, ni ja im ništa bolje ne spremam, a to baš nije tako ugodno.

Prošla su još dva dana a da se ništa nije desilo. Jednom sam odjahao na pašnjake da donesem svježeg mesa, a ponio sam sa sobom i željezo kojim sam obilježio stoku koju sam tamo našao. Kako to nitko već duže vrijeme nije radio, neki skitnica bi mogao pokrasti stoku bez znaka. Odlučio sam da ubuduće uvijek nosim žig sa sobom.

Johannes Duckett nije mi se činio kao čovjek koji bi mirne duše pustio da netko na nj puca a da sâm pri tom ništa ne poduzme. Znao sam da ću još imati s njim posla, bez obzira na Flannera, kao i to da će se on potruditi da se pozabavi sa mnom. Kako je bio osoba od koje se moglo očekivati da će pucati gdje god se našao, obilazeći pašnjake bio sam pažljiv i nisam se izlagao kao meta, jašući rubom šume i držeći se sjena. Nisam mogao znati otkud će uslijediti napad.

Usprkos tome još sam želio otići u Siwash i malo se pozabaviti s njima.

Em je promatrala okolicu kad opazi jahača kako se približava.

— Logane, što da uradim s njime? — upita ona.

On se približavao sasvim lagano putem prema glavnom ulazu. Kroz dalekozor primijetio sam da mu je konj izmučen od dugog jahanja. Činio mi se nekako malen, s duboko nabijenim šeširom na glavi. Svjetlo mu se odbijalo od očiju, pa sam zaključio da ima naočale. Za opasačem je imao revolver a pušku u koricama pokraj sebe.

Kad se približio ulazu, dogodilo se nešto vrlo neobično. Odjednom je podbo konja tako da je ovaj preskočio ogradu s lakoćom, kao da ima krila.

Em više nije htjela oklijevati pa dohvati svoju staru pušku, koja je uvijek bila spremna i nabijena, te opalila ravno pred jahača u prašinu.

Jahač je na to podigao svoj šešir i počeo njime mahati, ali se nastavio približavati.

Ja podesim svoj revolver da mi bude pri ruci pa izađem pred kuću. Nikoga nije bilo na vidiku osim njega.

Kad se dovoljno približio, on stane pa se zagleda u kuću. Neko je vrijeme tako gledao a onda svrne pogled i na me. Učinilo mi se kao da ne vidi na jedno oko.

— Ti si Logan Sackett, ako se ne varam? Došao sam vam se pridružiti.

— Možemo li znati zašto?

Čovjek je zadržao svoj ozbiljan izgled i rekavši:

— Priča se da ste na rubu snaga i da kanite pobjeći. Flannér skuplja revolveraše. Ja sam Albany Fulbric, a moji su se uvijek borili na pogrešnoj strani, pa ne znam zašto da ja to sada mijenjam.

— Znaš li se boriti?

— Sa svakim oružjem podjednako.

— Čini mi se da je vrijeme za večeru. Uđi, pa ćemo popričati!

Nije baš bio naročito simpatičan, niti mu je ime zgodno zvučalo, pa ipak mi se svidio. Za vrijeme večere pokazao je spremnost da pomogne, a to je već bilo u redu. Na žalost, bio je vrlo nizak.

— Otkud ti samo takvo ime? — upitam.

— Možda je nekome moje ime smiješno, no meni je smiješno ime Sackett. Jeste li ikada razmišljali kako to zvuči? — Kad se najeo, nastavio je razgovor o imenima: — Moji su došli, davno je tome, iz Normandije u Englesku s Vilimom Osvajačem. Jedan je od njih bio u službi Sir Huga Malebissea, a drugi Roberta de Brusa. Nisu imali ništa osim svojih ruku i volje da rade. Jedan se zvao Albany, a drugi Fulbric.

— Zar su oni bili vitezovi? — upita Penny.

— Bili su obični ljudi. Jedan se smjestio u Yorkshireu, a drugi je otišao u Škotsku. Jedan je član moje porodice pomogao Bruceu da se popne na škotski prijesto.

Ništa nisam znao o ratovima koji su se vodili u drugim zemljama, pa mi je razgovor koji se nije odnosio na konje, stoku, bizone ili oružje bio dosadan. Ipak, u glasu došljaka bilo je nešto što je privlačilo čovjeka da ga sluša. On je o tome govorio s velikim zanosom i ja sam ga rado slušao, iako mi imena koja je spominjao nisu ništa značila.

— Čula sam o tim ljudima — reče Em Talon. — Talon mi je o tome govorio jer je i njegova porodica došla iz Francuske. Njegovi su oduvijek bili graditelji, a brodove koje su izgradili sami bi koristili. Često puta ploveći u neobičnim smjerovima, a ponekad baveći se i piratstvom. Imali su sreću da ih sve nisu povješali zbog toga.

— Kako se snalaziš sa stokom? — prekinem ja taj učeni razgovor.

— Dobro. Radio sam taj posao s uspjehom dulje vrijeme. Bez brige, zaradit ću ono čime ćete me platiti. A i moj je konj vičan najrazličitijim poslovima te, iako ne izgleda tako, vrlo je izdržljiv i spretan. Iz mnogih me gužvi izvukao, pa i njemu zahvaljujem što mi je još glava na ramenu. Ničega se ne bojim dok sam u sedlu. Jednom kad sam bio pogođen vinčesterkom, on me nosio petnaest milja kroz snijeg dok nije pronašao neku kuću gdje je udarao na vrata tako dugo dok se netko nije pojavio i skinuo me s njegovih leđa. Možete to shvatiti kako hoćete, ali mene ćete najviše uvrijediti ako se pogrдно izrazite o mom konju.

— Nikad nisam imao potrebu da nešto lošem kažem o konjima — odgovorim kako sam i mislio. — Poznajem tu vrstu i vrlo je cijenim. I sâm sam takvoga jahao, a i na Emptyju ima sličnih primjeraka.

Nismo se prevarili u Albanyju jer se pokazao kao zaista dobar radnik. Zajedno s njim obavio sam golem posao na ranču. Žigosali smo stoku i skupljali je. Pregledali smo gotovo sve pašnjake, provjerili i očistili izvore vode, nategnuli žicu gdje je trebalo.

Usprkos tome, nekako me brinulo što nam, po mom mišljenju, ipak nije mnogo rekao o sebi osim te priče o precima koji su došli ne znam otkuda itd. Nikad nisam čuo za Normandiju, pa mi to ime nije ništa ni značilo. Pennywell mi je kasnije objasnila jer je pročitala mnogo knjiga. Rekla je da su ti Normani zaposjeli zemlju koja im se činila najpogodnijom i tamo ostali. To mi je bilo prilično jasno, jer smo i mi koji smo došli na Zapad napravili isto.

Al je bez sumnje bio sposoban radnik. S vremenom sam doznao da je

prije radio u Dakoti i Montani, a prvi je put otišao prema zapadu iz Illinoisa radeći kao radnik na pruzi. Bila je to priča kakva se u to vrijeme najčešće mogla čuti. Ljudi su se prihvaćali svega što im je dolazilo pod ruku, radili najrazličitije poslove i snalazili se kako su znali i umjeli. Cilj im je bio da se domognu vlastite zemlje, a to mnogima, dakako, nije uspjelo. Na gradilištima pruga ili na rančevima skupljali su se ljudi iz najrazličitijih krajeva, koji su bili vješti mnogim poslovima, kako bi što lakše zaradili sredstva za život.

Većina njih bili su mladi koji su se htjeli i morali dokazati na poslu. Dječak koji je navršio četrnaest nije htio da ga više zovu dječakom, već se želio pokazati kao odličan radnik.

S druge strane, nitko nije pitao odakle tko dolazi i što želi, nego je svaki poslodavac cijenio posao i ljude koji su ga bez razmišljanja obavljali. O konjima nitko i nije mislio drugačije nego kao o prijateljima i kompanjonima u poslu, a tako se o njima i izražavao.

Neki pričaju kako su se konji zloupotrebljavali na rančevima, no to sigurno nije točno. Konji nisu ništa više radili nego ljudi, ako ne i manje. Netko kaže da su konji glupi. Ni to nije točno ako se zna s njima postupati. Oni imaju potrebu da nekom pripadaju, da im ljudi vjeruju, baš kao i psi. Kad jednom nauče što se od njih očekuje, oni to obavljaju bez greške.

Od Mila nije bilo glasa. Ležao sam noćima ludan razmišljajući što će Flanner poduzeti. Razgovarao sam o tome i s Em za vrijeme doručka, a upoznao sam i Ala s onim što nam se sprema. Iako nisam mislio da će od toga biti neke koristi, pokazalo se suprotno. Došli smo do vrlo korisnog zaključka da se moramo najprije zaštititi od vatre kako najbolje znamo i možemo. Jedan je od načina svakako bio da iskopamo tzv. jarak koji će prekinuti ravninu na kojoj je bila samo trava osušena od sunca a koja se prostirala dobrim dijelom ispred ranča. Nije mi preostalo ništa drugo nego da preotrem jedan dio zemlje preko brežuljka

koji nas je dijelio od grada. Za to mi je trebalo nekoliko dana, nakon čega je Al izorao drugi dio.

Prionuli smo na posao i iza ranča. Ispitali smo sve mogućnosti prolaza i eventualnog iznenađenja s leda, no to je bilo najmanje vjerojatno. Ipak, za svaki slučaj i tamo smo se dali na posao. Na mnogim smo mjestima porušili stabla i napravili umjetne zamke za jahače, tako da je prolaz za onoga tko dobro ne poznaje kraj bio znatno otežan, da ne kažem nemoguć.

Ipak, najviše smo se bojali vatre. Zato smo priredili bačve s vodom u blizini staja i prostorija za spremište, a dovukli smo i dovoljno svježeg mesa te ga sušili za slučaj potrebe.

Ni dvije noći nisu prošle kad sam skočio iz sna na nečiji povik: »Vatra!« Dohvatio sam šešir i hlače te jedno nabio na glavu a u drugo uskočio, ugrao noge u čizme, dohvatio opasač i izjurio van.

Čitav je horizont bio obasjan vatrom. Dolazila je ravno prema nama, a i vjetar joj je išao na ruku. Kad sam otrčao po konja, Al je već izjurio pored mene u dugim gaćama oko kojih je privezao opasač, mašući puškom i urlajući kao Komanč. Preko konja imao je prebačeno nekoliko starih vreća.

Samo trenutak i ja sam se našao u sedlu dohvativši usput pregršt vreća i već sam jurio za njim.

Stigli smo do jarka što smo ga izorali u posljednji čas jer je vatra već bila s druge strane. Sada nam je bilo jasno da nije bilo tog jarka i izolirane zemlje da nas nitko ne bi mogao spasiti. Ovako se vatra ovdje zaustavila, a to Flanner nije mogao znati jer se jarak nije vidio s one strane brežuljka.

Bacili smo se odmah na tlo i otjerali konje natrag na ranč te počeli s našim vrećama gasiti ono vatre što je probijalo preko i nošeno vjetrom nazbilo puta da dohvati drugu stranu. Uspjeli smo tu vatru zaustaviti, a onda smo se povukli i dali na gašenje onoga što je vjetar ipak odnio prema ranču.

Neko smo vrijeme bili zaokupljeni tim poslom ne misleći ni na što drugo. Uz

nas su bile Em i Pennywell. Odjednom mi padne na pamet.

— Kuća! — povičem. — Iskoristili su priliku i sada su već unutra!

Ostavili smo sve i sjurili se istog trenutka niz obronak. Kad smo došli do stražnjih vrata, grupa ljudi bila je već na prednjim. Em pojuri naprijed, a ja za njom. Al je pošao kroz drugu prostoriju sa strane.

Bilo je tu Len Spivey i Matthew, kao i neki drugi. Len se smješкао.

— Cini mi se da vas konačno imamo! Imao je Jack pravo kad je rekao da ćemo vas tom vatrom udesiti.

Bilo ih je osam i svi su imali revolvere u rukama.

Imali su pravo što se tiče vatre, uhvatili su nas na spavanju, ali su se u nečem drugom grdno prevarili. Potcijenili su Em Talon.

— Nemate vi ništa — reče ona i pogtegne svoj prastari koft.

Tome se zaista nisu nadali. Očekivali su da će to učiniti ja, pa na žene nisu obraćali nikakvu pažnju, a za Ala nisu ni znali.

Kad je Em opalila, iz sporedne se sobe pojavio Al s puškom, a nekako u istom trenutku oglasi se i moj revolver.

Iznenadenje nam je pomoglo. Nisu očekivali da će biti pucanja, a najmanje da će žene pucati. I opet im se osvetilo što su potcijenili Em Talon. Njen je prvi metak pogodio Matthewa, koji joj je bio najbliži, i napola ga odbacio. Na to je nastavio Al s dvocijevkom.

Matthew je bio još jednom pogođen, a jedan drugi se uhvatio za vrata i jednostavno otkotrljao na pod. Len Spivey bacio se kroz vrata i zamalo slomio vrat, ali je ipak izvukao živu glavu.

Potrcali smo za njima do vrata. Jedan se okrenuo u namjeri da puca, ali ga moje tane pogodi ravno u vrat. On zauria i zatetura. Drugi ga hitac dokrači. Ostali su pobiegli. Za sobom su ostavili trolicu: Matthewa, onoga pokraj vrata i čovjeka koji je posljednji pucao.

Uspjeli su nas vatrom odmamiti iz kuće i plan bi im zamalo uspio da nisu pogrešno prosudili Em Talon.

Ja se možda ne bih usudio prvi opaliti iz bojazni da ne nastradaju žene, ali me u tome pretekla Em, koja ni trenutka nije oklijevala da brani svoju kuću od otimača, pa makar za cijenu života.

Ništa manje hrabro nije se ponijela ni Pennywell.

Ona je također dvaput opalila. Vidio sam je kad je ponovo punila. Bila je blijeda poput zida, ali je bez obzira na strah pucala iz svog pištolja i bila spremna da to opet učini ako zatreba.

Ljudi, kakve su to bile žene!

X

Sretno smo prošli. Em je malo okrnulo jedno tane, i to je bilo sve. Pa ipak, nisam se mogao pomiriti s time. Nešto je bilo u meni što me dovodilo do ludila. Imao sam silnu želju da im vratim milo za drago, nešto mračno se probudilo u meni. Zapravo tinjalo je to već duže vrijeme.

Izgubili smo nešto trave što je vatra spalila, ali to nije bilo tako težak gubitak jer će se trava oporaviti nakon proljetnih kiša. S druge strane, sada smo barem mogli biti sigurni od vatre. Naime, nešto slično nisu mogli još jednom izvesti jer se nije imalo više što spaliti.

U kuću su upali kroz prednji prozor koji su razvalili. Pokušali su na vrata, ali očito nije išlo. To nam je pomoglo jer smo tako dobili onih nekoliko sekundi da se vratimo kući prije nego li je potpuno zaposjednu.

Uzbuđenja je toga dana bilo mnogo, pa ipak nisam mogao ostati na miru. Izašao sam iz kuće ne rekavši nikome ni riječi i uputio se ravno u grad. Zaustavio sam konja u sjeni iza zgrade koja je bila do saluna. Vidio sam njihove konje privezane ispred saluna, a to je značilo da se ovdje tieše zbog neočekivanog poraza. Prešao sam ulicu i uputio se ravno prema vratima saluna.

Svi su bili tamo, galameći, psujući i ispijajući piće kad sam ušao. Okrenuli

su se prema meni iznenađeni, jer su očekivali Flannera.

Nisam tratio vrijeme. Kako sam ušao, tako sam i opalio. Prvi je metak pogodio Lena Spiveya kad se ovaj mašio za revolver. Spivey se zanjihao, no drugi ga je metak sravnio sa zemljom.

Još je jedan pao prije nego što me nešto pogodilo u nogu. Izgubio sam ravnotežu i počeo se hvatati za zid i dalje pucajući preostalim mecima. Kad sam ispraznio revolver, kao da se ništa nije dogodilo stao sam ga ponovo puniti.

Prostorija je bila puna dima, tako da se teško bilo snalaziti u tom metežu, pa ipak me odnekud od šanka netko ponovo pogodi.

Nisam dozvolio da padnem, već sam nastavio puniti a onda revolver ponovo usmjerio na njih. Kliznuvši na jedno koljeno, ispod dima zapazio sam čizme i dvaput opalio u tom smjeru, samo nešto više.

Nakon toga otpuzao sam do vrata i uspio ih nekako otvoriti i izići. Vrlo dobro sam znao da sam teško ranjen, a isto tako da nije bilo baš najmudrije što sam se s njima došao obračunati u njihovu salunu.

Nastavio sam puzati u smjeru gdje sam ostavio konja. Uto se otvore vrata saluna i zatvore za nekim. Oslanjajući se o zid pokušao sam se dići na noge. Kad mi je to nakon golemog napora uspjelo, pojavio se iza ugla Flanner oslanjajući se na jednu štaku. U drugoj je ruci držao revolver. U istom trenutku prepoznao sam onoga koji je izišao poslije mene. Bio je to Brewer s puškom u ruci, koju je namještao kako bi me što preciznije pogodio.

Podigao sam revolver u namjeri da se branim, ali kako sam bio nesiguran na nogama, čizma mi zapne za neki kamen, izgubim ravnotežu i padnem baš u trenutku kad su njih dvojica opalila. Tada začujem i treći pucanj koji je dolazio s druge strane.

Taj je revolver imao nekako drukčiji zvuk. Vidio sam Brewera kako se zanjihao i pao a zatim odvuкао iza ugla.

Flannera je nestalo. Gledao sam prema mjestu gdje je stajao, ali tamo ga više nije bilo.

Pokušao sam se podići kad osjetim nečiju ruku ispod pazuha kako mi pomaže.

— Samo polako! — Glas mi je bio nepoznat, a kad sam ga pokušao raspoznati, čovjek mi reče: — Morat ćete hodati, jer vas ne mogu nositi i pucati u isto vrijeme.

Nakon nekoliko minuta postao sam svjestan da se nalazim u sedlu, kao i to da jašem, jer sam na svaki pokret konja osjećao užasne bolove.

Vatra je gorjela kad sam ponovo otvorio oči. Bila je noć a iznad mene zvijezde. U noćnoj tišini ugodno je bilo čuti pucketanje vatre. Nisam se mogao ni pomaknuti, toliko sam bio slab. Glava me boljela pa mi nije preostalo drugo nego da još neko vrijeme gledam u zvijezde kroz granje stabala.

Nakon nekog vremena mora da sam ponovo zaspao, jer kad sam opet otvorio oči, nebo je već bilo sivkasto a i zvijezda je nestalo. Ovoga puta uspjelo mi je okrenuti glavu toliko da sam vidio gdje se nalazi vatra, odnosno žar koji je od nje ostao. Malo dalje čuo sam također konje.

Još sam neko vrijeme tako ležao, niti ne razmišljajući gdje sam niti kako sam ovamo dospio. Onda sam odjednom osjetio miris kave i opazio pocrnjeli lonac pokraj vatre.

Želio sam kavu, ali nisam znao kako da dođem do nje. Odjednom mi sine da sam ranjen i počnem se prisjećati onoga što se desilo. Tko zna koliko sam puta ranjen? Sjetio sam se i ugodnog glasa čovjeka koji mi je pomogao, zatim jahanja... ali gdje sam sada?

Kad sam pokušao maknuti desnu ruku, osjetio sam da će to biti vrlo teško, a bila je i nekako povezana. Lijevom sam mogao micati.

Pomakavši je, napipao sam nešto pokraj sebe. Bio je to moj revolver. Revolver je još pokraj mene — to je dobar znak! Sad sam vidio i konje kako pasu malo podalje, dok je pored mene netko spavao. Glava mu je bila

na sedlu, a sav je bio umotan u pokrivač kakve još nikad nisam vidio.

Kako mi je desna ruka bila ranjena, okrenuo sam se na lijevu stranu i uspio nekako domoći sjedećeg položaja. Sad sam vidio da su osim moga konja tamo bila još tri. Kako su pokraj vatre bila dva sedla s neotpakiranim stvarima, bilo mi je jasno da su dva konja služila za prijenos stvari. Tako dakle, ovaj je gospodin također bio skitnica. Njegova je oprema, doduše, izgledala bolje nego što sam ikad vidio, a imao je i neke neobične čizme bez mamuza.

Kad sam se počeo okretati, presiječe me bol, pa se nisam mogao uzdržati a da ne zajaučem, na što se čovjek koji je spavao pored mene odmah probudi.

Bio je visok i lijepa izgleda, a nije mu moglo biti više od trideset. Bio je to najljepše dotjeran i obučen čovjek što sam ga u posljednje vrijeme vidio.

On sjedne, pogleda me i reče: — Nemojte se micati jer ćete inače opet početi krvariti. Jedva sam to uspio nekako zaustaviti.

— Otkud ste vi došli?

On se nasmije. Zar je to važno? — reče. — Glavno je da sam došao u pravi trenutak. Radije mi recite kako ste upali u onu gužvu.

— Napali su nas. Jedva smo ih odbili. Odlučio sam da im vratim milo za drago.

— Jeste li kojega pogodili?

— Dvojicu unutra, a jedan je pao vani, no ne znam jesam li ga ja pogodio ili netko drugi.

— Ja sam ga pogodio. Zatim sam opalio na onoga sa štakama, ali sam promašio. Možda je i bolje tako, jer ne volim pucati na osakaćene.

— To što je čovjek imao oduzete noge, nije značilo da je on bolji od ostalih. Zapravo, on je najgori i najopasniji, začetnik svih nevolja u ovom kraju, Jack Flanner.

— Zbog čega je došlo do borbe?

— Zbog ranča — rekoh — koji se naziva Empty. Njime sada upravlja jedna stara žena po imenu Emily Talon. Ovi u Siwashu pokušali su je otjerati, a onda sam se u to umiješao i ja, ne znam ni sam kako. Napali su nas, pokušali otjerati vatrom, no uspjele nam je nekako spasiti ranč i izbaciti

iz kuće. Nevolja je u tome što oni neće stati samo na tome. Razljutilo me što tako postupaju sa starom vlasnikom, pa sam odlučio da odem u grad i malo se pozabavim s njima na njihovu terenu.

— Sam?

— Zašto ne? Nisam se mislio sa svima obračunati, a sa sobom nisam mogao povesti jedinog pomoćnika kojeg je Em imala na ranču.

— Jeste li je vi otprije poznavali?

— Zovem se Sackett, Logan Sackett.

— Zdravo, rođače. Ja sam Barnabas Talon, a Em mi je majka.

Pogledam ga još jednom sa svog ležaja. Sad mi se zaista učini da joj je malo nalikovao. Bilo je u njemu nešto od Em, a podsjećao me i na Mila.

— Mislio sam da si u Francuskoj?

— Vratio sam se. Prije nekoliko godina javili su mi da mi je majka umrla i da je pokopana. Dobio sam obavijest da nam se imanje rasulo. U takvoj situaciji nisam vidio razloga da se vraćam. Tek prije nekoliko mjeseci razgovarao sam o Koloradu s nekim prijateljima Englezima koji su bili ovdje i koji su vidjeli našu kuću i čuli od ljudi kako imanjem upravlja neka stara žena koja u kući živi sama.

U početku nisam tome pridavao neko značenje. Kasnije me počela izjedati pomisao da bi to moglo biti točno, pa sam odlučio da doputujem ovdje. U New Orleansu posjetio sam starca koji je nekad obavljao pravne poslove za mog oca. On mi je rekao da imanje nije prodano, a da mi je mati živa jer je od nje primio pismo prije nepuna dva mjeseca. Bilo mi je to dovoljno da pohitam kući.

Napuni zatim šalicu kavom i pruži mi je.

— Otac me naučio oprezu. S jedne strane bio sam obaviješten da mi je mati umrla a imanje prodano, a s druge sam saznao da stvari stoje sasvim drugačije. Bilo je očito da je netko želio da me pogrešno obavijesti, da zaboravim na Kolorado i sve što sam tamo imao te da se po mogućnosti nikad više ovdje ne pojavim.

Tko god da je to želio, ne bi se obrađovao mom povratku, pa sam nasto-

ja da to zadržim u tajnosti. Kad sam došao u Denver, pažljivo sam se raspitao. Nitko nije ništa znao o našem ranču. Konačno sam uspio pronaći nekadašnjeg šerifa, kojega sam poznavao. On mi je rekao da neki Jack Flanner, koji se sada nalazi u Siwashu, unajmljuje revolveraše, i to one najgore vrste.

U posljednjem pismu koje mi je mati poslala spominjao se taj čovjek, pa sam zato odlučio da svakome tko me pita kažem da sam inženjer rudarstva i da proučavam minerale u ovom kraju. Ljudi su me nekoliko puta opominjali da ne idem ovamo, jer da je ovdje opasno i da se svašta događa.

Točno kad sam ujahao u grad počela je pucnjava, a kad si izišao iz saluna, mogao sam dobro vidjeti da si ranjen i da vučeš za sobom nogu, iako si se još oslanjao na onu drugu i čvrsto držao revolver u ruci. Onda se pojavio onaj na vratima i nanišanio na tebe. Odmah sam pucao, pa se okrenuo prema onom na štakama.

— Kako si pronašao moga konja?

— Rekao si mi gdje je.

Nisam o tome imao pojma. Tko zna što sam mu još rekao u onom bunilu!

— Trebalo bi pripaziti da nam netko nije ušao u trag — opomenem ga. — Ne vjerujem da bi tako lako odustali od potrage.

— Zaboravljaš da sam ovdje odrastao. Poznajem takva skrovišta mjesta u ovim brdima koja ne bi mogli nikada otkriti. Znam za skloništa koja nisu ni mom ocu bila poznata, a za koja smo znali samo Milo i ja.

— Razglaslo sam da je potreban ovdje na ranču. Ako zaluta negdje na putove odmetnika i onih što se radije skrivaju u brdima negoli javno pokazuju, sigurno će ga o tome obavijestiti.

On me pogleda i upita:

— Zar je i Milo odmetnik?

— Mislim da nije. No oni ga svi dobro poznaju. Stakao je priličnu reputaciju svojim revolverom.

Ležeći tako uz vatru, ispričao sam mu sve što se dosad dogodilo, o Em, Pennywell i ranču. Rekao sam mu i za Albanyja Fulbrica, tako da je bio sasvim upoznat sa situacijom.

Kad sam završio, bio sam potpuno iscrpljen. Popio sam još gutljaj kave i ispružio se na ležaju. Kad sam ponovo otvorio oči, dan je već podmakao. Tada sam mogao primijetiti da je Barnabas prilično zabrinut.

— Bolje bi bilo da sjedneš na konja i uputiš se odmah na Empty. Oni znaju da su me pogodili, pa će to iskoristiti i opet navaliti na ranč.

— Ne mogu te sad ostaviti — odgovori on. — Logane, moram ti reći da si teško ranjen. Tripit si pogođen. Jednom su te pogodili u mišice gornjeg dijela noge, drugi put u ruku, a treći put u tijelo. Izgubio si i mnogo krvi. — Neko je vrijeme šutio a onda nastavio: — Nisam liječnik, ali se ipak nešto razumijem u rane od metaka. Služio sam kao oficir u francuskoj vojsci za vrijeme francusko-pruskog rata. Upravo zato znam da te ne smijem ostaviti samog.

— Bolje bi bilo da odeš. Em te sigurno treba, a da mene vodiš sa sobom, to bi vrlo dugo trajalo.

Pogledao me skanjujući se, a onda pođe do svoje prtljage pa izvadi kavu i drugu hranu koju stavi pokraj mene. Zatim popuni moj opasač mecima i ostavi mi još jednu kutiju metaka. — Sva sreća da sam ih našao. Kupio sam ih ako mi slučajno zatrebaju na ranču. Što se tiče mjesta gdje se nalazimo, mogu ti samo reći da smo udaljeni od ranča kojih šest do sedam milja, ali kako nema poprečnog puta, trebat će mi dobar dio dana da tamo stignem. Tu dolje nalazi se izvor. Čutura ti je puna, a ostavit ću ti i svoju. Tu je i pun lonac kave. Čim stignem na ranč, nastojat ću poslati nekoga po tebe.

Pogledao sam oko sebe. Svagdje su bili brežuljci koji su pravili krug oko male livadice na kojoj sam se nalazio. Brežuljci su bili pokriveni šumom. Izlaz odavde morao je biti udubina koju sam primijetio kako je usječena u stijene. Tko zna koliko je velika i kamo vodi. Možda je s druge strane i neko jezero. To ne bi bilo ništa neobično.

Barnabas osedla konja, pogleda još jednom prema meni, pa odjahi. Ostao sam sam.

Neko se vrijeme nisam ni pomakao. Sunce je još bilo visoko pa je dopiralo do mene. Uskoro će se sjene početi izduživati, a sunca će nestati. Noću ovdje zna biti vrlo hladno. Osjećao sam se slabo. Ležao sam i nisam se pomicao.

Koliko je Barnabas Talon već odmakao? Možda je on bio vješt i konju i revolveru, ali da li je znao prikrivati tragove? To nije nimalo jednostavno i zahtijeva veliku vještinu. Neki ljudi brišu granama tragove za sobom, no to je smiješno jer grana ostavlja još veći trag. Što god se poduzimalo u tom smislu, mora biti vrlo lukavo i vješto da bi zemljište izgledalo koliko-toliko netaknuto. Tragači ionako ne nalaze potpune i jasne tragove, a oni im nisu ni potrebni, njima je dovoljno da primijete kako je ovuda netko prošao.

Izvor je bio udaljen kojih tridesetak metara, ali pokraj njega nije bilo mjesta gdje bi čovjek mogao ležati. Držao sam pušku pri ruci. Konj je pokraj mene pasao, a ja se nisam micao. Prošao je gotovo čitav dan da sam tako ležao razmišljajući što da učinim. Kad je došla večer, nabacio sam još malo drva na vatru, nalio vode u lonac koji mi je ostavio Barnabas i stavio hranu da se kuha. Vrijeme je prolazilo.

Nisam to htio priznati, ali bojao sam se. Nikad mi se to nije dešavalo kad sam bio zdrav i mogao se svakome suprotstaviti u ravnopravnoj borbi. Sada je, međutim, bilo drugačije. Bio sam bespomoćan, ležao sam i gotovo se nisam mogao pomaknuti, iscrpljen, s ranjenom desnom rukom.

Kasnije sam pojeo ono što se skuhalo pa nastavio razmišljati. Nisam vjerovao da će se Barnabas Talon vratiti. On će to svakako pokušati, no prilike mu neće omogućiti da to tako skoro učini. Morat će se najprije pobrinuti za Em i ranč. Prema tome, nije mi preostalo drugo nego da se sam pobrinem za se ako nisam želio ostaviti svoje kosti ovdje.

Što sam mogao učiniti? Slabe su mi bile šanse ako me Flanner i njegovi ljudi otkriju ovdje, a sigurno će to pokušati. Bez obzira na to što me Bar-

nabas uvjeravao da će oni teško pronaći to mjesto, nisam bio siguran. Morao sam pronaći bolje skrovište.

Ono bi svakako moralo biti u neposrednoj blizini izvora. Proučavajući oдавde okolicu, pokraj vode bio je vrlo nepovoljan teren za mene. Bilo je tu nakupljenog kamenja, porušenih stabala, granja i ostalog što voda nosi sa sobom, ali nijedno pogodno mjesto za sklonište.

Kad sam se najeo, potegao sam dobar gutljaj iz čuture i osjećao se već mnogo bolje.

Ono čega sam se sada plašio bila je groznica. Ne bi to bilo prvi put da se takvo što dogodi. Viđao sam to i prije. Meni je sada najveća opasnost prijetila od iznenadnih noćnih pljuskova, a to je ovdje bila gotovo redovita pojava.

Nervozno sam se ogledavao ne bih li pronašao neki zaštićeni kutak, rupu u stijeni ili prirodno sklonište, ali ničega nije bilo na vidiku.

Razmišljao sam i o tome da se pokušam ubaciti u sedlo i odjahati do ranča. Na žalost, bilo je to nemoguće. A ni konj mi nije bio osedlan. Izgledi su bili slabi, pa ipak se nisam mogao pomiriti s time.

Nekako sam skupio na hrpu stvari oko sebe, smotao ležaljku, popio posljednju kap kave, pa se oslanjajući na pušku podigao na zdravu nogu. Pažljivo sam pregledao okolicu. Teško mi moglo nešto izbjeći, jer sam i suviše dobro poznao takve terene, pa ipak nigdje nisam vidio ništa.

No nešto me nagonilo da i dalje razmišljam, kao da je to što sam tražio postojalo, samo je trebalo tražiti. Još nisam otkrio o čemu se radi. Usprkos užasnoj slabosti koju sam osjećao u čitavom tijelu, napravio sam nekoliko koraka oslanjajući se na stabla, očajnički tražeći to sklonište koje nisam vidio a za koje sam predosjećao da mora tu negdje postojati.

Na izmaku snaga, otkrio sam konačno i tu tajnu. Ono što mi je šumilo u ušima i navodilo me da dalje tražim do iscrpljenosti bio je šum vode. To, međutim, nije bio šum vode koja izvi-re, malo dalje nalme, nalazio se vodo-pad.

Dugo je Em Talon gledala prema ulazu u ranč ne bi li opazila Logana. Trebao se već dosad vratiti. Bilo je ludo to što je učinio, o tome nema sumnje. Ipak, razumjela je to jer je i sama bila pristaša taktike da neprijatelja ne valja ostaviti na miru i da mu treba uzvraćati koliko se može.

— Ne dati im da odahnu, to je ono što treba — mrmljala je za se.

Nebo se naoblacilo. Teški su oblaci nagoviještali skorbu kišu.

Em obide sve prozore i provjeri jesu li dobro zatvoreni. Pennywell je u to vrijeme bila na promatračnici na vrhu kuće. Nakon nekog vremena i ona se vrati.

— Nema nikoga na vidiku, tetko Em — reče. — Put je prazan sve tamo do grada.

— Morao se vratiti — reče ona više za sebe. Što li je učinio? Napao ih? Znala je da je tako, jer bi ona na njegovu mjestu isto postupila, ma kako to ludo bilo. Nema sumnje da se izravno sukobio s njima. Možda Logan i nije bio baš najpametniji Sackett, ali je bio opasniji od ranjenog vuka. Nikome nije praštao, niti ostajao dužan u borbi licem u lice, a svoje račune nije obračunavao iza leđa.

Bila je manje-više sigurna da je došlo do sukoba. Razmišljala je sada kako je to izgledalo i kako je završilo. Što ako je ranjen? Sigurno je pobjegao u brda. Nastojat će da ih odmami što dalje od ranča, kao što ranjena zvijer odvodi neprijatelja što dalje od gnijezda.

Sigurno je pobjegao u brda i tamo se negdje dobro sakrio čekajući da dođe pogodan trenutak za povratak. Dakako — ako uopće bude sposoban za povratak.

To je bilo ono što ju je najviše zabrinjavalo, jer je najvjerojatnije bio ranjen, sam u brdima, bespomoćan a možda i bez svijesti. Trebala mu je pomoć, i to hitno! Osim toga, u takvom staniu teško je mogao zamesti trag za sobom. To znači da su mu progonitelji bili za vratom i da je bilo

samo pitanje vremena kada će ga šćepati.

Pennywell nije mogla poslati da mu pomogne jer nije bila sposobna za to. Bila je premlada i neiskusna da se snalazi u planini, a pogotovu da se suprotstavi Flanneru i njegovim ljudima koji su se skitali oko.

Al? Oklijevala je malo pri toj pomisli. On je možda bio vješt i iskusan, ali nije dovoljno poznao taj kraj. Jedino je ona znala gdje da nađe Logana, jer je poznavala svaki metar te zemlje a tragove je vješto čitala kao i svi Sacketti.

Em Talon se odlučila, a to je značilo da je ništa više ne može odgovoriti od njene nakane. Nije bilo mnogo vremena za razmišljanje. Odlučila je da odjaši s ranča, i to po mogućnosti tako da njen odlazak ne bude zamijećen, da ode u brda i potraži Logana.

Sa svojom namjerom upoznala ih je odmah poslije doručka.

— Neće me biti dan-dva. Al, prepustam ti svu brigu oko kuće. Penny će ti pomoći koliko bude mogla.

— Pa ne mislite valjda samo tako otići! — protestirao je Al. — Niste više tako mladi da se upuštate ukoštac s tim planinama i tim ljudima!

— Znam da su planine divlje, zato ih i volim. Rođena sam i odrasla u njima. Tu sam ratovala s Indijancima još prije nego što si se ti rodio. Poznajem svaki njihov kutak a znam i Logana. Možeš mi vjerovati da ću ga najlakše pronaći. Što se tiče Flannerovih ljudi, njih ću nastojati izbjegavati.

Mi Sacketti imamo pomalo svoj način napadanja ali i skrivanja. Mogu lako pretpostaviti što je Logan učinio i gdje se može skrivati. Najbolje će biti da mi dovedeš onu staru mulu, pa da krenem.

— Mulu?

— Dakako. Mi smo već mnoge ratove zajedno prošli, pa možemo još pokušati.

— Kako vi kažete, no po mom mišljenju mula nije naročito brza.

— Nisam ni ja. Najvažnije mi je da sam sigurna u nju. Ona će me odvesti tamo i vratiti natrag, a to je u mojim godinama najvažnije.

— To je uvijek najvažnije.

Al se zatim uputi po mulu. Kad je došao do nje sumnjičavo je pogleda, a ona mu uzvratila istim pogledom.

— Nema smisla da se svađamo — promrmlja Al. — To nije bila moja ideja, nego tvoje stare gospodariče.

Al je odveze a mula, kao da ga je razumjela, pođe za njim. Nije imao mnogo povjerenja u mule. Često je imao poteškoća s njima kad je za to bio najmanje pogodan trenutak.

— Ne trebaš je voditi, Al — začuše Emin glas. — Coley, dođi ovamo!

Bez oklijevanja mula dotrči do nje. Em je pomiluje i zabaci sedlo na leđa. Al Fulbric je gledao u čudu.

— Kako ste je zvali?

— Coley... to je skraćeno od Coleus. Tako ju je Talon nazvao prema liku iz jedne starogrčke priče. On je klasiku dobro poznao. Prema njegovim riječima, Coleus iz Samosa bio je prvi Grk koji je isplovio iz Sredozemnog mora u Atlantik.

— I što je time postigao?

— Prevario je Feničane koji su branili bilo kome da tuda plovi jer su tako mogli svu korist vući za sebe.

Coleus je rekao da ga je oluja tamo bacila. Uglavnom, domogao se Tartesa i tamo natovarivši svoj brod srebrom. To jedno putovanje učinilo ga je bogatim, pa nije morao više ploviti. Talon ga je simpatizirao jer je na neki način i on učinio nešto slično.

Ljudi su mu govorili da je lud što dolazi ovamo i gradi kuću među samim divljacima. Ovaj Coley prošao je taj put s nama pa smo ga zato tako i nazvali.

— Svaka čast — reče Fulbric pa pljuke u prašinu. — Takav čovjek zaslužuje kredit i svako divljenje.

— Nakon tog putovanja više mu nije trebalo kredita, sve je plaćao u gotovini. U svakom slučaju, Coley i ja obišli smo mnogo toga. Nije se dao omesti ni od čega i svaki me put sigurno vratio natrag.

Em Talon je bila spremna za polazak. Svoj je »spencer« zatakla u čizmu pa se obratila Alu:

— Mislim da sada možeš ići svojim poslom. Jahat ću kao muško, a to ne dolikuje pristojnoj ženi, pa je najbolje da odeš u kuću i budeš što je moguće

pažljiviji jer bi se lako moglo dogoditi da se oni uskoro pojave pred vratima, pogotovu ako su udesili Logana.

Al opsuje, ponovo pljuke pa se uputi u kuću. Kad je došao do stepenica, još se jednom okrene. Em je jahala prema izlazu kao muškarac, a ne post-rance, jer je očito tako bila sigurnija. Al primijeti krajeve dugih gaća iznad čizama, pa se zacrvni i okrene glavu posramljen zbog onoga što je vidio. Pennywell je spremala kavu kad je ušao u kuću.

— To je nevjerovatna žena — izjeda se on. — Na sve što joj kažeš ima odgovor. Da poludiš!

— Al Fulbric, ako još to nisi shvatio, onda ću ti ja reći — javi se Penny. — Em Talon je vrlo razumna žena s velikim iskustvom, koja će poslušati svaki pametan prijedlog. No obično se dešava da je najpametnije ono što sama odluči, pa je najbolje ne upuštati se u raspravu s njom, jer to nema nikakve koristi. Nema toga što bi je moglo odvratiti od njenih namjera.

Emily Talon nije bila više mlada, ali nije dozvolila da je broj godina oslabi i ovlada njome. Ljudi su ponekad onoliko stari koliko se osjećaju. Netko od šezdeset može se osjećati kao onaj od četrdeset, a netko od dvadeset kao onaj od šezdeset.

Još kao mala djevojčica živjela je životom odraslih. Postavljala je zamke zajedno s ocem i braćom. Navikla je na život u prirodi. Bolje se osjećala vani nego u kući. Kad je ovaj put odjahala s ranča, bilo je to nakon dužeg vremena kako je bila zatvorena u kući. Osjećala se slobodnije nego ikad.

Obilazila je teren između grada i brda jer je znala da će ranjeni Logan izabrati baš taj put nastojeći ih odvuci što dalje i što više u brda. Poznava-la ga je u dušu jer mu je bila nalik, jer je i ona bila jedna od Sackettovih.

Kad se smračilo, otkrila je tragove, ali je na njeno iznenađenje, primijetila da se radi o dva konjanika, a ne samo o jednom. Provjeri tragove još jednom. Prepozna tragove Loganova konja, kojega je očito netko vodio.

Morala je biti pažljiva da je ne primijete. Nikoga nije bilo na vidiku. Odluči da još malo pogleda ne bi li

našla na tragove potjere. Nakon nekog vremena pronađe tragove sedam ili osam konja koji tada još nisu bili bjeguncima na tragu, iako su očito pošli za njima.

Tko zna što se to sve zbilo u gradu, pomisli ona. Mora da je došlo do grdnog loma. Željela je saznati nešto više, a to je mogla doznati jedino u gradu. Kako je bio mrak, malo je bilo vjerojatnosti da je netko primijeti ako bude oprezna. Ona nije išla nasumce, znala je točno koga će pitati.

Bilo je doba kad su se muškarci ubijali zbog Dolores Arribas, ali je i ono prošlo s godinama, pa se ova nekadašnja ljepotica našla na kraju svog puta u Siwashu.

U njenim je žilama tekla krv Andaluzije, ali isto tako i Indijanaca koji su mnogo prije Španjolaca imali svoju kulturu i gradove.

Danas je ona prala rublje u gradu kako bi zaradila sredstva za život. Usprkos tom poslu zadržala je svoj ponos i nije dala nikome da je zadirkuje, pa su je se mnogi čak i bojali.

Emily Talon je vrlo dobro znala da će najpotpunije podatke o onome što se zbilo u gradu dobiti od Dolores. Kako ju je dobro otprije poznavala, znala je i to da će joj Dolores sve ispričati.

Mula se vrlo pažljivo približila kući gdje je živjela Dolores koristeći mrak i zamakla u sjenu iza stajе. Em nije trebala sjahati jer ju je Dolores, koja je sjedila na stepenicama iza kuće, odmah prepoznala.

— Kako to da ste tako kasno došli, gospodo Talon? — ogласi se ona s jedva primjetnim španjolskim akcentom.

— Bilo je pucnjave u gradu?

— Da. Dvojica su mrtva a dvojica ranjena. Od ove će dvojice po svoj prilici još jedan umrijeti — izrecitira ona kratko pa još doda — to su Flannerovi ljudi.

— A što je bilo s onim koji je pucao na njih?

— Bila su dvojica. Jedan je od njih bio Logan Sackett, ali je Jima Brewera ubio onaj drugi, neki stranac, visok i vrlo elegantan.

— Je li Logan bio ranjen?

— Prilično... pogodili su ga nekoliko puta. No onaj drugi ga je spasio i odveo odavde.

— Moram ih pronaći.

— Mislite da ste vi jedini koji ih traži? I Flanner traga posvuda za njima.

Neko su vrijeme šutjele a onda predloži Dolores.

— Želite li možda popiti šalicu čaja? Daleki je put pred vama.

— Mislim da imate pravo. Rado ću prihvatiti vašu ponudu.

Ona siđe s mule, pogladi je, pa pođe za Dolores u kuću. Kućica je bila mala, ali je odisala čistoćom.

— Neću paliti svjetlo. Voda je ionako vruća.

— Hvala.

Sjedile su neko vrijeme u mraku i pijuckale čaj.

— Gdje su vam sinovi?

— Voljela bih i sama znati. Milo negdje luta uokolo i nitko ne zna gdje je. Barnabas je otišao u Evropu i, koliko znam, živi tamo. Nadam se da mu je dobro, samo me brine što mi nikad ne piše. Nakon dugog vremena saznala sam da mu je netko javio kako sam ja umrla i imanje propalo.

— To je najvjerojatnije on učinio.

— Flanner?

— Dakako! To je bio najbolji način da ih skine s vrata i da se ne treba pribojavati njihova skorog povratka. Ionako ne znam što ljude drži ovdje u Siwashu, osim nas koji nemamo dovoljno novca da odemo na drugo mjesto i tamo počnemo iz početka.

— Ako je samo novac u pitanju... — reče Em.

— Ne brinite, dovoljno je za mene — prekine je Dolores.

— Znam, znala sam uvijek da pošteno zarađujete svoj novac. Mislila sam ako se radi o tome da vam treba zajam, rado ću to učiniti...

— Hvala, ali pokušat ću još neko vrijeme da namaknem koliko mi treba sama, pa ću otići. Koliko znam, vi me niste nikad tjerali odavde.

— Nisam, niti je Talon. To su zahtijevali ljubomorne žene koje su se bojale da ćete im preoteti muževe.

— Nije mi to padalo ni na pamet. — Zatim okrene glavu u mraku prema Emi. — Vi se niste bojali?

— Za Talona? Nisam. Previše sam ga dobro poznavala. Zнала sam da mu je jedna žena dovoljna ako je potpuno njegova.

— Imali ste pravo. A za sina se niste bojali?

— Mila?

— Ne za njega.

— Barnabasa? Nisam mislila da bi on bio tome sklon.

— On je bio krasan čovjek i ja sam ga voljela, pravi džentlmen.

Em se zahvali i reče:

— Moram požuriti ako želim do jutra stići u planine.

— Budite oprezni, jer Jacka Flannera neće smetati što ste žena pa da s vama začas obračuna, a još manje onu rulju koju je skupio oko sebe.

— Znam vrlo dobro kakav je onaj Len Spivey...

— Zbog njega ne morate brinuti.

Em je pogleda i upita:

— Len Spivey?

— Prvi od dvojice koju je ubio Logan.

Em oprezno izađe iz kuće pa se ogleda. Zatim prijeđe dvorište do mule. Dolores je čula, stojeći pokraj svojih vrata, kako je uzjahala.

— Gđo Talon! Nisam vidjela, ali po onome što sam čula, mogla bih se zakleti da je onaj drugi bio Barnabas Talon.

Emily Talon nije mogla vjerovati onome što je čula.

— Barnabas?

— On se pojavio u pravi trenutak. Da nije došao, sigurno bi ubili Logana. I Brewer i Flanner imali su ga na nišanu onako ranjenog.

— Je li ga pogodio?

— U posljednji trenutak. Pucao je i na Flannera, ali je ovaj pobjegao.

— To je tipično za Jacka, takav je Jack Flanner!

— Kad znate, onda budite još oprezniji. Mislim da vam je jasno da oni hoće vas, samo vas da se domognu, jer im je onda otvoren put do imanja.

Emily Talon okrene mulu prema brdima. Barnabas se vratio. Njen je sin opet kod kuće.

Em Talon je bilo jasno da Barnabas s Loganom nije mogao ravno do ranča. Prije svega zbog toga što uopće nije znao što se ovdje događa i što je s rančom, zatim tko je čovjek kojega je spasio i na čijoj se strani bori te, konačno, zato što bi ih na brisanom prostoru potjera lako stigla.

Morali su krenuti prema brdima jer je to bio najkraći put do zaklona gdje su mogli zametnuti trag i skloniti se barem na neko vrijeme.

Barnabas će svakako nastojati da se domogne ranča, no on nikad nije tako dobro poznao planinske putove kao Milo, a neće mu ih moći pokazati ni Logan jer je ranjen. Po svemu sudeći, Barnabas nije zadobio nikakvih ozljeda, ali ni to nije bilo sigurno.

Ona je dobro poznavala ova brda još od vremena kad je jahala s Talonom i pronalazila putove tamo gdje ih običan prolaznik ne bi mogao otkriti i za koje su znali samo bizoni.

Kad mu je bilo tek deset godina, otac je Barnabasa odveo u planinu i pokazao mu stanovite putove koji su bili nevještom oku skriveni. Mora da je nešto od toga zapamtio, jer je to bilo prvi put da ga je otac vodio sa sobom tako daleko. Takav put, koji je zapravo bio prečica od podnožja prema vrhu planine, bio je i ovaj kojim je sada krenula Em. Mula ga je dobro poznavala pa je nije trebalo posebno upozoravati kad je već jednom bila na njemu da ga i dalje slijedi.

Mnogo se toga od onda promijenilo, ali je prolaz i dalje bio tu. Kad je već zašla duboko u šumu, ona sjaši da pogleda trag. Nije joj trebalo mnogo da ga otkrije. Dva su konja tuda prošla, jedan iza drugoga.

Nastavila je jahati. Bilo je mračno, ali je išla dalje jer je mula poznavala put pa se nije trebala plašiti da će zalutati.

Pošto su se već prilično popeli i dospjeli do mjesta koje je poznavala, ona sjaši da se ovdje odmori. Bilo je to malo zaštićeno mjesto gdje se mogla napraviti i vatrića a da je nitko

ne primijeti između visokih stabala i do kojeg su dopirali zvukovi iz kanjona, pa se lako i na vrijeme moglo čuti dolazi li netko ili ne.

Em skine sedlo s mule i priveže je da pase, a sama se zamota u pokrivače i legne pokraj jednog oborenog stabla.

Dugo nije mogla zaspati, potpuno se opustiti kako bi se odmorila, jer su joj se po glavi vrzle kojekakve misli. A nije više bila mlada i mišići joj se nisu brzo opuštali kao prije. Razmišljala je dokle je Barnabas stigao i gdje se mogao zaustaviti.

Kad se probudila, ostala je tako nepomična još neko vrijeme uživajući u sivom jutarnjem svjetlu. Zrak je bio zasićen vlagom. Iznenadila se kad je primijetila da je u toku noći pala kiša koja je nimalo nije omela u spavanju.

Ustala je i napojila mulu na obližnjem izvoru, zatim se vratila na mjesto gdje je prenoćila pa počistila tragove za osobom koliko je to bilo moguće, osluškujući čitavo vrijeme neće li nešto čuti iz kanjona. Kako se nije ništa čulo, zaključila da bi to i bilo prerano za potjeru koja je išla okolnim putem. Najvjerojatnije su sada doručkovali i prepričavali jučerašnje događaje. To joj je odgovaralo jer je tako dobila na vremenu.

Sada je još pažljivije pratila tragove. Učinilo joj se kao da su se ovdje nešto sporije kretali. Sigurno je Barnabas tražio mjesto gdje da se zaustavi.

Nije joj trebalo ni sat vremena da dojaši do male livadice s tri strane okružene visokim obroncima, gdje je lako otkrila da su Barnabas i Logan prenoćili.

Uskoro je otkrila i to da je jedan jahač otišao, ostavivši drugoga. To je svakako bio Barnabas, koji se zaputio na Empty. Oдавде je bilo dosta teško stići na ranč, osim za onoga koji je dobro poznao teren.

Ali gdje je Logan Sackett?

Pretpostavljala je da mu je vrlo loše, a to znači da mu nije preostalo ništa drugo nego da se zavuče i dobro sakrije u nekoj rupi. Njegov je dovoljno morao biti blizu vode i pružati zadovoljno prostora za čovjeka i konja. Em Talon pretraži sve što joj se činilo

pogodnim za nekakvo sklonište, ali — bez rezultata.

Logan Sackett kao da je u zemlju propao.

Nije li možda pošao za Barnabasm? I to je bilo moguće. Ono što je svakako mogla napraviti, to je i učinila. Napravila je mnogo tragova da zbuni one koji ga budu tražili, tako da im ne padne ni na pamet da se on ovdje krije, u što je Em bila čvrsto uvjerena.

Kako se oдавде nije moglo izaći drugim putem nego onim koji je vodio niz planinu, ona ponovo uzjaši i pođe uskim putem prema kanjonu.

Nakon nekog vremena zastane osluškujući. I potjera je stigla do livadice. Malo kasnije mogla ih je i vidjeti. Bilo ih je osmoro na čelu s Chowseom Dillonom, kojih pola milje udaljeni od nje.

Em podigne pušku i opali pred noge Dillonova konja. Računala je da će time izazvati gužvu, preplašiti konje i uznemiriti jahače. Metak je jako odjeknuo među stijenama pa je ona postigla svoj cilj. Tamo je nastala potpuna pometnja, a jedan se jahač skotrljao zajedno s konjem s uskog puta niz strminu. Dvojica su uzvratila vatrom iz revolvera, iako nisu vidjeli napadača pa ga nisu mogli ni pogoditi, a to je izazvalo još veću gužvu. Emily Talon se zatim mirno uputi dalje, putem kojim je i došla.

Put je bio vrlo uzak, pa su jahači morali ići jedan po jedan za njom, što je značilo izlagati se tanetu za koje se nije moglo pretpostaviti otkuda će doći. To je bio još jedan razlog zbog kojeg će oni svoju potjeru morati itekako usporiti te vrlo polako i pažljivo napredovati.

Nije prošla ni četvrt milje kad opazi prvi trag. Bio je to svjež otisak čizme. Pokušala je osluhnuti ne bi li čula konje progonitelja, ali od buke obližnjeg vodopada kao da je izgubila sluh. Ništa nije mogla čuti, i to joj se nije nimalo sviđalo. Osjećala se vrlo neugodno, kao da je ostala bez zaštite, naprosto nije mogla podnijeti takvo što. Bilo je to u ovoj situaciji i suviše opasno.

Vodopad nije bio visok niti osobito širok. Nešto se vode skupilo na mjestu gdje se rušio među kamenjem i gubio dalje u potocima niz planinu.

Emily Talon razmisli o svom položaju. Ovdje joj se približavala grupa Flannerovih ljudi, dok se istovremeno na ranč vraćao Barnabas, sin kojega nije vidjela godinama. Što je bilo najgore, ni Pennywell ni Al ga nisu poznavali, pa bi se moglo desiti da zapucaju na nj.

Odjednom shvati što joj je činiti: morala se što prije vratiti na Empty. Ako se Logan nalazi ovdje, onda se zaista vrlo dobro sakrio, a ona je bila nemogućna i na udaru progonitelja. Još je trenutak oklijevala, a onda je sama muža povuče putom niz planinu i ona pojuri prema ranču.

Nije mogla znati da se kojih tridesetak metara od nje nalazi Logan Sackett, koji ju je očajnički pokušavao dozvati. No bio je preslab. Njegovi promukli povici nisu mogli nadvladati buku što ju je pravio slap.

XIII

Ložao sam skvrčen poput mačeta, nemogućan od slabosti, tako da nisam mogao ni puzati kad sam opazio Em, koja se zaustavila pokraj slapa i gledala ravno prema meni. Činilo mi se kao da me gleda u oči, a ipak me nije vidjela iza slapa koji se ispriječio između nas kao kakav zastor od vodenih kapi. Pokušao sam vikati, ali nisam imao snage. Em me nije čula.

O tome nije moglo biti sumnje da je baš mene tražila. Trebao sam pomoć, no ne znam je li ona tu mogla išta učiniti. U stanju u kakvom sam se nalazio možda je i bolje da me nije otkrila. Odjednom se počela osvrnati oko sebe, i to me zabrinulo. Možda ja ne bih ništa ni primijetio da me nije iz sna probudio hitac. Mora da je bio ispaljen vrlo blizu, jer sam ga čuo usprkos slapu. Netko joj je bio za petama, jer se još neko vrijeme ogledavala a onda odjahala.

Čini se da sam vrlo dobro zameo svoje tragove kad me nije uspjela pronaći, ali ovaj mi put to nije koristilo. Mogao bih ovdje i umrijeti a da nitko nikad ne sazna što se sa mnom desilo. To, doduše, ne bi bilo prvi put da se dogodi. Mnogi su tako odjahali da se više nikada ne vrate.

Nije za to trebalo da ih napadnu Indijanci ili da stradaju u nekom okršaju. Naprosto, samom se čovjeku u toj divljini moglo svašta dogoditi. Mogao mu se konj spotaći i zbaciti ga niz stijenu, mogao se utopiti u rijeci, stradati od koje zvijeri ili nešto slično. Bilo što mu se dogodilo značilo je kraj za njega. Koliko ih je vlastitim rukama odrezalo sebi nogu ili prste da spase goli život. Nije im preostalo drugo, jer na tisuće kilometara nije bilo ni liječnika ni ambulante kao što je to znalo biti za vrijeme rata.

Mjesto koje mi je poslužilo kao sklonište bila je udubina nastala u stijeni od vode. Ta je udubina godinama rasla sve dok jednoga dana ne bude probila voda koja je tekla i rušila se u slap, najvećim dijelom iznad stijene. Ponekad je ta udubina mala, ako je voda tek započela svoj rad, a ako to već duže traje, onda takvo mjesto predstavlja dobar zaklon.

Moja je udubina bila mnogo veća nego što sam očekivao. Bila je to sretna okolnost.

Ja, dakako, nisam bio njen prvi stanovnik. Tu su morali neko vrijeme obitavati poljski štakori, a sudeći po nekim ostacima koje sam našao, mora da je jednom poslužila kao sklonište i medvjedu. Dosta je teško bilo naći put do nje, jer je sva bila okružena kamenjem i nabacanim granjem, suhim drvećem i lišćem. Ipak, nekako mi je uspjelo, a također i mom konju.

Konju se to baš nije svidjelo u početku, dok se nije malo privikao. Dovukao sam sa sobom i ono hrane što mi je ostalo te smjestio se na suho lišće da predahnem. Kad se smračilo, vrlo sam se loše osjećao. Imao sam vrućicu a usta su mi bila suha. To je bilo ono čega sam se najviše bojao.

Kad je Em odjahala, dugo sam još gledao za njom. Uskoro se pojavio i

prvi jahač, pa drugi i tako redom. Nabrojao sam ih osam. Išli su polako i bili vrlo oprezni. Gotovo da se nitko nije osvrnuo prema slapu. Nije ih to naročito zanimalo, jer su imali pred sobom svjež trag što ga je ostavila Em.

Kad se i posljednji jahač izgubio iz vidika, pao sam na svoj ležaj iscrpljen i zaspao. Kad sam se ponovo probudio, bio je mrak. Ništa se nije čulo osim šuma vode. Ležao sam nepomičan i sve više osjećao potrebu da ovlažim ispucala usta.

Trebalo se pomaknuti, što je tada za mene predstavljalo izuzetan napor. Tko zna koliko bih još tako ležao da se nisam sjetio konja. Morao sam ga odvezati i pustiti van. Predugo je bilo otkad nije jeo. Od vode nije mogao živjeti. Moglo se nešto dogoditi, pa nije imalo smisla držati konja uza se. Odlučio sam ga pustiti.

To je bilo lakše odlučiti nego učiniti. Skupio sam snage koliko sam mogao, podigao se na koljena i dovukao do vode. Kad sam se dobro napio, otpuzao sam do konja i odvezao ga.

Mislio sam da će iskoristiti priliku i otići, ali on je dalje stajao pored mene i nije se micao tako dugo dok ga nisam naprosto otjerao. Još je neko vrijeme oklijevao vani, a onda se uputio poznatim smjerom. Bacio sam se na sedlo koje sam prethodno skinuo s njega i ostao tako ležati.

Vani je bilo sivo jutro kad sam ponovo otvorio oči. Bio sam svega svjestan, a znao sam i to da moram nešto poduzeti. Najprije sam to morao smisliti i dobro proračunati kako ne bih snagu trošio uzalud. Trebalo je napraviti vatru a zatim zagrijati vodu, očistiti rane i napraviti kavu. Kave više nije bilo mnogo, ali sam pomislio da će mi i to malo dobro doći.

Drva za vatru bilo je dovoljno kao i suharaka, pa mi je uspjelo napraviti vatru bez mnogo napora. Zatim sam iz vreće sa sedla izvukao malu posudu koju uvijek nosim sa sobom, ulio u nju vode i napravio kavu. Kad sam je popio, očistio sam posudu i stavio grijati vodu da operem rane.

Iako sam bio snažan i otporan, moram priznati da mi nije bilo lako izdržati bolove dok sam ispirao rane vrućom vodom. No to se moralo učiniti jer je za mene najveća opasnost bila infekcija. Za sada mi se činilo da sam je izbjegao. Kad sam i to obavio, legao sam natrag i ponovo zaspao.

Probudio sam se i osjećao mnogo bolje. Sada sam počeo razmišljati što se zbilo s Em Talon i je li uspjela pobjeći svojim progoniteljima, kao i to što će biti ako otkriju tragove moga konja pa se vrate natrag. Kad se konj vrati sam na ranč, svi će sigurno pomisliti da sam mrtav. Barnabas je znao gdje me je ostavio, ali tu je bila i Em, koja me nigdje nije mogla pronaći. Morat će dignuti ruke od mene, pa se tako ni u skoroj budućnosti nisam mogao nadati bilo kakvoj pomoći.

Provjerio sam revolver da bude spreman ako dođe do gužve. Nisam htio prodati svoju kožu tako jeftino. Što se tiče gužve, mogao sam biti siguran da će je još biti jer neprilike mene nisu nikad tako lako ostavljale na miru.

Prošao je još jedan dan. Pomalo sam gubio osjećaj za vrijeme. Vatra mi se ugasila, a opet nisam imao snage da je napravim. Ni hrane više nisam imao. Morao sam nešto poduzeti. Najprije sam ponovo pokušao s vatrom, zatim popio i posljednju kap kave. Gledajući vlažne stijene svoga skloništa razmišljao sam hoću li ikada živ izaći odavde. Šanse su mi bile prilično slabe.

Sigurno je prošlo nekoliko dana i noći otkako sam ovdje. Sada su već svi morali biti uvjereni da sam mrtav. Morao sam izaći odavde. Zaželio sam se sunca i svježeg zraka, a morao sam nekako doći i do hrane. Bez konja nisam znao kako ću daleko stići, ali pokušati se moglo makar pužući ili na koljenima. Ako je trebalo da umrem, onda sam želio da to bude negdje vani, na suncu, na nekoj livadi, ispod stabala.

Mnogo mi je vremena trebalo dok sam pokupio svoje stvari i dovukao se do izlaza. Kad sam izašao, nisam se mogao snaći. Bilo je jutro, a ja sam računao da je poslije podne. Sigurno

Je da sam se prebrojao za koji dan, a sudeći po tome koliko sam bio gladan, moglo je proći i više.

Pokušao sam otkriti neke tragove, ali od toga nije bilo ništa. Kiša je isprala sve što se moglo vidjeti, a sigurno nije samo jednom padala. Ništa nije ostalo ni od Eminih tragova, ni od ljudi koji su je slijedili, a kamoli od mojih.

Koristio sam niske grane i grmlje i vukao se putom, na koljenima i pužući. Išao sam polako, ali nisam se na to obazirao. Cilj mi je bio da se spustim niz planinu kako bih pronašao nešto hrane.

Iako sam se često morao odmarati, ipak sam odmakao gotovo pola milje. Rijeka mi je bila s lijeve strane, mali potok s desne. Tu sam ostao ležati neko vrijeme pijući vodu. Zatim sam nastavio puzati, pazeći da ne povrijedim još bolne nezacijeljene rane.

Jednom sam čak vidio i divljač, ali mi to nije koristilo, jer je nisam mogao loviti. Nakon nekog vremena morao sam opet predahnuti. Opužio sam se na suncu skupljajući novu snagu. Iako vrlo sporo, imao sam dojam da ipak dobro napredujem rubom planine i da se približujem gornjim pašnjacima koji su se dizali iza ranča.

Najjednostavniji je put do ranča bio slijediti strmu stranu kanjona i polako se spuštati sve niže. Uskoro su strane postale sve strmije pa sam se spustio dolje. Dobro da sam tako učinio, jer se na onim strminama ne bih mogao više održati. Iako je kanjon bio vrlo uzak, bio je tu još mjesta kojim sam mogao proći a da se svaki put ne smočim u vodi.

Prevalio sam priličan komad puta kad me svladao neizreciv umor. Nisam znao gdje da se sklonim, dok konačno ne primijetih procjep u stijeni s jedne strane. Iako je u njemu bilo naplavljenog granja i kamenja, opazim iza njega dio livade.

Otpužem preko tog granja i domognem se nekako livade. Nisam mogao tu ostati, jer je zemlja bila vlažna pa sam se morao probiti još malo dalje. Dovukao sam se do grmlja i sjeo na jedno srušeno deblo.

Bio sam gotov, dotučen. Sve me boljelo, osjećao sam se slabo kao nikada prije. Trebao mi je odmor, neko mjesto gdje bih se mogao skloniti, ali nisam imao više snage da ga tražim. Sjedio sam i dalje i odjednom primijetio da su se opet skupili oblaci i da neće dugo potrajati do kiše. Morao sam se pomaknuti s mjesta i napraviti vatru.

Oslanjajući se na pušku, zdravom sam rukom najprije počeo lomiti grane za ležaj. Revolver mi je bio težak, pa sam ga objesio na granu. Zatim sam pokušao napraviti kakav-takav zaklon od kiše. Pao bih od slabosti da se nisam zadržao na jednom koljenu. Nisam imao daha, a glava mi je bila teška. Pokušao sam se podići kad začujem topot konja. Htio sam se okrenuti, ali me nešto udari.

Nije me bilo teško oboriti. Htio sam dohvatiti revolver, no on nije bio uza me. Iako nisam mogao jasno razaznati, vidio sam pred sobom noge od nekoliko konja. Pokušao sam ustati.

— Udarite ga — bio je to glas Jacka Flannera. — Dobro ga udesite!

Nešto me ponovo udari, a ja se stro-poštam na lišće koje sam skupio, nespособan da bilo što učinim. Još su me dugo udarali, no ja više nisam osjećao boli, nego jedino brojao udarce. Dovoljan je bio prvi udarac da potpuno razbije u meni svaku sposobnost obrane.

Udarali su me tamo gdje sam bio ranjen. Osjetio sam ponovo krv kako je navrla iz rana, a onda izgubio svijest.

Kiša me ponovo vratila k svijesti. Znao sam da sam pri svijesti po bolovima koje sam opet osjetio, ali se nisam mogao ni pomaknuti. Ležao sam tako nepomičan a kiša je lijevala po meni. Uskoro sam opet izgubio svijest.

Mislili su da su me se ovoća puta zaista riješili. Bilo je to prvo što sam pomislio. Možda su imali pravo, možda sam ja mrtav, a ovo gdje se nalazim pakao.

Bio sam potpuno mokar, natopljen od kiše, iako je bilo već jutro. Još malo pa će i sunce izići. Ležeći tako počeo sam se prisjećati i drugih stvari. Pucali su na mene dok sam ležao na tlu. Sjetio sam se praska revolvera i taneta koje me opržilo. Najmanje su

triput pucali... nevjerojatno kako se sada toga sjećam.

Ako je tako, kako sam onda još živ? A' po svemu sudeći, ipak sam živ kad razmišljam i osjećam. Što sam osjećao? U prvom redu bol, zatim potpunu nemoć baš kao da sam na umoru. Nevolja je bila u tome što sam bio i suviše tvrdoglav, osvetljiv i zao da bih samo tako dopustio da me se otarase svi oni kojima sam stajao na putu. Bio je to poticaj za me da otvorim oči i ne dopustim umoru da me svlada.

Bez obzira na to što su učinili sa mnom ili namjeravali da učine, još sam bio živ. Znao sam točno što se dogodilo, a ako čovjek osjeća — onda je sposoban i za borbu. Nije mi to nekako pristajalo, nisam mogao dozvoliti da umrem ovdje kao pas u grmlju a da im prije ne vratim milo za drago. Jack Flanner je osobno pošao u potjeru za mnom, dakako — sa svojim plaćenicima. Sada se stvari mijenjaju, jer ću ja poći za njim. Nisam mogao znati što se dogodilo na ranču, niti sam u ovom trenutku brinuo o tome. Rukovodio sam se životinjskim instinktom da preživim, a prvi korak u tom mom nastojanju bio je pokušaj da podvučem ruke ispod sebe.

Uspjelo mi je, iako nije bilo nimalo lako. Mogao sam pokretati samo jednu stranu, pa sam se okrenuo tako da sam se jednom rukom odupro kako bih mogao privući koljeno.

Kad sam bio na koljenima, opazim da mi je košulja sva zalijepljena na onoj strani gdje sam prije bio ranjen. Znači opet sam krvario. Nije to bilo prvi put, ništa zato, pogriješili su ako su mislili da će me to slomiti!

Dohvatio sam granu i nekako se pridigao. Tada je već bio dan pa sam mogao vidjeti što su napravili od mene. Bilo je toga dosta. Košulja mi je na prsima i sa strane bila sva u zgrušanoj krvi. S lijeve sam strane otkrio rupu od metka koje prije nije bilo. Na sreću, metak je prošao kroz košulju, ali je mene samo okržnuo. Slično je bilo i na ramenu. Inače sam posvuda po tijelu imao modrice od udaraca, kao i na glavi.

Pošteno su me udesili. Spasilo me što sam ležao na mekanom, pa ipak sam bio sam izranjavan izvana i iznutra.

Revolver nisu mogli naći u mraku, kao ni pušku koja je ležala nedaleko u travi. Pokupim revolver s grane gdje sam ga ostavio pa od neke grane koja mi se našla pri ruci napravim štaku kako bih se mogao oslanjati na nju. U glavi mi je bubnjalo, želudac mi je bio prazan, osjećao sam se strahovito slabo, ali me naprijed tjerao bijes kakvog još nikad nisam osjetio. Pošao sam za tragom što su ga ostavili Flanner i njegovi.

Bilo je jasno kamo su nakanili. Jalahali su prema stražnjoj strani Emptyja s čvrstom namjerom da pobiju sve što im se nađe na putu. Iako sam sporo odmicao, mogao sam ih slijediti jer ni oni nisu mogli mnogo brže.

Mora da sam onakav kakav sam bio prilično loše izgledao, ali u tom mi trenutku nitko nije nudio nagradu za ljepotu, pa sam nastavio svojim putom. Odjeća mi je bila sva rastrgana, negdje sam izgubio i šešir. No u tim trenucima nisam ni na što drugo mislio nego da ih se dočepam, želio sam vratiti krv za krv.

Tu i tamo gdje su oni morali tražiti put kako da siđu niz strminu s konjima, ja sam se jednostavno otklizao i tako skratio put i napore silaženja.

Oko podneva bilo mi je jasno da sam im se već prilično približio. Našao sam mjesto gdje su se zaustavili čekajući da izađe sunce kako bi pošli prvim putom i kako ne bi uletjeli u neku nepredviđenu zamku. I tu sam malo dobio na vremenu. Kad sam se konačno približio pašnjacima odmah iza ranča, očekivao sam da ću čuti pucnjavu, ali je tamo vladala potpuna tišina, i to me prilično zabrinulo. Bojao sam se da nisu ubili Em Talon, a to je, uostalom, i bio glavni cilj njihova napada. Ako su nju ubili, onda će morati i druge, jer nisu smjeli dopustiti da svjedoci njihova ubojstva ostanu živi. To je moglo značiti da će stradati i dievoika koju sam tamo sklonio, a to nisam želio jer sam za nju bio odgovoran samo ja.

Teško mi je bilo sa štakom, ali još teže bez nje. Kad sam konačno dopu-
zao do kamenja iza samog ranča, još se
nije moglo ništa čuti. S mjesta na ko-
jem sam se nalazio mogao sam vidjeti
čak i konje, među kojima je bio i
moj, a također i Barnabasov. Znači i
on je stigao na ranč, ili možda samo
njegov konj?

Stjenoviti rub na kojem sam se na-
lazio pružao mi je zaklon tako da sam
mogao promatrati što se zbiva na ran-
ču a da sam pri tome ne budem zami-
jećen, barem sam tako mislio.

Sunce je obasjavalo dvorište kao
uvijek u to doba. Sjene su bile prirod-
ne, kakve i moraju biti. Nigdje nije
bilo zhaka konjima ili nečem drugom
što tamno nije trebalo biti.

Nisam to mogao shvatiti.

Flanner i njegovi morali su već stići
do ranča i napasti ga. Ovdje je mora-
lo biti pucnjave... ili je to možda već
Flanner riješio. Ali gdje su im onda
konji?

Već je i pola poslijepodneva prošlo
a da se na ranču nije vidio nikakav
znak života. Za cijelo to vrijeme nitko
se nije pojavio.

Ležao sam u zaklonu i razmišljao.
Možda je Flanner napao i sada se skri-
va unutra očekujući, baš kao i ja, da
netko povuče prvi potez.

Tek sam tada opazio nešto čega pri-
je nije bilo. Na stražnjim je stepenicama
bila velika mrlja koja se lijepo
vidjela na suncu. Da se radilo o vodi,
ona bi već odavno ishlapila i mrlje bi
nestalo. Prema tome, to je mogla biti
samo mrlja od krvi.

Osjetio sam kako me peku rane,
kako se sve ukrutilo na meni, u želu-
cu prazninu, u glavi udaranje, pa ipak
sam se pokušao još više približiti spu-
štajući se što je moguće pažljivije iz-
među kamenja, ogledavajući se nepre-
stano naprijed i natrag. Čovjek nikad
ne može biti dovoljno oprezan. Spušta-
jući se držao sam ipak spremnu puš-
ku. Još je sve bilo mirno. Nitko se
nije pomakao.

Zar su svi bili mrtvi? Nisam mogao
vjerovati u to. Prije je postojala mo-
gućnost da se kriju unutra i zlostavlja-
ju Em i ostale. Pomisao na to nije mi

dala mira. Već sam pomišljao kako bi
bilo bolje nešto poduzeti dok još ima
vremena. A što ako su namjerno bili
tako mirni očekujući nečiji dolazak?

Mene nisu mogli očekivati.

Ovoga su puta bili čvrsto uvjereni
da sam mrtav, jer me inače ne bi osta-
vili tamo.

Koga su onda mogli očekivati?

Nisam znao odgovor na to pitanje.
Uostalom, možda sam ja tu nešto pobr-
kao.

I dok sam čekao i pomišljao se,
možda je tamo dolje netko i te kako
trebao moju pomoć...

XIV

Neobičan jahač zaustavi svoga ko-
nja koji je najvjerojatnije prevalio li-
jep komad puta, iako se to na njemu
baš nije moglo primijetiti. Frktao je i
poskakivao na mjestu, a jahač bi ga
povremeno tapšao po vratu. Bio je to
rijedak primjerak konja, kakvog je
teško bilo naći u ovom kraju, pa je
morao izazvati pažnju svagdje gdje bi
se pojavio.

Jahač koji je sjedio uspravno i mir-
no držao uzde u rukama bio je mladić
lijepe vanjšine kojem je neobičan
osmijeh oko usana bio u očitoj suprot-
nosti s hladnim pogledom.

Mnogo se toga promijenilo. Siwash
je narastao, koliko je s ove udaljeno-
sti mogao vidjeti. Malo je bilo vjero-
jatno da će ga netko prepoznati. Mnogo
je godina od onda prošlo, pa ipak je
pažljivo promatrao sve oko sebe pri-
bližavajući se gradu.

Kako je samo Logan Sackett dospio
ovamo? Skitao se on kojekuda, pa je
tako mogao zalutati i ovamo. Bilo je
glupo, kad je sada o tome mislio, da
su Logan i on prijateljevali ne znajući
da su u rodu. On je o svojoj majci
uvijek mislio kao o Em ili gđi Talon,
zaboravljajući da je i ona bila Sak-
kett.

U poruci koju je dobio rečeno je da
izbjegava Siwash i da dođe ravno na
ranč. No, ako je nevolja potjecala iz

Siwasha, nije mogao odoljeti a da ipak najprije ne pogleda što se zbiva u gradu.

On sjaši, otrese odijelo i šešir, zatim pažljivo popravi kosu pa ponovo uzjaši i uputi se prema gradu.

Nekoliko je ljudi primijetilo dolazak neobičnog stranca, među njima su bili i Dolores Arribas i Lon Wellington.

Dolores je bio dovoljan jedan pogled da ga prepozna. Onu je trebalo duže. Konačno se dosjeti pa opsuje za se. Logan Sackett, a sada i Milo Talon. Stvari se mijenjaju. Preokret je na pomolu, možda će uskoro opet biti — gazda u gradu. Dovoljan bi bio i jedan od te dvojice da ovdje sredi prilike. Govorkalo se, naime, da je Logan mrtav. No, osim njih dvojice tu se pojavio još jedan, koji je prošli put izvuкао Sacketta iz gužve u koju se uvalio. Jacku Flanneru nije se dobro pisalo.

Mila Talona primijetio je i Johannes Duckett kad je ovaj prošao pokraj njega, sjašlo i privezao konja. Duckett se zagledao u konja. Nijedan kauboj nije mogao zaraditi takvog konja. Čak ni ovdje gdje su se uzgajali konji, takav se nije mogao ni vidjeti, a kamoli nabaviti i jahati.

Milo se uputi prema salunu, otvorivši vrata lijevom rukom. Johannes, koji je uglavnom poznavao sve koji su revolverom zarađivali, namrštilo se razmišljajući. Tko bi to mogao biti? Zašto je dolazio ovamo? Možda ga je Jack Flanner pozvao kao i ostale. To bi moglo biti, ali što ako nije? Za svaki slučaj Duckett ponese svoju pušku i uđe u salon. Uputio se ravno do šanka, tako da mu je Milo ostao s lijeve strane. U desnoj je ruci držao pušku. Duckett je bio visok, dugih i jakih ruku, a puškom je podjednako spretno baratao kao i revolverom.

— Jedno pravo piće iz prave boce — reče Milo barmenu za šankom.

— Evo, odmah — požuri ovaj — od dobrog viskija nema boljeg pića.

Kad je Milo ispio piće, barmen upita:

— Na prolazu ste ovuda?

— Idem do Brownova skloništa — odvrati ljubazno Milo.

— Poznajem to mjesto — nastavi barmen razgovor. — Malo je neobično da u ovo doba toliko njih ide tamo. Mora da momcima gori pod petama ili namjeravaju tamo prezimiti.

— Najvjerojatnije ću i ja to učiniti — reče Milo. Kad je dovršio s pićem, okrene se prema stolu pa pokaže barmenu da mu tamo donese jelo, i to najbolje što ima.

— Odmah — odvrati barmen pa, nekako oklijevajući, doda — samo gazda voli da se naručeno odmah plati!

— To je u redu — reče Milo kao da nije čuo barmenove riječi pa ponovno pokaže prema stolu. — Ovdje da mi se donese, i to brzo, jer sam gladan!

Izađe zatim da opere ruke. Kad se vratilo, hrana je već bila na stolu.

Milo sjedne za stol i usput pogleda prema visokom šutljivom čovjeku koji je stajao pokraj šanka s puškom u ruci ne pijući ništa.

Uto se naglo otvore vrata, a u salon uđu dva zaprašena jahača i upute se ravno prema šanku.

— Gazda traži da mu pripremiš hranu koja će nam potrajati barem dva dana.

— Odmah — odvrati barmen pa baci pogled prema Milu, koji je mirno jeo ne obraćajući pažnju na došljake.

— Pripremi ti njima i za tjedan dana hrane — javi se odjednom Milo ljubaznim glasom. — Čovjeku je na putu potrebna dobra hrana, a pogotovu ako je pred njim dalek put.

U trenu se sve oči okrenu prema Milu, koji je nastavio mirno jesti.

— Šta treba ovo značiti? — progovori konačno Chowse Dillon, jer je on bio jedan od dvojice došljaka. — Tko vas je što pitao?

Milo Talon se nasmije i reče:

— To je moj dobronamjerni savjet. Kad se čovjek sprema na dalek put, treba se za nj i dobro opremiti. Koliko sam ja čuo, Jack Flanner nikud nije volio nestašicu. Natovari im dovoljno hrane, a pobrini se i za ovu dvojicu da ne ostanu gladni!

— Pekušavate li vi to biti duhoviti?

Milo se ponovo nasmije.

— Ma ni govora, ali na dalekom putu...

— Koliko ja znam, nitko nije spomenuo neki dalek put — ljutito odgovori Dillon.

— Kako nije, spomenuo je i te kako, samo što niste dobro slušali. Ja sam spomenuo dugi put. — Milo ispije kavu i spusti šalicu na stol. — Radi se o dobronamjernom savjetu. Putovati znači razići se po svijetu. To je baš ono što savjetujem vama i Flanneru, kao i svima ostalima koji ga se drže. Najbolje bi bilo da se što prije razide-te i odete odavde, i to — što prije, to bolje.

Nisu znali kako da to shvate. Dillon se ljutio, ali nije znao kako da se postavi prema strancu koji to nije izrekao na uvredljiv način. S druge strane, nikad se nije znalo s kim čovjek ima posla, pogotovu kad naleti na nekog stranca.

— Ne znam na što ciljate — reče Dillon. — Pričate mnogo, ali je u tome malo sadržaja.

— Mogu vam ja to i bolje objasniti — reče Milo. — Napadate Empty i pravite im grdne neprilike na ranču, čime se mi nikako ne možemo složiti. Kratko rečeno, zabava je gotova, pa bih vam svima koji ovisite o Flanneru preporučio da pokupite svoje prnje i ode-te odavde.

Nastupio je tajac. Duckett se zagledao u svoju čašu, ne progovorivši ni riječi. Dillonu su ove riječi pomalo zastrašile. Mnogo se toga, naime, dešavalo ovdje što se njemu nije nimalo sviđalo. Najprije se pojavio onaj stranac koji je odvuкао Sacketta sa sobom, a sada ovaj. Koliko li će ih još biti? Kad ga je Jack Flanner zaposlio, objasnio mu je da se radi o vrlo jednostavnom i lakom poslu, da neće biti ni s kim problema osim s jednom stari-com.

Dillon se okrene prema Milu.

— Zauzimajte se za prilično veliko klanje. Možemo li saznati vaše ime?

— Milo Talon. Em je moja majka, a vi joj momci pravite neprilike.

Chowse Dillon je sada zaista bio zabrinut. On nije bio revolveraš, iako je sudjelovao barem u tucet pucnjava i isto toliko puta bio umiješan u tuč-njave. No to su bile uglavnom čarke s

farmerima, dok mu je ovo izgledalo sasvim drugačije.

— Sami ste — pokuša ga Dillon blefi-rati. — Ulažete na pogrešnu kartu.

— Možda, samo vi ne znate s kak-vim ja kartama raspolažem — reče Talon blago — pogotovu ako imam npr. asove u rukama. Ne ulažem da bih izgubio. Ako zaigrate, ja otvaram prvi. Dakako — nastavi Milo uputivši se prema šanku — ako želite vidjeti što imam, morate platiti, a ulog su meci... i to kalibra 45, da budem što precizniji.

— Kladio bih se — nastavi on — da njima nešto brže baratam nego vi. Uostalom, uvjeravam vas da s ove udaljenosti još nikada nisam proma-šio.

Barmen se našao na liniji vatre, a to mu nikako nije odgovaralo jer je nje-gov ulog u toj igri bio malen. Radio je za Flannera, koji ga je dobro pla-ćao, ali mrtvacima novac je nepotre-ban. Zato on pročisti grlo i reče:

— Chowse — obrati se kauboju — Milo Talon ne laže. Radite što hoćete, no upozoravam vas da je taj čovjek vrlo opasan jer sam sasvim dovoljno čuo o njemu i njegovim obračunima.

Chowse je odlučio da se ne upušta u sukob. Bit će još vremena za to, pomisli. Neka se tim čovjekom pozaba-vi Johannes Duckett — to bi bio prije posao za njega.

Dillonu se nikako nije sviđjela hlad-noća u Milovim očima. Iako je bio tvrdoglav, nije bio dovoljno hrabar da se upušta u bilo što. On je bio hrabar kad su pogodnosti bile na njegovoj strani, kad je bio u povoljnijem polo-žaju od protivnika. kad se skrivao i mogao napasti nekoga iza leđa. Ne bi on tako dugo poživio da nije barem malo poznavao ljude. Bilo mu je jasno da je Milo Talon čovjek koji je ne samo brz na revolveru nego i jedan od onih koji mogu gledati ravno u oči, smijati se i istovremeno pucati.

— Nemam namiere da vas izazovem — reče Dillon. — To je Flannerov problem, ako želi da se njime pozabavi. Ako mi naredi da vas napadnem, onda ću to učiniti, ali ne prije.

— Nije računao na mene — odvrat-i Milo. — Jack Flanner kao da je smet-

nuo s uma tko sve stoji uz Em. Osim toga — Milo se nasmije — vi momci niti ne znate kakvu sreću imate što se ona drži ranča i što nikad nije pošla za vama. Sjećam se dok sam bio još sasvim malen kako je isprašila četu Kiowa sasvim sama.

Stajao je leđima prema šanku i onda doda: — Zao mi je što se ne mogu upoznati s Flannerom, ali vjerujem da će za to još biti prilike. Usput da vas upitam, nije li netko od vas vidio Logana Sacketta?

— On je mrtav — odvratila Dillon s olakšanjem. — Ubijen je ovdje nasred ceste kad je pokušao da se sam obračuna s čitavim gradom.

— A gdje je pokopan?

— Odvukao ga je oдавde neki čovjek koji se odjednom pojavio, pa su zajedno nestali u brdima. To ga, međutim, nije moglo spasiti jer je u sebi imao previše olova. Sada kad pomislim, čini mi se da vam je taj drugi bio prilično nalik, samo što je on nosio fino odijelo kao da nije čovjek sa Zapada.

— Oдавde je on — odvratila Milo povlačeći se prema vratima. — To je bio moj brat Barnabas. Vidio sam ga kako je gađajući svojom vinčesterkom odnio čovjeku uho na sto metara udaljenosti.

Još se jednom nasmije i doda: — Tako dakle, i Barny se vratio! Čini mi se da vam se, momci, zaista ne piše dobro! Dao sam vam dobar savjet — reče s vrata — ponekad je zdravo otputovati! Bolje vam je da nestanete oдавde, ili ćemo se vratiti ovamo i svakoga od vas kojega ne pogodimo puškom objesiti na prvo drvo.

A nemojte računati ni na to da je Sackett mrtav dok ga niste zatrpali zemljom! Već sam vidio Logana tako punog olova da to nitko ne bi povjerovao, pa ipak se izvukao. Živ je on, to mogu reći kao utjehu onima koji su ga napucali.

Izišao je i hitro zajašio, neprestano motreći vrata od saluna. Zatim se osvrne gore i dolje po ulici. Con Wellington je stajao na ulici i promatrao. Con podigne ruku na pozdrav, a Milo mu uzvрати pa brzo odjaši iz grada.

Milo Talon se nije zavaravao. Znao je vrlo dobro kakve su Flannerove namjere i kakvu je mržnju ovaj gajio u sebi. Bio je siguran da Flanner neće tako lako odustati od onoga što je naučio. Čovjek koji je mogao platiti imao je prilike da uvijek unajmljuje nove ljude, jer je takvih bilo mnogo posvuda. Koliko ih god otjerali, on je mogao svaki put slati nove u borbu.

Ako je Logan Sackett ranjen i nalazi se negdje u brdima, mislio je Milo, onda bi ga što prije trebalo pronaći i pomoći mu. Usprkos onome što je maločas govorio, bilo mu je jasno da mu mati sama ne bi mogla obraniti ranč. O tome nije bilo sumnje da je i nju i ranč spasio upravo Logan.

Put prema ranču s godinama se izmijenio. Jedva je čekao da konačno opazi obrise stare zgrade. Kad mu se ona pokaže, on duboko uzdahne uzbuđen što je vidi i što je ona još na mjestu gdje ju je posljednji put ostavio. Čuo je da mu je majka umrla a imanje prodano. Sada mu je bilo jasno da je to priča koju je morao izmisliti Flanner kako bi i njega i Barnabasa zavarao.

Johannes Duckett mirno je stajao za šankom. Gotovo nije ni dotakao čašu piva ispred sebe. I on je slušao Mila Talona, ne skidajući očiju s njega od samog dolaska. Kad je Milo otišao, nije se uputio za njim, već se predao razmišljanju o prvim danima kad je pošao s Flannerom.

Flanner nije unajmio Ducketta, nego mu je naprosto predložio da pođu zajedno, na što je Duckett kao usamljen čovjek pristao. Flanner je vješto pričao i većinu svojih bitaka dobio spretnim jezikom. Flanner je uvijek imao novca, a to nije bio slučaj s Duckettom, pa mu je jahanje s Flannerom i te kako odgovaralo. Zatim je došlo i do toga da je Flanner predlagao što bi trebalo učiniti, a Duckett je to izvršavao. Flanner bi pak zauzvrat znao Duckettu davati novac, nekad više a nekad manje, ali uvijek mnogo više nego što je Duckettu trebalo. Duckett je živio bolje nego ikad, a uspijevalo mu je čak i da uštedi.

Flanner nije nikad mislio na to da Duckett vrlo malo ili ništa ne troši na sebe, pa da može kao i svaki drugi čovjek na njegovom mjestu uštedjeti lijepu svotu novca. Duckett je imao nekoliko stotina dolara, za koje nitko nije znao kao ni to gdje ih on drži.

Neki su o Duckettu mislili da baš nije previše pametan, dok su drugi koji su ga bolje poznavali imali o njemu bolje mišljenje. Istina je, međutim, bila da je Duckett mislio o svemu na svoj, poseban način. On nije razlikovao dobro od zla, ali je unatoč tome imao neke svoje ideje. Na primjer, nikada ne bi ubio dijete ni za kakve pare, dok je žene ubijao bez razmišljanja. On nije imao nikakvih moralnih ili religioznih skrupula, pa nije mogao ni objasniti zašto nešto čini. Što se tiče ubijanja ljudi, to mu je bilo podjednako kao da ubija kojota ili zmiju.

Iako je Flanner bio uvjeren da mu je Duckett neizmjereno odan, često se dešavalo da je Duckett nešto činio isključivo radi novca, a nipošto iz odanosti prema Flanneru. Svidala mu se Flannerova spretnost i snalažljivost. Flanner je najčešće izlazio kao pobjednik, a Duckettu je takav kompanjon trebao.

Sada je prvi put ozbiljnije posumnjao u nj.

Sumnje su se u njemu pojavile kad je prvi put vidio golemu zgradu Emptyja. Ona ga se dojmila baš kao i Emily Talon. Još prije nego što su započele čarke oko ranča, on ju je jednom vidio u Siwashu, kada je Em ostavila čudan dojam na njega. Nije je mogao pogledati u oči, a ostao je kao ukopan kad je ona njega pogledala. Bila je to nemoć koju je rijetko kad osjetio u sebi.

Da Flanner nije bio toliko obuzet svojim planovima, on bi primijetio kod Ducketta neku neodlučnost. Ovakom, ništa se više nije moglo promijeniti. Od vremena do vremena do njega bi doprli glasovi o Milu Talonu i njegovu bratu. Nije bio ni svjestan toga, ali pomisao na njih i te kako ga je uznemirivala.

— Jesi li ikad bio u Animas Cityju? — pitao bi Flannera.

— Gdje? Nisam, niti sam ikad čuo za to mjesto — čudio se Flanner pitanju. — Otkud ti sad to?

— Kažu da je tamo dobro. Mjesto se nalazi pokraj rijeke Animas.

— Imamo sasvim dovoljno posla ovdje — odvrćao bi Flanner. — Ne znam čemu da ostavimo nešto što nam je već u šaci?

— Zar je zaista tako?

Jack Flanner je bio iznenađen. Već se navikao da mu Duckett povlađuje i gotovo se nikad ne suprotstavlja njegovim idejama. — Dakako, kad jednom otjeramo tu staru, posjedovat ćemo najljepši ranč u ovom kraju. Trebat ćemo se samo useliti...

— Nije ona više sama tamo. S njom je ona djevojka, pa Logan Sackett, a sada i čovjek koji mu je pomogao da pobjegne, a čini se da je s njima još netko.

— Ne bih se za to zalagao da nisam siguran da je dobitak velik. Za djevojkicu ne trebaš brinuti, a za Logana Sacketta znaš da je mrtav. On mora da je pogođen najmanje sedam ili osam puta. To zaista nitko ne može preživjeti. Što se tiče onog čovjeka, čini mi se da je i on bio ranjen.

— Priznaj radije da se želiš osvetiti staroj što te osakatlila.

Flanner bi na to pocrvenio od bijesa.

— Pa dobro, kad baš želiš znati, hoću se osvetiti, ali tu je i zemlja koju ne namjeravam ostaviti!

Duckett ga je slušao, ali je u mislima bio na drugoj strani. Razmišljao je o Milu Talonu. Duckett je malo govorio, ali je zato pažljivo slušao. Znao je on o Milu Talonu više negoli itko u Siwashu. Dobro mu je bilo poznato kako je Milo opasan čovjek. Znao je da su ga čak mnogiiskusni revolveraši izbjegavali.

Malo-pomalo mnogo se toga skupilo što je Ducketta navelo da dobro razmisli prije nego što opali prvi slijedeći metak. Znao je da je prije bila prepreka jedna starica, iako su već i onda mislili da je još netko uz nju, no sada su prepreka bili dvije žene i četiri muškarca. On, naime, nije vjerovao ni trenutka da je Logan Sackett mrtav. Znao je da je ranjen, ali je on mrtvi-

ma računao tek one kojima bi vidio njihova tijela.

Stvari su se komplicirale sve više, a tko je mogao znati da tako neće ići i dalje? Sacketti su bili članovi starog klana iz Tennesseja, pa ne bi bilo čudno da se još netko od njih ovdje pojavi.

Tako se dogodilo da je Duckett prvi put ozbiljno počeo razmišljati o novcu što ga je uštedio. Imao je dovoljno za godinu ili dvije, što je mnogo značilo. Jack Flanner će biti iznenađen kad shvati da on Duckettu nije mnogo značio, barem ne više od izvora prihoda. Flanner je kao izvor prihoda postao nesiguran, pa je bilo najbolje okrenuti se na drugu stranu, a to je Duckettu sada postalo jasnije nego ikada prije.

XV

Usta su mi bila suha i ispuhana a glava vruća. Ovo spuštanje niz planinu izvuklo je i posljednji atom snage iz mene. Skvrčio sam se među stijenama i grmljem i dalje proučavao prostor ispod mene. Još nisam mogao odgonetnuti što se tamo zbiva.

Nije bilo nikakve sumnje da je mrlja na stražnjim stepenicama od krvi. Nekoga je tamo pogodilo. Nadao sam se da to nije bila Em ili možda Pennywell. Koliko se god trudio da nešto odgonetnem oдавде, ništa nova nisam primijetio. Teško je bilo nešto zaključiti kad se nitko nije pojavljivao čitavo to vrijeme, ako je i bio tamo.

Izgubio sam mnogo krvi i po onome kako sam se osjećao, znao sam. Da je sa mnom gore nego što mislim. Na trenutke nisam ništa vidio jer su mi se oči zamagljivale. Naslonio sam glavu na ruku kojom sam se čvrsto držao za kamen. Disao sam teško i, uopće, osjećao se bolesnim kao još nikada dosad.

Dolje se nije ništa pomaklo. Barem sam tako mislio, jer mi se učinilo da sam na trenutak izgubio svijest onako naslonjen na kamen. Mora da je prošlo nekoliko minuta kad sam se

trgnuo iz nesvijesti. Ovog sam se puta zaista osjećao kao da umirem. To me razbjesnilo.

Da umrem? A što će biti s tetkom Em, kojoj sam i te kako bio potreban? Što s djevojkom koju sam ovamo doveo? Pobit će ih bez mnogo razmišljanja. A morao sam priznati da je jedan od razloga što je potrebno da još živim i Jack Flanner. Stalno mi je u ušima odzvanjao njegov glas kad im je naredio da me udese. Pa dobro, Jack, govorio sam sâm sa sobom, želiš da Logan Sackett umre, samo nemoj misliti da će to ići tako lako! Još ćeš se ti morati potruditi oko toga!

Tada podignem glavu i kliznem još malo naniže kako bih se našao u boljem položaju. Sad opazim da se odmah pokraj mene nalazi prolaz kroz stijene, koji je, doduše, bio vrlo klizak i strm, ali se njime moglo spustiti još nekoliko metara. Jedini je način bio da se čovjek ležeći na leđima otkliže, dakako — pridržavajući se kako ne bi prejako udario kad se spusti.

Ispružio sam noge u tom smjeru, pa se pridržavajući puškom u jednoj ruci i štakom od grane u drugoj spustih. Usprkos svim mojim nastojanjima da ne kliznem prenaplo, osjetio sam priličan udarac kad sam se zaustavio. Trebalo mi je ponovo vremena da se malo priberem. Sa mnom je bilo sve u redu, koliko je to uopće bilo moguće. Uglavnom, nisam se osjećao gore nego prije.

Spuštanjem podigao sam prašinu koja se mogla primijetiti na ranču, jer sam mu sada bio već zaista blizu. Za svaki slučaj provjerim oružje da vidim je li nabijeno, pa pogledam i svoj opasač. Nije mi bilo baš drago kad sam vidio da je preostalo još samo jedanaest metaka za revolver. Metke za pušku imao sam u džepu. Kako bilo da bilo, nisam mogao očekivati da će se ovdje voditi duga bitka.

Iako nisam mogao sasvim srediti svoje misli, gledajući ranč postalo mi je jasno da je tamo sigurno netko ili nešto što ne spada, da su Em i ostali najvjerojatnije zarobljeni, ako nisu poginuli. U suprotnom, svakako bi dosad netko već izašao.

Postojala je i mogućnost da se netko nalazi iza mene na brijegu. Možda me taj cijelo vrijeme drži na nišanu. Na tu pomisao osvrnem se iza sebe i pogledam prema gore. To je bilo nemoguće. Ako je i bio netko tamo, taj me nije mogao ni vidjeti, a kamoli da me drži na nišanu. Odjednom opazim nešto što iz svog prijašnjeg položaja nisam primijetio.

Bilo je to nečije tijelo, živo ili mrtvo — tko bi to znao — ispruženo ispred pomoćne zgrade. Nisam mogao dobro razaznati o kome se radilo, ali učinilo mi se da je to Al Fulbric. Bez obzira tko to bio, sada je bilo sasvim jasno da je došlo do borbe. Ako je to bio Al, a u to sam sada već bio gotovo siguran, onda ga je netko morao napasti.

Dan se bližio kraju, a sunce me peklo po ramenima. Nije to bio ugodan osjećaj jer sam ga jedva razlikovao od vrućine i mučnine što su već izmučile moje tijelo. Od vremena do vremena činilo mi se kao da se kuća i sve što sam vidio pred sobom njiše na valovima. Protrljam oči pa čvrsto stisnem pušku kako bih se uvjerio da je to sve istina i stvarnost te da ne sanjam. Opet sam buljio dolje. Netko se morao pojaviti, netko je morao izaći iz te kuće! Da se to dogodilo, sve bi mi bilo jasno.

Odjednom mi se učini kao da sam primijetio nekoga tamo na putu koji je vodio od grada prema ranču. Napnem oči očajnički pokušavajući da razaznam o kome se radi.

Prepoznao sam konja.

Bilo je to dovoljno. Samo jedan čovjek jaše takvog konja. Iako je bio još daleko, bilo mi je jasno da je to Milo Talon koji jaše u zamku. Malo-pomalo približavao se na domet pušaka koje su ga, o tome nije moglo biti nikakve sumnje, spremno čekale u zasjedi. Trebalo bi ga nekako upozoriti, i to hitno, dati mu neki znak, samo kako? Nisam znao koliko ih je u kući, ali bio sam siguran da ih je mnogo. Osmoro ih je bilo kad su mene šćepali i pokušali dokrajčiti, uključujući i Flannera. Osmam je ljudi čekalo Mila, spremnih da ga zaspasu olovom.

Ako ga upozorim tako da opalim iz puške, moje su šanse da živ siđem s ovog brežuljka svedene gotovo na nulu. To što sam se uspio privući tako blizu mogao sam zahvaliti njihovu uvjerenju da sam mrtav, inače bi me već odavno slistili odavde. Usprkos tome, bilo mi je jasno da ću ga upozoriti, jer je Milo bio moj prijatelj kojega nisam mogao pustiti da samo tako uleti u tu zamku.

Možda Milo baš i nije išao samo tako ovamo, ne očekujući neugodan doček. Bio je on poput mene, od onih ljudi koji su uvijek bili spremni na neugodna iznenađenja i nisu se dali lako iznenaditi.

Sada im je već bio na dometu. Nisam mogao više oklijevati. Podignem pušku i opalim u zrak. Istog trenutka on se baci s konja i ostane ležati u zaklonu, a oko njega zazuje meci. Meni i nije preostalo drugo nego ono što sam toga trenutka učinio. Izvukao sam se iz zaklona i sišao dolje.

Prilično je jasno bilo da je moj položaj beznadan, a ono kamo sam se uputio siguran put u pakao. Ne bih bolje prošao ni tamo gdje sam bio, jer čim sam se maknuo i to je mjesto zasula puščana paljba. Ako mi je već bilo suđeno da umrem, onda je bolje da umrem uspravno i s puškom u ruci. Ne znam ni sam kako, malo se skližući, a malo trčeći, spustim se dolje kao luđak.

Našao sam se na koljenima, dok su oko mene praskali meci. I previše sam toga prošao u posljednje vrijeme da bi me itko više mogao zastrašiti. Boleve više nisam ni osjećao, bio sam potpuno izvan sebe. U takvom se stanju podignem i zaletim prema kuhinjskim vratima te, kako sam bio prilično krupan, uspije mi razbiti ih. Preda mnomo se stvori čovjek izbezumljena pogleda s dvocijevkom u ruci. Prije nego je mogao išta poduzeti, opalim u nj pa zamahnem puškom prema njegovu vratu, ali promašim i raznesem mu nos. On zaurla kao uplašena žena, nakon čega ga pogodim kundakom i on se ispruži.

U sobi do kuhinje začujem prasak i krik, pa hitro premjestim pušku u drugu ruku i dohvatim dvocijevku

koja je ležala na podu. U dnevnoj sobi bila su četvorica osim Em i Pennywell, koje su bile skrupčane u kutu. Nisam gubio ni trenutka, već sam potegao oba obarača. Prasak je bio poput topa, a soba se napunila dimom da se gotovo ništa nije vidjelo. Iako su mi koljena podrhtavala i moglo se dogoditi da se svakog trenutka srušim od slabosti, nastavim pucati kroz dim prema mjestu gdje su bila ona četvorica.

Odjednom se iz dima pojavi čovjek s revolverom u ruci, spržene kose i razdrlijenih grudi, buljeći plavim očima u mene. Kad je htio opaliti, bacim mu dvocjevku u glavu i pođem prema njemu. Zaboravio sam da imam još uza se i svoju pušku, pa ga udarim šakom posred očiju. On se zanjiše, te ga udarim, iz punog zamaha puškom u želudac. Presavije se kao vreća i padne na pod gdje ga dočekam čizmom.

Odjednom osjetim kako mi ponestaje snage i kako me noge ostavljaju. Pokušao sam se podignuti, ali bez uspjeha. Uspjelo mi je tek toliko da sam se na vrijeme otkotrljao na stranu kad se na ulaznim vratima pojavio još jedan pucajući na mjesto gdje sam se malo prije nalazio.

On se, međutim, nije dao omesti, već se uputio prema meni s uperenim revolverom. Bilo mu je jasno da nemam više čime da se branim, a i da sam u lošijem položaju od njega. Mislio sam da ovoga puta neću izbjeći svojoj sudbini. Buljio sam u taj revolver, svjestan da mi nema spasa, pa ipak nisam htio popustiti. Jedino mi je preostalo da ustanem i bacim se na nj, no bilo mi je potpuno jasno da za to nemam više vremena.

Tada iza mene prasne revolver jednom, pa drugi put. Čovjek se zanjiše, revolver mu ispadne iz ruku i on se stropošta na pod. Okrenem naglo glavu i opazim Em Talon sa svojim velikim koltom u ruci koji je uspjela sakriti ispod haljine.

Nakon toga sjećam se da je kraj mene stajala Pennywell i pridržavala me uza zid, a u sobi da je zavládala tišina. Neko se vrijeme čulo stenjanje

koje je potjecalo od mene. Onda netko poviče:

— Ne pucajte, zaboga, ne pucajte! — To je izgovorio čovjek koji se sav krvav, umirući, povlačio prema izlazu.

Uskoro se zrak u sobi raščistio. Vidio sam na podu trojicu, ali ne znam u kakvom su bili stanju. Tada se iznad mene pojavi glava Em Talon.

— Došao si u pravi čas — govorila je ona — pucali su na Al a zatim svladali i vezali Barnabasa.

— Milo je ovdje. Upozorio sam ga prije nego što sam krenuo.

— Milo? Onda je zaista bolje da što prije nestanu odavde.

Još nisu pokušavale da me maknu s mjesta na kojem sam se nalazio. Stavile su mi pod glavu jastuk i oprale rane koje su se ponovo otvorile, a zatim me nahranile s malo kruha. Dobar dio slabosti mogao sam zahvaliti gladi, iako sam izgubio i mnogo krvi.

Od trojice koji su ležali na podu dvojica su bila mrtva, a treći je bio u vrlo lošem stanju. Ostali su pronašli načina da pobjegnu iz kuće i više ih nikad nismo vidjeli. Naprosto su nestali zajedno s Flannerom. Ako je i bio ovdje, mora da je pobjegao još prije nego što je završila pucnjava.

Em mi je ispričala da su trojica čekala Mila u zasiedi. Flanner je htio da ga ubiju, pa da onda prisile ili Em ili Barnabasa, koje su držali zarobljene, da prepišu Empty na njega.

Proležao sam tri tjedna, a Pennywell i Em brinule su se za mene. Bila su to teška tri tjedna, kada je malo nedostajalo pa da zaglavim i ne probudim se više od napora i rana. Barnabas, Milo i Al Fulbric odiahalu su u grad, ali tamo više nije bilo Flannera niti ikoga njegova.

Albany Fulbric je bio ranjen, ali su njegove rane brzo zacijelile i nisu mu zadavale većih briga.

Otkako su se Barnabas i Milo vratili, mnogo se toga ovdje promijenilo ili, bolje reći, vratilo u stanje kakvo je nekad bilo. Alu također nije dugo trebalo da nastavi s poslom, samo sam ja ležao i moram priznati, u prvih deset dana nisam mnogo toga oko sebe razaznavao.

Povratkom Talonovih momaka kuća je dobila sasvim drugačiji izgled. Za njih dvojicu ona sasvim sigurno nije bila prevelika. Navečer bi pričali o onome što im se desilo u međuvremenu, a ja bih sa svoga ležaja napeo uši ne bih li što bolje čuo te zanimljive priče. Barnabas je živio u Evropi i služio u francuskoj vojsci te stekao prilično obrazovanje. Bilo je vrlo ugodno slušati Barnabasa i njegovo tečno pričanje. Moram priznati da mi se prvi put desilo da sam nekome pozavidio.

Kad sam ja bio dječak, trebalo je milijama jašiti do prve škole. Najčešće je bilo i suviše posla da bismo mogli misliti na školu, a kad ga nije bilo, nitko nas nije tjerao da idemo. Mi smo, dakako, izbjegavali školu koliko smo god više mogli. Stidim se pomalo kad pomislim na to danas i na ovo malo što sam naučio pisati i čitati.

Nisam prije mnogo o tome razmišljao. Radio sam kao i svi drugi, koliko sam morao i mogao, a onda sam odjednom počeo opažati kakva je razlika između ljudi koji su obrazovani i mogu o mnogo čemu razmišljati, za razliku od onih koji to ne mogu. Barnabas je bio školovan, a dobrim dijelom i Milo. A ja sam znao samo kako da upotrebljavam revolver, jašem i slijedim tragove ili ljude.

Jack Flanner je potpuno nestao, a s njim i Johannes Duckett. Nitko ih od onda nije vidio u blizini, niti ijednog od Flannerovih plaćenika. Flannerov salon i hotel preuzela je Dolores Arribas, a Con Wellington dobro je poslovao u svojem dućanu.

Dok sam ležao bolestan, imao sam dovoljno vremena na raspolaganju da razmišljam o Flanneru. Usprkos uvravanjima, nisam mogao povjerovati da su on i njegov ortak Duckett samo tako nestali i da o njima više nećemo čuti ni glasa. Nisam, naime, mogao povjerovati da bi netko poput Flannera, koji je toliko uložio u taj plan i truda i novaca, samo tako napustio bojište pognute glave. Što se tiče Ducketta, činilo mi se da će sve uraditi što od njega bude zahtijevao Flanner.

Pennywell je bila ushićena dolaskom Talonovih. Ona se svakog dana uređivala koliko je najviše znala i

mogla i pogledavala nas svu trojicu, ali više Talonove nego mene. Em je to primjećivala i dobro se zabavijala na njen račun. Barnabas joj nije uzvraćao poglede, ona je bila za nj baš kao i svaka druga osoba u kući, ali se to ne bi moglo reći za Mila.

Em je bila u gradu i kupila tkanine u namjeri da sašije nove haljine. Momci su uredili ranč i pazili na stoku.

Ja sam ležao bespomoćno i buljio u strop misleći ponekad kamo ću kada se sve to završi. Imao sam ja planova otprije, ali su mi se oni sada činili prilično bezvrijedni. Osim toga, bilo je to prvi put da na taj način razmišljam o budućnosti. Mora da je to bio utjecaj ove kuće i ljudi oko mene. Milo i Barnabas dobro su se slagali, iako su bili sasvim suprotnog temperamenta. Možda su se kao djeca i tukli kao pas i mačka, ali su zato danas tvorili sjajan tandem, dobar tim koji je u potpunosti preobrazio stari Empty.

Možda sam se ovdje zadržao i malo duže nego što je trebalo i ležao više nego što je moje zdravstveno stanje zahtijevalo. Istini za volju, razlog je bio u tome što mi je bilo teško ostaviti ovu kuću, Pennywell. Em i ostale. Moja se najbliža porodica rastepla i razišla u raznim smjerovima. U nas je ostao onaj poznati osjećaj zajedništva, no što se tiče mojih, nisam ga imao s kime podijeliti. Čak ni Nolana, brata blizanca, nisam već odavno vidio.

No došlo je vrijeme za pokret, pa sam se jednog jutra naprosto digao iz kreveta i stavio šešir na glavu. Čini se da je to bio takav običaj da se najprije stavi šešir na glavu. Zatim sam navukao hlače koje su, usprkos svim nastojanjima Em i Pennywell, izgledale prilično trošno. Košulju su mi također zakrpale, jer nijednu od Talonovih nisam mogao navući na sebe. Bile su mi pretijesne u ramenima i prsima.

Bio sam već odjeven i obučen i upravo stavljao opasač, kad se pojavila Penny. Ona me samo pogledala i onda počela dozivati Em:

— Gđo Talon, Logan je ustao!

Em Talon uđe pa me dobro pogleda i reče:

— Znala sam ja da neću nijednog Sacketta dugo zadržati u krevetu. Dođi s nama na doručak! Moraš jesti mnogo mesa da bi nadoknadio gubitak krvi!

XVI

Tri sam slijedeća dana proveo sjedeći pred kućom i gledajući put koji je vodio u Siwash. Na Emptyju je sve bilo u pokretu, stoka je pasla na livadama, gdje prije nije mogla zbog Flannera. Ranč je sve više poprimao svoj pravi izgled. I Em se promijenila. Zadovoljstvo joj je ozarilo lice. Konačno je mogla mirno spavati cijele noći, kao i Pennywell.

Talonovi su veći dio dana provodili na ranču sa stokom, skupljajući je i obilježavajući.

Ja sam sjedio pred kućom, a po glavi su mi se stalno vrzla pitanja na koja nisam znao odgovora: što li su namjeravali i gdje se skrivaju Jack Flanner i Johannes Duckett? Inače, imao sam i dalje namjeru da se uputim u Kaliforniju, samo sam još čekao da ojačam. Sada nije bilo više razloga da se ovdje dulje zadržavam. Talonovi su se vratili, s Em je bilo sve u redu. Tko bi se, uostalom, sada i usudio dirnuti u Empty!

U ta tri dana nisam primijetio ništa neobično. Zapravo, buljio sam po čitav dan u oblake koji su se nisko vukli po obzoru i u stoku koja je mirno pasla. Četvrtog dana postao sam nemiran. Nije imalo smisla sjediti i dalje tako, mogao bih se udebljati!

Uputio sam se po svog konja, koji je također imao dovoljno vremena da se odmori. Štoviše, zaborao sam se da u međuvremenu nije zaboravio tko mu je gazda. Malo je nevoljko prišao kad sam ga uhvatio lasom i privukao k sebi. Za svaki slučaj potapšao sam ga i dao mu mrkve prije nego što sam mu zabacio sedlo na leđa. Trgao se na trenutak, ali nije se ozbiljno suprotstavljao. Poznavao me je, i to mu nije bilo prvi put da ga jašem.

Uto se i Pennywell pokazala na vratima brišući mokre ruke od posuda.

— Logan Sackett, kakvog ima smisla jahati u takvom stanju? Ne bi li trebalo najprije izliječiti rane?

— Vrijeme je da krenem svojim putem. Nikad se nigdje ne zadržavam predugo!

— Na kamenju koje se kotrlja nikad ne naraste mahovina — reče ona mudro.

— Koliko ja znam, mahovina raste samo na isušenom drvetu, a, osim toga, samo pčela koja luta može nakupiti meda.

— Baš niste mnogo tog meda skupili!

— Nije ni čudo kad cijelo vrijeme gledate samo Mila — odgovorim sa smiješkom. — Ja se zbog toga ne ljutim, jer je on svakako mnogo zgodniji od mene!

— To ovisi o onome tko gleda — odvratila Penny. — Uostalom, kamo ste danas svi zapeli? Ovdje nema nikoga, čak je i Em otišla u grad. Neće joj biti drago ako vas ne nađe kad se vrati.

— Tko je išao s njom? — Odjednom sam bio zabrinut. — Nije, valjda išla sama?

— Tko bi išao s njom? Barnabas je otišao u lov, a Milo i Al išli su pregledati gornje livade radi ispaše. Ne biste se trebali plašiti. Mislim da se Em zna sama pobrinuti za sebe.

Pokupio sam svoje stvari i prebacio ih preko sedla, a zatim i pušku. — Pozdravite Mila i Barnabasa — rekoh — Em ću vidjeti u Siwashu.

Skočivši u sedlo, uputio sam se putem za Siwash. Možda je bojazan koja me spopala bila posljedica duge bolesti, no ja je se nikako nisam mogao otreći. Em je otišla sama, a to je moglo biti baš ono na što je Flanner čekao. Momci su mislili da se on izgubio odavde i da ga nećemo više ni vidjeti ni čuti, u što ja baš nisam bio tako siguran. On je bio i suviše osvetoljubiv, a ne treba zaboraviti da ga je Em osakatila.

Iako sam čitavo vrijeme sjedio pred kućom, nisam primijetio kad je to ona izjahala. Bilo bi to prilično nevjerovatno da se nisam sjetio kako sam u me-

duvremenu nekoliko puta ulazio u kuću i vrzao se otraga.

Uskoro sam naišao na tragove Emine mule. Pustila ju je da ide po svojoj volji, što je značilo sporije od najsporijega. Očito, nikamo joj se nije žurilo.

U međuvremenu gledao sam prema gradu ne bih li je otkrio, ali nigdje nisam naišao ni na kakav znak da se netko kreće bilo prema meni bilo u suprotnom smjeru. Nigdje nije bilo ni oblačića prašine. Plavo je nebo bilo čisto. Prošao sam tako nekoliko stotina metara kad primijetim da više ne vidim tragove. Kamo god sam gledao, njih više nije bilo, naprosto su nestali.

Pojahao sam još u smjeru grada uporno tražeći neki trag, ali uzalud. Kako sam bio udaljen samo pola milje od Siwasha, uputim se tamo.

Prva osoba na koju sam naišao bila je Dolores Arribas.

— Jeste li vidjeli Em Talon? — upitam brzo.

— Nije ovamo dolazila. Da je kojim slučajem bila u gradu, sigurno bi svratila k meni.

Con Wellington mi je sa svojih vrata također odgovorio da nije bila ni kod njega u dućanu, iako ju je očekivao.

— Čujte — odvratim im ljutito — bolje bi bilo da pretražite svaki kutak dok se vratim, jer bih se mogao zaista naljutiti!

Okrenem naglo konja i odjurim na trag, do mjesta gdje sam posljednji put vidio tragove. Nije mi trebalo dugo da pronađem to mjesto. Tragovi su odjednom nestali, a nigdje se nisu nastavljali.

Em je nestala kao da se pretvorila u duha. Što se nje tiče, njoj bi sve bilo slično, ali ne i njenoj muli. Mula je bila sasvim nešto drugo, njoj se nije nipošto nestajalo prije večere!

Sva nastojanja da pronađem tragove pokazala su se kao uzaludna. Ništa, ali baš ništa nisam primijetio što bi moglo biti makar i samo nagovještaj traga. Morao sam početi iz početka. Ovoga puta nije bilo dovoljno dobro i vješto oko, trebalo je razmisliti. U pravilu ljudi ne nestaju, prema tome morao je postojati neki način ili neki put

kojim je nestala. Samo koji? Ovaj put nisam pazio samo na tragove, nego na bilo što, na bilo kakav znak koji bi mi mogao poslužiti kao putokaz.

Dva-tri puta vraćao sam se na isto mjesto, pretraživši čitavu okolinu. Već prilično nestrpljiv, konačno opazim nešto kao ravnu crtu u prašini pri dnu kosine s koje su njeni tragovi nestali.

Otkud sad ta crta? Trebalo je odgovoriti od čega ona potječe. Promatrao sam je iz sedla i nisam mogao naći nikakav odgovarajući zaključak. Sjašio sam i držeći konja za uzde počeo temeljito proučavati okolicu. Usprkos svim mojim naporima, u najbližoj okolini opet nisam mogao ništa drugo pronaći doli svojih tragova kad sam jahao u Siwash.

Nastavio sam dalje u istom smjeru jer nisam znao u kojem bih drugom pošao tražiti tragove kojih nije bilo. Uskoro sam došao do pomalo pjeskovitog terena, a dijelom i kamenitog, s razbacanim žbunjem tu i tamo. Ovdje sam se zaustavio, iako se od takvog zemljišta nije moglo nešto naročito očekivati. Pa ipak, imao sam dojam da je preko ono malo trave nešto prošlo, a također i preko grmlja. Moralo je to biti nešto prilično teško, samo što je to bilo nije se moglo odgonetnuti.

Napravio sam još kojih stotinjak metara dok nisam primijetio kao da je netko pokušao sakriti tragove za sobom u pijesku. I ja sam to ponekad radio, iako nisam mnogo do toga držao jer je bilo jasno da se time pravog tragača ne može prevariti. Tragovi brisanja sami su po sebi bolji od pravih tragova. Lijepo ih se može slijediti s konja kao i sve druge tragove.

Kosina po kojoj sam prolazio odjednom se proširila spuštajući se prema jugoistoku. Tek sam tamo našao ono što sam tražio — mjesto gdje su se vidjeli tragovi nekoliko konja. Bilo je tu i nekoliko opušaka od čovjeka koji je čuvao konje.

Uzbrdo sam konačno našao i tragove mule među konjskim tragovima. Nije trebalo mnogo mudrosti pa da odgonetnem da su mulu vodili drugi, a ne njen jahač. Mogla je to biti i te-

retna mula, da ja nisam poznavao tragove Emine mule.

Proučivši tragove konja, uspio sam ih razdvojiti i odgonetnuti da je jedan od njih svakako konj Jacka Flannera. Zapamtio sam dobro te tragove od onoga puta kad me dao istući u planini i kad me ostavio misleći da sam mrtav.

Bilo mi je to sasvim dovoljno. Uzjahao sam konja i uputio se za njima.

Put je bio dugačak. Bilo je jasno da nisu ubili Em, već da su isplanirali nešto sasvim drugo. Sigurno je u pitanju bio otkup ili nešto slično, na što bi oni koji su Em još željeli vidjeti živu morali pristati. No, poznavajući Flannera i njegovu mržnju, Em ni u kojem slučaju nije mogla očekivati da će i nakon toga izvući živu glavu.

Na sreću, uspio sam im uz mnogo truda ući u trag, i to mnogo prije nego što su bilo koga očekivali. I previše sam se dugo bavio tim poslom da bi mi sada mogli pobjeći. Nije bilo teško otkriti smjer njihova kretanja. Oni sigurno nisu mogli očekivati da će netko poći u potragu za Em prije mraka, tj. kad se ona ne vrati kući.

Sunce je bilo na zapadu, a meni se činilo da nas ne razdvaja više od nekoliko sati puta. Tragove sam mogao slijediti i u galopu, nisu ih više ni pokušavali sakriti. I oni su žurili, kako mi se činilo, samo im je, očito, poteškoće zadavala mula. Nadao sam se da je neće ubiti, jer bi to Em vrlo pogodilo.

Put se nastavljao preko ravnica, skrećući sve više i više prema brežuljcima. Bio je to kraj u kojem još nisam bio i o kojem nisam ništa znao. Trudio sam se da pažljivo promatram sve ispred sebe, bojeći se da me ne primijete i da mi se ne postave zasjedu. No nisam mogao primijetiti nikakve oblačiće prašine ili nešto slično što bi značilo da sam im se opasno približio. Prošao je još najmanje jedan sat jahanja, a meni se učinilo da sam ih gotovo sustigao, sudeći barem po svježim tragovima. Kako se približavao mrak, bojao sam se da ne izgubim trag, čime bi Flanner bio u priličnoj prednosti.

Računao sam da će sada već i Barnabas i Milo biti uznemireni na ranču

zbog toga što se Em još nije vratila, kao i zbog onoga što sam govorio Pen-ny prije nego što sam otišao. Penny će im sigurno reći da sam se plašio za Em, a oni će otići u grad da čuju što se zbilo. Vjerovao sam da će još prije mraka poći za mojim tragom, koji su mogli lako pronaći.

Sve mi je više postajalo jasno da su Flanner i družina žurili na neko mjesto koje su otprije dobro poznavali. Jahali su ravno prema brežuljcima, ne osvrćući se ni za čime i ne tražeći predaha. Kako nisam poznavao taj kraj, nije mi preostalo drugo nego da ih slijedim naslijepo, prije nego što mi se i posljednji trag izgubi u mraku. Došao sam tako za njima u brda i našao se pred mračnim kanjonom. Tragove više nisam vidio, ali je bilo jasno da nisu mogli skrenuti ni lijevo ni desno, već ići samo naprijed, pa sam i ja ušao u kanjon a onda zastao i stao osluškivati.

U kanjonu zvuk daleko dopire. Kako nisam htio da oni čuju mene prije nego li ja njih, pokušao sam uhvatiti bilo kakav znak. Dobro sam poznao noćne zvukove i lako ih mogao dijeliti na one prirodne i one umjetno izazvane. Usprkos tome, ništa se nije čulo, ništa nisam mogao razaznati što bi imalo ikakvog smisla. Neko sam vrijeme gledao i prema nebu, na kojem se pojavilo nekoliko zvijezda, ne bih li otkrio tanku nit dima, zatim u stijenje kanjona ne odsijeva li u njima odnekud vatra.

No sve bez rezultata.

Počeo sam se osjećati pomalo nela-godno. Projahao sam još nekoliko metara prije nego što sam se opet zaustavio. Tu se kanjon sužavao. Sjašio sam i s krajnjim oprezom pokušao prstima opipati pješčano tlo pod nogama, a onda sam sam sebi morao priznati da tu nije bilo nikakvih tragova.

Vodeći konja za sobom, vratio sam se na sam ulaz u kanjon.

Tu sam ogledao desnu stranu ne bih li pronašao neki prolaz među drvećem, što bi značilo da tamo vodi put. Ni tu nisam imao sreće. S lijeve strane nije bilo ništa bolje. Tada odjednom osjetim miris nečega što je odudaralo

od vlažnog mirisa trave, grmlja i stabala.

Bila je to prašina!

Kleknuo sam i tako nastavio tražiti, pipajući prstima i tražeći među grmljem i travom, sve dok nisam otkrio malen i uzak put. Na njemu sam i dalje pipajući vrlo pažljivo pronašao i tragove kopita.

Kad sam htio ponovo zajahati, uhvati me neka slabost pa sam morao nasloniti glavu na sedlo i pričekati. Odjednom sam se osjetio vrlo umornim. Bio je to moj prvi izlazak i prvi veći napor otkad sam bio ranjen. Nije bilo sumnje da mi je nedostajalo snage za dulje jahanje.

Kad sam se konačno uspio popeti u sedlo, pustio sam konja da me sam vodi. — Da vidimo, kamo su pošli — promrmljam obraćajući se konju. — Ovoga puta morat ćeš mi i ti pomoći!

On je mirno nastavio putom. Znao sam da osjeća miris drugih konja i da će ga njegov instinkt odvesti do njih kad ga jednom navedem na pravi put. Nakon nekog vremena ubrzao je. Za svaki sam slučaj oslobodio svoju vinčesterku veza kojima je bila pričvršćena uz sedlo i pregledao revolver. Morao sam biti spreman jer nikad nisam znao kad bi mogao uslijediti susret koji nije obećavao ništa dobra. Konačno su se dokopali stare Em. Pa da mi i nije bila u rodu, morao sam nešto poduzeti, ako ni zbog čega drugog onda zato što smo zajedno ratovali rame uz rame, pili i pričali, jer sam, usprkos svemu što se zbilo, kod nje na ranču proveo ugodnih dana.

Odjednom smo izašli na čistinu, pa sam naglo skrenuo konja u stranu da se ne izložim tako lako neprijateljskom metku.

Stojeći u zaklonu vidio sam predama mno livadu obraslu visokom travom kako se bljeska na mjesecini. Sva je bila sjajna, osim jedne tanke linije negdje po sredini kuda su očito nedavno morali proći jahači koji su skinuli rosu s trave.

Sudeći po raslinju oko mene, činilo mi se da smo se prilično popeli u brda. Kao da me ovaj kraj podsjećao na nešto! Pokušao sam se dosjetiti, ali bezuspješno. Prilično sam projahao

otkad sam otkrio trag u Siwashu, možda i kojih dvadesetak milja. Bio sam potpuno iscrpljen, a i konj je izgledao prilično umorno.

Odjednom sam se sjetio dok sam tako stajao i pustio konja da se malo odmori.

Bio je to kraj poznat po Fiddletownovu rudniku!

Taj je kraj oduvijek bio sklonište skitnica i lopova. Bilo je tu nekoliko rudnika, od kojih je svakako bio najpoznatiji Fiddletownov, čovjek koji je ovamo pobjegao pošto je u nekoj tuči nekoga ubio. On je ovdje sasvim slučajno pronašao zlato pa je sagradio kolibu i od vremena do vremena pokušavao izvući nešto dragocjenog metala. Od onda su se ovdje znali i drugi pojavljivati i zadržavati. Iako ne bi našli zlato, tu bi provodili neko vrijeme jer je kraj bio lijep a ujedno i dobro skriven svim potjerama te daleko od dosegaa zakona. No, kao što to obično biva, došlo je do tučnjave zbog zlata i ubijanja. U jednom takvom obračunu stradao je i Fiddletown. Od onda se proćuo loš glas o tom mjestu, pa su ga i skitnice počele izbjegavati. I ja sam jednom ovdje proveo tri tjedna, ali je to bilo prije više godina, pa se gotovo ničega više i nisam sjećao.

Odjahao sam još nekoliko stotina metara dalje, a onda se zaustavio i sjahao. I opet sam osjetio slabost, tako da sam se bojao da ću pasti. Kad sam smogao opet malo snage, vezao sam konja uz stablo i ostavio mu dovoljno prostora da pase. Uzeo vinčesterku i počeo se šuljati kroz travu i grmlje prema kolibi.

Tu se nalazila velika koliba pokraj samog ulaza u tunnel rudnika i dvije manje, drvene, spremište za alat, kao i posebno izgrađena skloništa od velikog snijega kojeg je ovdje zimi znalo biti vrlo mnogo.

Prije svega, morao sam utvrditi koliko ima konja. Bilo je to i te kako važno ako sam odavde htio spasiti staru Em i pri tome ne poginuti, a to ne bi ni meni ni njoj koristilo.

Mogao sam izbrojati tri konja i mulu. Našao sam ih u oboru pokraj kolibe. Nisam se približavao da ih ne uznemirim.

Nisam znao tko bi mogao biti treći, pa sam načas pomislio da se ne radi možda o tovarnom konju. Najvjerojatnije su ipak trojica uhvatila Em. Približio sam se kući priljubivši se zidu. Zastao sam osluškujući a onda se nastavio smucati uza zid dok nisam došao do prozora. Iako je bio prljav i gotovo se ništa nije unutra vidjelo, pošto sam pažljivo pogledao dva-tri puta, opazim Em.

Čim sam je vidio, odmah mi je bilo lakše. On je sjedila uspravno na svom stolcu. Mogao sam čak primijetiti i masnicu na njenu licu koju je sasvim sigurno zadobila pri otmici, kao i njen oštar i nesmiljen pogled pun prezira i mržnje.

Inače je unutra bilo mirno, a što je najgore, odavde nisam mogao nikoga više vidjeti, a upravo o tome — gdje se koji od njih nalazi — ovisio je uspjeh mog pothvata. Nisam se mogao ubaciti unutra riskirajući da mi netko puca u leđa, ili da mi se Em nađe na liniji vatre. Uostalom, bilo je sasvim sigurno da se netko od njih nalazi vani na straži. Još sam jednom provjerio svoje oružje.

Sagnuvši se ispod prozora, stao sam pogledavati s druge strane ne bih li primijetio tko se nalazi u suprotnom smjeru. Jedva sam uspio razaznati da je tamo još jedan čovjek koji je s nekim razgovarao. To bi značilo da su dvojica unutra.

Činilo se da tog trenutka Em ne prijeti neka posebna opasnost, u što, dakako, nisam mogao biti siguran. Iznutra se čulo neko mrmljanje i ništa više. Ipak, nisam vjerovao da će oni otežati s izvršenjem svojih namjera. Flanner nije bio tako glup da bi povjervao ako prisili Talonove da prepišu ranč na nj da više neće imati posla s njima.

Što god namjeravao, učinit će to ovdje.

Udaljio sam se od kolibe i počeo pažljivo tražiti gdje bi se mogao nalaziti onaj treći. Suljajući se promatrao sam i osluškivao, no nisam primijetio nikoga ni u blizini staje, ni na ulazu u tunel.

Koliba je imala samo jedan prozor i jedna vrata. Krijući se među kame-njem, razmišljao sam što da poduzmem. Morao sam ih istjerati iz kolibe, a kad se pojave na vratima — pucati. Nije to bio tako jednostavan zadatak obračunati se s trojicom ljudi i te kako vještih oružju. Ipak, odlučio sam da im ne dam više prilike nego što su je oni meni dali. Bio sam siguran da su sva trojica bili među onima koji su me pretukli namrtno i ostavili u planini, pa bi to bio način da im barem nešto uzvratim od toga duga.

Oni su podržavali malu vatricu u kolibi, jer je noć bila prilično hladna. Kad bih se samo mogao popeti na krov...

To je, na žalost, bilo neizvedivo, jer bi me odmah čuli i raznijeli na komade prije nego što bih išta učinio. Nisu oni od onih koji bi istrčali van da vide što se zbiva. Pucali bi sigurno kroz krov. I sâm sam to nekoliko puta učinio. Metak kalibra četrdeset pet probija s lakoćom daske, a pogotovu ako se radi o slabom i trulom krovu kao što je bio ovaj.

Da to riješim, pošao sam u staju i donio odande konop pa od njega napravio omču. Odmjerivši otprilike udaljenost, zamahnem njome i dohvatim ono što im je služilo kao dimnjak na krovu. Istog trenutka povučem što jače mogu i srušim ga s krova. Unutra začujem poviike, pa se najprije sklonim u sjenu a onda otrčim do prednjih vrata.

Koliba je već bila puna dima, pa su momci istrčali iz nje. Prvog koji se pojavio vidao sam već prije, ali mu nikad nisam zapamtio ime. Bio je to čovjek širokih pleća koji je izjurio van s revolverom u ruci, u namjeri da sruši pred sobom sve što mu se nađe na putu. Ipak, ja sam ovoga puta bio u prednosti i dočekao sam ga svojom vinčesterkom. Pao je pogođen u želudac. Još je jednom pokušao opaliti, ali ga tu dočeka moj drugi hitac.

Uskoro se pojavi i drugi koji je imao više sreće jer ga je moj metak promašio. Pošto je dvaput opalio prema meni pa se sklonio, otrčim u kolibu misleći na Em. Za mnomo su pras-nula još dva hica, ali sam ja već bio

unutra. Koliba je bila puna dima. Usprkos tome odmah opazim Em kako se pokušava odvezati.

Začas sam bio uz nju i oslobodio je.

— Pazi — ona mi šapne — Flanner, Duckett i Slim su vani.

Mislio sam da su trojica, a sada odjednom čak četvorica!

— Em — šapnem — možeš li puzati?

Začas je bila na podu uz mene pužući prema vratima. Budući da su nas ostali čekati vani, dohvatio sam stolac i njime kao zaklonom pojavio se na vratima pucajući nasumce na sve strane kako bih napravio odstupnicu za Em, koja se za to vrijeme trebala provući van.

Palo je nekoliko hitaca, a onda je zavladala tišina. Em je pobjegla do obora. Kako odjednom nitko više nije pucao, povučem se i ja za njom gledajući na sve strane istovremeno. Mjesec je bio već prilično visoko, pa smo se oboje sakrili u dubokoj sjeni iza staje.

— Ne trebaš više brinuti o meni — prošapta Em i pokaže mi svoj veliki kolt koji je uspjela pokupiti prije nego što smo se probili iz kolibe.

Na mjesječevom svjetlu sve je bilo tiho i mirno, osim čovjeka kojega sam pogodio. On još nije bio mrtav, iako je sigurno po sto puta poželio da umre. Bila je to mučna scena, jer sam vrlo dobro znao što znači biti pogođen u želudac i nisam bio nimalo zadovoljan sa sobom. Ipak, nisam mogao više o tome razmišljati jer je trebalo budno motriti na sve oko sebe. Čvrsto sam držao vinčesterku u ruci i revolver u pripremi.

I suviše je bilo mirno i tiho, kao da nikoga nema i kao da nikoga nije ni bilo. Čulo se žuborenje potoka, jedno dvaput konja u oboru, dima više nije bilo u kolibi jer je vjerojatno vatra izgorjela. Čovjek bi na trenutak mogao zaboraviti u kakvoj se opasnosti nalazi. Vrata od kolibe bila su otvorena bacajući tamnu sjenu iza sebe.

Stajali smo tako neko vrijeme spremni na sve, očekujući napeto što će se zbiti. Vrijeme je prolazilo a dešavalo se nije ništa.

Onda začujem tihi glas niti desetak metara od nas. Samo sam jednom čuo taj glas, ali sam ga dobro zapamtio. Bio je to Johannes Duckett.

— Logan Sackett?

Nisam imao namjeru da mu odgovorim niti da pucam prije nego čujem što mi želi reći. Znao sam točno gdje se nalazi po glasu, ali sam s vremenom naučio da je ponekad bolje ne pucati odmah ili bez razloga.

— Ja sam Johannes Duckett i želim da odem oдавde. Dosta mi je svega. Nikad nisam htio pucati na Emily Talon i nemam namjeru ni sada. To je problem Jacka Flannera pa neka se on obračunava kako zna i želi.

Usljedila je stanka. Čekao sam da vidim nije li to samo trik iza kojega bi trebao uslijediti napad. Onda se on ponovo javi:

— Htio bih se sada maknuti oдавde, ali ne želim da me za to vrijeme netko gađa.

Ništa nisam odgovorio, a on se počeo povlačiti. Čuo sam ga kako se udaljava. Sum je bio sve tiši i dalji kako se Duckett sve dalje spuštao niz kosinu, a onda je opet zavladala tišina.

Još su ostala dvojica.

Odjednom se u kolibi upali šibica i zasvijetli lampa. Netko je bio unutra. Bolje oslušnuvši mogli su se čuti mukli udarci štaka o pod, a onda je zaškripala stolica.

— Em — šapnem — on se vratio u kolibu.

— U svakom slučaju pazi što radiš!

— Treba misliti na onoga koji je još vani.

— Za ovoga vani ti ništa ne brini — odvrati tiho Em.

— Jack Flanner voli pričati, Em. Mislim da želi baš sa mnom malo popričati. Ne vjerujem da bi pokušao pucati prije nego mi ispriča što želi.

Nakon toga pođem ravno prema kolibi s revolverom u ruci. Kad sam ušao, vratim revolver u korice. Izvana se nije ništa čulo.

Jack Flanner je ustao oslanjajući se na štaku, pomalo nagnut na jednu stranu, oslanjajući se, kao uvijek, više na jednu štaku. Revolver mu je bio u koricama. To je bilo ono što se vidjelo, a ja sam bio siguran da ima još

jedan, i to dobro skriven. On tada pomakne ruku i kao slučajno mi pokazuje dršku skrivenog revolvera u unutrašnjem džepu kaputa.

Zašto li je to učinio?

Očekivao sam vrlo napeto što će se dogoditi. On je bio taj koji voli pričati, a ne ja. Ja sam bio nasmrt umoran. Dok sam tako stajao, raširenih nogu i ruku spremnih na potez, i dalje sam se vrlo slabo osjećao. Ako mi i dalje bude tako, bojim se da nikad neću stići do Kalifornije.

Odjednom začujem Jakov glas:

— Grdno si me namučio, Sackett. Šteta da nisi od početka počeo raditi za mene.

— Nikada ne iznajmljujem svoj revolver nikome.

— Ali zašto si protiv mene? Nikad ti nisam ništa učinio.

— Nije mi se svidjelo kako su tvoji momci postupali s onom djevojkom.

— S njom? Zaista? Što ti može značiti kćerka propalog farmera?

— I bilo tko je za mene netko. Možda ona nije postupala kako se od nje tražilo, ali je imala pravo da odlučuje o sebi.

On se nasmije i doda:

— Čuo sam da si opasan i takav si se pokazao, Sackett, ali nikad ne bih pomislio da se u tebi krije kavalir.

— Ne znam na što ciljaš, samo ti želim reći da mi se sažalila kad je upala među tvoje štićenike na čelu sa Spiveyem...

— Pusti to sad, Sackett! Spivey je mrtav. Zašto si stao na stranu Em Talon?

— Emily Talon je iz roda Sacketta, mislim da je to dovoljan razlog.

Pomaknuo je svoju težinu na jednu stranu, što me pomalo smetalo. Nisam znao zašto i što sam to očekivao, ali to njegovo stalno premještanje smetalo me.

— Šteta, Sackett! Mi bismo bili dobar tim — ti, Duckett i ja!

— Duckett je otišao.

To ga je potreslo. Buljio je u mene.

— Kako to misliš? Zar si ga ubio? Ne sjećam se da je došlo do pucnjave otkad ste izašli iz kolibe i sakrili se.

— On je otišao, izvukao se, bilo mu

je svega dosta. Rekao je da nikad nije u potpunosti vjerovao u uspjeh tvoje ideje da otjerate Em Talon. Na njega ne trebaš više računati. Sada si sam, Flanneru!

On se nasmije.

— Tako, dakle, stoje stvari — pa se okrene prema stolici. — Neće te smetati ako sjednem, Sackett? Štaka me smetaju...

Jack Flanner se u trenu nagne malo naprijed pa digne jednu štaku prema meni. Istog časa opalim.

Bio je to izuzetno brz i efikasan potez s moje strane. Kad je on htio položiti štaku na stol, pogodio sam ga ravno u trbuh. Slijedeći ga je hitac pogodio u ruku kojom je držao tu štaku i bacio ga na stolac.

— Pucao si na čovjeka sa štaka... — glas mu tu utihne, ali pogled ostane i dalje jasan, a on se rukom maši za skriveni revolver.

Odjednom se izvana čuo prasak koji je mogao biti samo od starog Eminog kolta.

— Vani je sve u redu, Logane, udesila sam trećega — reče Em.

Nisam se micao od Flannera gledajući kako pokušava izvući svoj skriveni revolver.

— Jack — rekoh — uvijek sam se pitao zašto se više oslanjaš na jednu štaku i odjednom mi je postalo jasno.

Slobodnom sam rukom dohvatio tu štaku koja mu je ispala. U štaci je bila puščana cijev, a obarač kod drške za ruku. Trebalo je samo da je podigne i pritisne obarač. Čuo sam da postoje trikovi kojima se prikriva oružje na najrazličitije načine, ali ovaj je nadmašivao sve.

Htio je potegnuti.

— Želiš još jedan metak, Jake? Već si dobio dovoljno, čemu to još pogoršavati?

Gledao me pogledom punim mržnje i otrova.

— Da si proklet, Sackett, i ona da je prokleta! Idite do đavola...

— Nisi bio dorastao zadatku, Jake! Precijenio si sebe kad si mislio da ćeš tako lako izaći na kraj sa ženom poput Em. Ona nije tako lako uništiva, mogao si to već odavno shvatiti i pokupiti se odavde, ali ti u svom kratko-

vidnom pokeraškom mozgu nisi mogao prihvatiti poraz, a pogotovu ne od jedne starice!

Em se približila i stala pored mene.

— Zao mi je zbog tvojih koljena, Jack Flanner, ali mislim da si to zaslužio jer si ubio moga muža. Ubio si Talona, čovjeka s kojim se ti nikad nisi i ne bi mogao mjeriti.

— Da ste oboje prokleti! — bilo je posljednje što smo čuli od njega.

Bio je mrtav. Stajao sam još stano-
vito vrijeme pokraj njega, kao da sam
tek sada shvatio nevjerojatnu istinu
da tako bezvrijedan nitkov može lišiti
života čovjeka mnogo boljeg od sebe,

čovjeka kakvi se rijetko rađaju, a takav je bio Talon.

— Em — rekoh — nema ovdje ništa više za nas. Što je bilo — to smo obavili. Najbolje da se što prije vratimo na Empty, jer su već svi sigurno zabrinuti zbog nas.

— Izgledaš mi prilično iscrpljen. Hoćeš li moći izdržati put natrag?

— Ako ti možeš, mogu i ja! Hajde da odavde potprašimo pete!

I tako smo se zajedno, Em i ja, uputili natrag putom kojim smo i došli. Uskoro smo sreli Mila i Barnabasa, koji su nam išli u susret.

K r a j

NOVI HIT! HITCHCOCK

bira za vas

Na 144 stranice najbolje kriminalističke pripovijetke poznatih svjetskih autora u izboru majstora trilera, glasovitog filmskog redatelja Alfreda Hitchcocka! Novo, napeto, zabavno, uzbuđljivo! Za mlade i stare ljubitelje krimi-literature!

Prvi broj u prodaji od 25. srpnja!

Potražite kod svog prodavača novina svakog 25. u mjesecu —

**HITCHCOCK
BIRA ZA VAS**

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

167. Louis L'Amour: KILLOE
168. G. F. Unger: POSLJEDNJI OBRAČUN
169. G. F. Unger: ČOVJEK ZA DESET DOLARA
170. Frank Gruber: KUDRAVI VUK
171. G. F. Unger: TAJNA ZELENOG SLAPA
172. Louis L'Amour: IZ KLOPKE U ZASJEDU
173. G. F. Unger: VIŠE OD REVOLVERAŠA
174. Louis L'Amour: VATRENO KRŠTENJE
175. G. F. Unger: STUPICA ZA VUKOVE
176. G. F. Unger: ODMETNIK IZ DAKOTE
177. Scott F. Scott: BORI SE ZA SVOJ ŽIVOT, ČOVJEČE!
178. G. F. Unger: RİDOKOSA KARTASIĆA
179. Louis L'Amour: BITKA ZA VISORAVAN
180. G. F. Unger: DVONOŽNI TIGAR
181. Louis L'Amour: KAZNA STIŽE
182. H. S. Sharon: OLUJA U PRERIJİ
183. Frank Striker: OSAMLJENI JAHAC
184. H. S. Sharon: TRI NITKOVA
185. Peter Dawson: KRV ZA ZEMLJU
186. Louis L'Amour: BROD ZA DIVLJI ZAPAD
187. F. G. Unger: SLATERLEE JOŠ JAŠE
188. Louis L'Amour: HONDO
189. H. S. Sharon: POHLEPA VODI U SMRT
190. H. S. Sharon: BLAGO LEŠINARA
191. G. F. Unger: KAD SJEVERNJAK ZOVE
192. Louis L'Amour: SABLASNI KLANAC
193. G. F. Unger: ŠERIF IZGUBLJENOG GRADA
194. H. S. Sharon: POKAŽI IM ZUBE!
195. Louis L'Amour: CALLAGHEN
196. H. S. Sharon: HRANA ZA VUKOVE
197. Barry Cord: U OKOVIMA LUDILA
198. Frank Gruber: VELIKA ZEMLJA
199. H. S. Sharon: NE VJERUJ NITKOVU!
200. Giles A. Lutz: PROGONJENI KAUBOJ
201. Louis L'Amour: TAJANSTVENI STRIJELAC
202. Barry Cord: TELEGRAFSKA LINIJA
203. Louis L'Amour: PUSTA ZEMLJA
204. Louis L'Amour: MATAGORDA
205. Kyle Hollingshead: DUG
206. Louis L'Amour: OBRAČUN U DOLINI
207. Clay Hunter: NEUKROTIVI
208. H. S. Sharon: GUTAČ VATRE
209. Louis L'Amour: KANJON OSAMLJENIH
210. Kyle Hollingshead: PLJACKA U FRANKLINU
211. H. S. Sharon: PRLJAVA DRUŽBA
212. G. F. Unger: SVI PROTIV NJEGA
213. Louis L'Amour: NA SJEVER DO ŽELJEZNICE
214. Thorne Douglas: Ranč »BRAVO«
215. H. S. Sharon: OPASAN POKLON
216. Louis L'Amour: MRAČNOM STAZOM

U PRIPREMI:

217. H. S. Sharon: LOVAC NA VUKOVE

Ako su vam
se svidjele
priče u
RS Magazinu,

ne
zaboravite
na kiosku
potražiti
novi
RS
Magazin!